DE ZUID-AFRIKAAN
VERENIGD MET
ONS LAND

DEEL 74.—No 7,224.] KAAPSTAD, ZATERDAG, 18 OCTOBER, 1902.

Dit Blad verschijnt driemaal per week: Dinsdags, Donderdags en Zaterdags. Intekeningsprijs per jaar £1 6s., postgeld ingesloten vooruit betaalbaar.

UNION-CASTLE LIJN

MAILSTOOMBOOTEN NAAR SOUTHAMPTON, AANLEGGEN TE MADEIRA.

TUSSCHENBOOTEN EN EXTRA BOOTEN NAAR LONDEN.

Union-Castle Mail Stoomvaart Maatschappij Bpkt

DONALD CURRIE & Co.,
Bestuurders

A. SPOLANDER & CO.,

GEVESTIGD 53 JAREN,

Chronometer-, Horologe- en Klokmakers

Vertrokken naar 6 Solomon's Gebouwen tegenover "The White House" aan de Langestraat zijde.

Gouden en Zilveren Horloges in voorraad gehouden.

Aan Buitendistrikten Winkeliers, Enz.

DE ondergeteekenden wenschen de aandacht van bovengenoemden te bepalen bij het feit dat zij de eenige eigenaren zijn van de Hollandsche en Patente Medicijnen van Dr. C. F. JURITZ & Co., de hoedanigheden waarvan veel hooger staan dan die van eenig andere. Een groote bestelling wordt gevraagd.

HEYNES MATHEW & CO.,
Hoek van Langemarkt en Adderley Straten
KAAPSTAD.
9 October, 1902.

BENOODIGD.

EENE Gouvernante voor een plaats in dit distrikt wordt door den ondergeteekende gevraagd. Kennis van Engelsch, Hollandsch, Muziek (Pianoforte) en Zingen, een vereischte.

Salaris £36 per jaar met vrije kost en inwoning.

G. S. CLOETE,
Procureur, enz., Lady Grey,
distrikt Aliwal Noord.

DE ZUID AFRIKAANSCHE
Manden Fabriek,
LELIESTRAAT, zijstraat van Parlementstraat,
VOOR ALLE SOORTEN
Mandwerk, en Madeira Stoelen, ga men direkt naar de Vervaardigers.

Stoelen van 9s. tot 30s.
Luier Stoelen van 25s. tot 60s.
Slaapkamer Manden van 10s. 6d. tot 30s.
Hand Manden van 1s.
Invalide- en Bad Stoelen, alle grootten te koop en ook volgens bestelling gemaakt.

William Miller en Co.

Mexicaansch Likdoornmiddel, Geregistreerd.

Somerset West, 13 Mei, 1887

Den Wel-Edelen Heer B. DESVAGES,
Kaapstad.

Mijnheer,—Dit dient om te certificeeren dat uw Mexicaansch Likdoorn middel mij volkomen bevrijd heeft van een zeer pijnlijken Likdoren. Ik kan het aanbevelen als een hoogst uitmuntend en wonderbaar geneesmiddel.

J. F. REITZ,
Predikant der N. G. Kerk, Somerset West

Verkocht door alle Apothekers. Overal per Post gezonden voor 1/8 in postzegels.

AFSLAGERS - VENNOOTSCHAP.

DE Ondergeteekenden zijn overeengekomen in vennootschap te treden van af den 1sten October, 1902, als AFSLAGERS, en zullen als zoodanig bezigheid doen onder den stijl van J. J. DE KOCK & Co., in de distrikten van ROBERTSON en MONTAGU, alsook in de aangrenzende distrikten.

De firma zal haar Hoofdkantoor hebben te Robertson, (alwaar de ondergeteekende J. J. DE KOCK, vroeger van Belmont, zich metterwoon zal vestigen), en een takkantoor te Montagu.

Tel. Adres:
DE KOCK,

A. W. HOFMEYR,
Robertson.
W. A. HOFMEYR,
Montagu,
J. J. DE KOCK,
Robertson,
J. J. DE KOCK & Co.,

KLEEDEREN
VOOR
Gekostumeerde Bals, Maskers en Belegsels,
Bij 64, STRANDSTRAAT,
Julius Horn & Co.
KAAPSTAD.

MUILEN! MUILEN!!

McKenzie & Co., Bpkt.,
Waterkantstraat, Kaapstad.

WENSCHEN aan hun vele vrienden en klanten te melden dat zij gedurende de maand October een uitgezochte troep Noord Amerikaansche Muilen—misschien de prachtigste ooit in dit land ingevoerd—zullen landen.

Deze Muilen zijn van 14 handen 3 tot 15 handen 1 hoog, alle geleerd in het tuig, en van 3 tot 5 jaren oud.

Personen die voornemens zijn te koopen gelieven dadelijk om bijzonderheden aan ons te schrijven.

McKENZIE & Co., Beperkt,
WATERKANTSTRAAT, KAAPSTAD.

ATTENTIE s.v.p.

De aloude firma NAUDE en BOTHA,
Eenige MARKT-AGENTEN te Pretoria,

HEBBEN de eer het Publiek in het algemeen te verwittigen dat zij thans een TAK-BEZIGHEID te Johannesburg hebben geopend. In verband met hun zaak treden zij nu ook op als Produkten Handelaars van elken aard.

Zooals tot hiertoe zullen zij trachten door stiptheid van zaken en goede behandeling het vertrouwen, dat zij onafgebroken voor zoo vele jaren genoten, te blijven erlangen.

Telegrafisch Adres: "Alpha," P.O. Bus No. 616, PRETORIA.

CROYDON.

Een deel van dit prachtig dorp zal ter openbare mededinging worden aangeboden,

Op DONDERDAG, 30 OCTOBER, op de plek,
OM 11 UUR, V.M.

SPECIALE VRIJE TREIN,

Die van Kaapstad vertrekt om 9 v.m. en bij alle tusschen Staties aandoet.

Bijzonder licnte betalings voorwaarden. Een-vijfde van den koopprijs terstond, en derest in 8 halfjarige termijnen, met interest tegen 6 percent.

Speciale gemakken wat weg en spoor aangaat.
Prachtige gezichten op land en zee.
Gezonde zee koelten en zuivere lucht.
Warm in den Winter, aangenaam in den Zomer.
Baksteen, Klippen en Kalk bij der hand.
Een ideaal van een dorp, uitmuntend aangelegd.
Ruime Watervoorraad.
Groote Erven, Breede wegen.
De beste belegging nog aan het Kaapsche Publiek geboden.

Donderdag, den 30sten October, 1902.

Voor Verschingen zal gezorgd worden.

Verdere bijzonderheden bij den Secretaris, Croydon Estates' Beperkt, Post Bus, 1,228. Telephoon 741. 6, Spaarbank Gebouwen (Tweede Verdiering) en van

GEO. C. BEHR & Co., Afslagers en Schatters,
12, BURGSTRAAT, KAAPSTAD.

Zie het Plan van verkoop.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
VASTGOED en STOOM-MOLEN
TE
RIEBEEK KASTEEL, Nabij Hermon Statie,
— OP —
WOENSDAG, 29 October, 1902, om 11 uur 's voormiddags.

De ondergeteekenden gelast door de heeren KAHN en LEVIN zullen als boven publiek verkoopen:

I.—Stoommolen, met 8 paarden Kracht-Engine, in perfecte orde.

Een schoone kans voor iemand die met een klein kapitaal zich een winstgevende bezigheid wil aanschaffen, daar het molen altijd goed ondersteund wordt.

II.—Zekere 2 Erven met Woonhuis en stand houdend water put er op, gelegen langs den hoofd-weg die naar Hermon Statie leidt, en uiterst geschikt wegens derzelver ligging als een bezigheids prijk.

De Stoom-molen is op een der Erven opgericht, en kan gesverkiezend afzonderlijk verkocht worden.

Voor verdere bijzonderheden vervoege men zich bij de Heeren KAHN en LEVIN, Riebeek Kasteel, of bij de ondergeteekenden.

IMMELMAN & Co., Afslagers, Malmesbury.

Speciale Kennisgeving.

HIERMEDE geef ik kennis dat W. J. de JONGH niet meer in mijn dienst als reiziger of op eenig andere wijze is, en hij is niet door mij gemachtigd om mijnentwege gelden te ontvangen. Alle gelden door hem ontvangen na deze zal ik niet aansprekelijk voor wezen.

R. MÜLLER.

PIKETBERG.

Publieke Verkooping
TE
VOGELVALLEI,
Op Vrijdag, 24 October,

De ondergeteekende behoorlijk gelast door den heer J. Dommisse zal publiek verkoopen te Vogelvallei, de welberoemde plaats van den heer D. J. Bossouw, de volgende artikelen:—

500 Grijnhouten Deelen, 18 vt. lang; 500 IJzeren Standards Palen; 1 Groot IJzeren Hek; 1,000 Deelen IJzerhout, 6 vt. lang geschikt voor Wagenmakers; 15 Galv. Waterbakken, compleet op Raamwerk, 30 vt. lang; 8 Zink Huizen compleet met plankvloeren; 100 Rollen Draad; 500 vt. Gal. IJzeren Pijpen, 2 duim, met behoorlijke kranen; en een lot ander Houtwerk te veel om te melden.

P. J. RETIEF, Afslager.

Piketberg, 14 Oct., 1902.

Antwoord aan de Kiezers van Barkly West.

GEACHTE VRIENDEN!

Veroorloof mij langs dezen weg U allen te bedanken voor, en te antwoorden op, de vele verzoeken die ik ontvangen heb van alle kanten om mij kandidaat te stellen voor de vacante zetel in de kiesafdeeling van Barkley West, insluitende die van Herbert en Hay.

Het is alom bekend, na mijn eigene droevige ondervinding, hoe warm mijn hart klopt voor mijne mede Afrikaanders, en indien mijne zwakke krachten voor hen in het Parlement tot dienst zouden kunnen zijn zou ik gaarne aan uw verzoek voldaan hebben, maar in mijne nederige opinie is het nu niet juist de geschikste tijd daarvoor.

Velen onzer in druk verkeerende mede broeders hebben nog mijne diensten noodig op een andere plaats, en dus, al was daar de begeerte is er voor het tegenwoordige althans, voor mij geen tijd om mij in een hevige electiestrijd te begeven.

Nu dat onze vriend de heer de Villiers mij als vennoot in mijn wetsbezigheid is komen helpen hoop ik om mijne zaken zoo te kunnen regelen dat, indien ik gespaard bl f, en ik word weder bij de algemeene electie gevraagd om te staan voor de eene of andere kiesafdeeling dat ik dan als een Bonds Kandidaat met vrijmoedigheid zal kunnen optreden om te doen voor ons volk en geliefd vaderland wat in mijn vermogen is.

Het is mij aangenaam verder aan u bekend te maken dat de heer H. D. Stiglingh, die reeds zoo veel voor ons partij opgeofferd heeft, toegestemd heeft op aandrang zijner vrienden om weder te staan en ik beveel zijn kandidatuur ten sterkste aan daar ik meen dat hij op de zetel een beter aanspraak heeft dan ik.

Uw vriend en dw. dienaar,
J. J. MICHAU.

Kaapstad, 14 October, 1902.

BIEDT DE HEER
R. MÜLLER,
46, en 47, STRANDSTRAAT, KAAPSTAD,
WEER TE KOOP AAN:

Het Volkslied van den gewezen Zuid-Afrikaansche Republiek, prijs 2/6;
Het Volkslied van den gewezen Oranje Vrijstaat, 2/6; (1) Mijn Land Mijn Volk en Taal, (2) Zuid-Afrika, en (3) Afrika voor de Afrikaanders—de Drie Liederen tezamen 3/;
Het Lied van Christiaan de Wet, prijs 2/;
"Never Give Up" Lied, prijs 2/; Vaarwel, prijs 2/;
De "Boer Prisoner's Prayer," prijs 2/; De Droom van den Boer, prijs 2/;
Kwast's 159 Gezelschapsliederen, Prachtig Gebonden, prijs 4/6.

SCHRIJF OM EXEMPLAREN OF KOM ZELF NAAR
R. MÜLLER, 45, en 47, Strandstraat, KAAPSTAD.

THE VERSTER
Cold Storage and Supply Company,
LIMITED.

Direkte Importeerders.

HOOFD KANTOOR, 115 LANGSTRAAT, KAAPSTAD

Handelaars in Gevroren Produkten, Levende Have, enz., enz.

Alle Bestellingen met Spoed Uitgevoerd.

RYNO J. VERSTER, Bestierder Direkteur

Publieke Verkooping.

In den Boedel van wijlen JOHANNES ANDREAS BRINK, van Welgevonden Afdeeling Sutherland.

DE ondergeteekende, begunstigd met instructies van den Executeur in bovengemeld n Boedel, zal

Op Donderdag, den 23sten Oct., 1902,

Om 10 uur v.m.,

Publiek verkoopen op de plaats WELGEVONDEN (alias Kruis Rivier) zoowat 9 mijlen van het dorp Sutherland:—

600 Hamels en Gust Schapen, 500 Ooien met Lammers, 140 Gust Bokken, 40 Bok Ooien met Lammers, 25 Kapater Bokken, 12 Beesten, 1 Kapkar, Huisraad, enz.

Verder voor rekening van den heer C. J. Brink en anderen:—
550 Schapen (gemengd).

Het Vee is in goede conditie, een groot deel geschikt voor den slager.

A. J. MARAIS, Afslager.

Sutherland, 8 Oct., 1902.

D.O.A.L.
DEUTSCHE OST-AFRIKA LINIE.
Imperiale Maildienst.
WESTELIJKE ROUTE.
Kaapstad naar Europa, aandoend te Las Palmas, Lissabon Vlissingen, Bremerhaven en Hamburg.

S.S. KANZLER" op of omstreeks 28 October.
S.S. "KURFUERST," op of omstreeks 25 November.
S.S. "KAISER," op of omstreeks 23 December.
S.S. "KRONPRINZ," op of omstreeks 20 Januari.

Passagiers naar Groot Brittanje wisselen te Vlissingen, waar Vrije Kaartjes uitgereikt worden naar Londen.

OOSTELIJKE ROUTE.

an Kaapstad naar Port Elizabeth, Oost Londen en Durban, ZONDER OVERSCHEPING; daarvandaan via Oostkust Havens en Suez Kanaal, aandoend of aansluitend met Delagoabaai, Beira, Chinde, Mozambiek, Zanzibar, Bombaai, Mombassa, Aden, Egijpte en Napels.

VERLAAT KAAPSTAD.

S.S. "BURGERMEISTER," op of omstreeks 7 November.
S.S. "KOENIG," op of omstreeks 5 December.

Vracht voor havens op het vasteland zonder overscheping.
Voor vracht en passagie, doe men aanzoek bij

POPPE, SCHUNHOFF EN GUTTERY,
Kaapstadsch Agentschap 26, Kasteel Straat.

KOCH & DIXIE
Kaapstad,

HEBBEN altijd te Koop een grooten voorraad Keuken Stoven, en Paraffine Stoven, Verordewaren van de beste hoedanigheid, IJzeren Bedden en Kindoren Bedjes Winder Wagentjes en Vouwbare Kamp Bedden, Batam Incubators, Eieren-vervoer Kistjes, Byen-korven en Byen-houders Toebehooren, Steekdraad, Draad-netwerk Heining-standers, Gereedschap-kisten, Draad Deurmatten en "Checktills," en een eindelooze verscheidenheid van nuttige artikelen.

EENIGE AGENTEN VOOR DE
ZWEEDSCHE NORRAHAMMAR STOVEN

CATALOGUS OP AANVRAAG.

PIANOS.

De Pianos, Orgels, en alle soorten van Muziek Instrumenten, door DARTER EN ZONEN verschaft, zijn het heele land door bekend, als zijnde, de Beste tegen de Matigste Prijzen.—De Grootste Voorraad Losse en Gebondene Muziek in ZUID-AFRIKA. Ook Gramophones en Records.

3/- LIEDEREN en DANSMUZIEK van alle Naties, bevattende de Volksliederen van de gewezene Republieken 3/-

Darter en Zonen

De eenige Agenten voor **Pianos** vervaardigd door Ronisch, Ecke, Otto Bluthner, Schiedmayer, Challen, Chappell, Collard, Gors en Kallmann

STEMMING en HERSTELLING: Een Groote Staf Gecertificeerde Mannen aangehouden die Buitendorpen geregeld bezoeken.

ORGELS.

EENIGE AGENTEN VOOR DE Bell **Orgel** Co.
AGENTEN VOOR Mason & Hamlin **Orgels.**

ADRES: Adderleystraat, Kaapstad.

CATALOGUS en PRIJZEN vrij op aanvraag.

Publieke Verkooping

TE

KLEINHOOP,

¼ UUR VAN

MALMESBURY,

OP

Dinsdag, 21 October, 1902.

MEVR. de Wed. M. M. BASSON, die zich van hare beslommeringen wenscht te ontdoen, heeft de Heeren IMMELMAN & Co., gelast, op bovengemelden datum, publiek te verkoopen de ondervolgende :—

I. LEVENDE HAVE.

250 Aanteel Merino Schapen
50 Aantal Bokken
2 Kar paarden, Merries
2 Jonge paarden, Merrie & Hengst
1 Rijpaard, 1 Jonge Os
3 Melk koeiën, van melk gevend ras
7 Varkens met jongens.

II. BOERDERIJ-GEREEDSCHAP.

1 Bak kar, bijna nieuw
1 Water kar do.
1 Zelf-binder Machine, McCormack in goede orde
1 Dubbel-voor Ploeg
1 Enkel-voor do.
2 Span Voortuigen
1 Lot Zwingels en Kettings
1 Graanschaal met Gewichten
1 Kerf Machine
2 Ladders (kort en lang)
1 Graan hark
1 Lot Wijn Vaten
1 IJzer Slacht-bank
1 Lot Bouw Hout
1 Land-krib
1 Lot Zeil Kribben

Zensen, Graven, Vorken, enz., enz., 1 lot Keukengereedschap, en wat verder op den dag der verkooping zal worden aangeboden.

De Wed. M. M. BASSON.

IMMELMAN & Co., Afslagers.

Vendu-Kantoor, Malmesbury.

GENEESKUNDIG.

BENOODIGD een ervaren geneesheer voor het dorp Heidelberg, Kaap Kolonie. Een waarborg zal in schrift gegeven worden indien vereischt. Goede praktijk, treed in onderhandeling met "Dokter H." Postbus 686, Kaapstad. De voorkeur zal aan iemand die de noodige bekwaamheden bezit tezamen met kennis van Hollandsch gegeven worden.

Britsche en Buitenlandsche

BIJBELGENOOTSCHAP.

HOOFDKANTOOR VOOR ZUID-AFRIKA:

Y.M.C.A. GEBOUWEN,
Houtstraat, KAAPSTAD,
P. K. Bus 215.

Eerw. L. NUTTALL,
Secretaris.

Hollandsche, Engelsche EN Naturellen Bijbels en Testamenten,

Tegen Grootlijks Verminderde Prijzen.

CATALOGUS OP AANVRAAG.

Hoofdonderwijzeres Benoodigd.

Derde Klas Publieke School Vlaggeberg.

APPLICATIES met kopien van getuigschriften voor genoemde betrekking zullen ontvangen worden tot op 20 November aanstaanden, door den ondergeteekende. Salaris £80 per jaar; huisvesting verkrijgbaar voor £30. Werkzaamheden te beginnen Januari, 1903. Kennis van Latijn, Algebra en Tonic Solfa is wenschelijk.

D. H. CARINUS,
Lyndock Statie.

VAARZEN.

60 EERSTE KLAS Ingevoerde KOEIEN en VAARZEN met Kalf worden dagelijks verwacht aan te komen, ook 400 Eerste Klas MUILEN.

Wij hebben ook 2 paar prachtige, goed gedresseerde KAR-PAARDEN.

C. STARKE & Co.,
MOWBRAY.

BEZOEK SAMUEL ZACKON'S BEZIGHEID

20 en 22, DARLING STRAAT, KAAPSTAD,

VOOR alle soorten van Mans en Kinder Kleederen: Hemden, Hoeden, Stevels en Schoenen, enz. Alles van de beste kwaliteit en voor de goedkoopste prijzen.

VERGEET NIET

SAMUEL ZACKON,
20 en 22 Darling Straat,
RECHT TEGEN OVER DE PERADE.

BETERE WAARDE ONMOGELIJK.
GELIJKE WAARDE ONWAARSCHIJNLIJK.
VERSCHEIDENHEID, SNIT EN MAAKSEL ONOVERTROFFEN.

EERSTE KLAS KLEEREN.

Prachtige Sorteering voor Heeren, Jongelieden en Jongens voor het tegenwoordige Seizoen.

Ieder Kleedingstuk gemaakt in onze EIGEN Fabrieken in het

West of England.

LET OP ONS EENIG ADRES:

J. LAWLEY & Co.

Langemarkt-straat tot Kerkplein, Kaapstad.

Alle Kleederen en een jaar lang hersteld ZONDER betaling als een waarborg van Werkzaamheid en Goed Werk.

PUBLIEKE VERKOOPING

— VAN —

Vastgoed, Levende Have, Boerderij-gereedschap, enz.

In den Boedel van wijlen den Heer FRANCOIS DANIEL CONRADIE, Jr.

De Ondergeteekenden zullen op

Donderdag, den 30sten October, 1902.

's morgen om 10 uur,

Publiek laten verkoopen te **Zaaiplaats**, Klein Roggeveld, Distrikt Sutherland, gelegen aan den Publieken Weg, 4½ uur van **Matjesfontein Statie.**

I. Vastgoed.

De Plaats "**DAMSLAAGTE,**" 350 morgen groot, een zeer geschikte Handelsplaats, gelegen aan den Publieken Weg, heeft ruime Gebouwen, Standhoudend water en Vruchtbare Zaailanden. Men heeft ook hier de gerieven van een Post en Telegraaf Kantoor.

II. Losgoed

360 Merino Ooien met Lammeren, 485 Kaapsche Ooien met Lammeren, 600 Gus-Ooien (Merinos), 412 Gus-Ooien (Kaapsche), 475 Hamels (Merinos en Kaapsche), 34 Rammen (Merinos en Kaapsche), 450 Bok-ooien en Lammeren, 100 Kapater Bokken, 10 Jonge Ossen, 10 Gus-Koeien, 12 Koeien met Kalveren, 2 Bullen en 5 Donkeys.

1 Kap Kar, 4 Ploegen, 1 Egge, Kruiwagens, 1 Aanbeeld, 1 Schroef, 1 Schaal, 1 Lot Tuigen, 1 Slijpsteen, een aantal Nieuwe Deuren en Vensters en Galvanisch IJzer Platen.

Huisraad:—Het gewone Assortement.

J. THERON, } Executeuren
P. J. T. CONRADIE, } Testamentair.

J. J. THERON, Afslager.

Worcester, 2 October, 1902.

EZELS! EZ ELS!

EEN SCHOONE KANS!

Publieke Verkooping

VAN

70 EZELS 70,

TE

ASHTON.

DE Ondergeteekenden, daartoe gelast zijnde, zullen Publiek doen Verkoopen, op

ZATERDAG, 18 OCTOBER, 1902.

Te Ashton (tusschen Robertson en Montagu), om 10 uur v.m.,

70 Pas Ingevoerde en Uitgezochte EZELS, in Eerste-Klas Conditie van 3 tot 5 jaren oud, uitnemend geschikt voor Transport- en Boerenwerk.

N.B.—Deze Muilen zijn niet in aanraking geweest met Militaire Kampen of Trekdieren.

J. J. de KOCK, & Co., Afslagers.
Robertson en Montagu.

ADVERTENTIE.

BENOODIGD

Assistent voor de Loxton Publieke School om in Muziek, Hollandsch Engelsch en Kindergaten onderwijs te geven. Salaris £90 per jaar, muziek niet ingesloten.

Logies kan verkregen worden tegen £45 tot £50 per jaar.

Werkzaamheden te beginnen met het Januari kwartaal, 1903. Applicaties met certificaten niet later dan 15 November, 1902.

Adres: Secretaris, LOXTON,
Victoria West.

CHUT BERICHT.

AANGEHOUDEN in het Schut te Buffelskop over den geoorloofden tijd en te worden verkocht op Zaterdagden 25sten Oct. 1902, indien niet eerder gelost:—4 Merino (Mof) rammen merk van twee is linker oor zwaluw-staart, rechter oor winkelhaak van voor, en merk van ander twee is linker oor zwaluw-staart en rechter oor gat.

(Get.) I. J. VAN ZIJL,
Schutmeester.

Buffelskop,
8 Oct., 1902.

Uit de Hand te Koop.

EEN ZELDZAME KANS.

DE PLAATS LANGKLOOF, aan den Publieken Hoofdweg en omtrent 1½ Uur van het Dorp Clanwilliam, langs de Olifantsrivier, in het Distrikt Clanwilliam, is uit de hand te koop. Voor bijzonderheden vervoege men zich bij den ondergeteekendes. Het eigendom is omtrent 1800 morgen groot, beplant met cirka 100 Lemoen Boomen, waarvoor het eigendom uiterst geschikt is. Voorts 5000 Win Stokken en vruchten Boomen in groote verscheidenheid. Er is nog onbeperkte grond voor aanplanting van vruchten boomen en wijngaard.

Daar de Olifantsrivier door het eigendom loopt is de watervoorraad onbeperkt. Het eigendom is bekend als een van de beste vee-en zaaisplaateen in het Distrikt.

H. F. THERON,
Montpellier, Tulbagh.

P. J. MARAIS,
Afslager, Tulbagh.

AANTEEL BEESTEN! AANTEEL BEESTEN!

Publieke Verkooping

TEN DORPE

CALEDON,

OP

ZATERDAG, 25 OCTOBER, 1902,

VAN

20 Eerste-Klas Vaarzen en Koeien;
2 do. Bullen.

De ondergeteekenden, behoorlijk gelast, zullen bovengemeld Vee, welke alle bij den Verkooper geteeld zijn en uit het best melkgevende Ras, verkoopen.

Aanteel-Vee zijn nu buitengewoon schaarsch, zoo dat allen van deze gelegenheid behooren gebruik te maken.

KOMT ALLEN en KOOPT.

J. G. LE ROUX, IGS. Zoon.

Dempers, Moore & Krige, Afslagers.

Caledon, 1 October, 1902.

E. C. KRIEL,

Geadmitteerd en Generaal Agent
VENDU-AFSLAGER,
Transportuitmaker, Beëedigde Taxateur,
ENZ., ENZ.,
VREDEFORT, O.R.K.

TULBAGH.

Publieke Verkooping

VAN

Trek-ossen, Koeien en Jong Aanteel Vee,

OP

Zaterdag, 1 Nov. 1902

om 10 uur v.m. precies.

DE ondergeteekende, gelast door den Heer Stephanus Redelinghuys, zal publiek verkoopen, uit de Schut-kraal op het dorp alhier:

10 Trek-ossen, 6 Jonge Ossen, 14 Koeien, Vaarzen, enz., 1 Span Jukken voor 12.

Met verlof van den afslager zal andere vee ook verkocht worden en wel in de volgorde waarin zij op zijne booken zijn geboekt.

Ik houd mij overtuigd wij zullen een prachtig lot vee vertoonen op deze verkooping, daar er verscheidene personen mij reeds gevraagd hebben vee aan te brengen ter verkoop.

Hier is dus een schoone kans om koopers en verkoopers tezamen te brengen.

Maak uwe vrienden met het nieuws bekend.

Zaterdag, 1 November, 1902.

P. J. P. MARAIS, Afslager.

Vendu Kantoor,
Tulbagh, 9 Oct., 1902.

TULBAGH.

Publieke Verkooping

VAN

VAST EIGENDOM,

OP

ZATERDAG, 1 NOVEMBER, 1902,

Onmiddellijk na afloop van de Vee verkooping.

DE Ondergeteekende gelast door de Executrice in den Boedel van wijlen den heer B. J. DE VAAL zal Publiek Verkoopen: Het Woonhuis met tuin, Erf en Cottage annex behoorende aan den Boedel.

Het eigendom heeft recht op water voor besproeiing uit de gezamentlijke voor. De tuin is beplant met vruchtboomen en wijnstokken en is gelegen in een der aangenaamste gedeelten van het Dorp.

Hier is dus een prachtige Kans Voor geld belegging.

P. J. P. MARAIS, Afslager.

Tulbagh, 14 October, 1902.

BENOODIGD

Onderwijzers voor de 1ste Klas Publieke School te Murraysburg, als volgt:—

Principaal—Salaris £300 per jaar, grondige kennis van Hollandsch een noodzakelijk vere schte.

1ste Assistente Dame, Salaris £175, per jaar, moet intermediate gepasseerd zijn.

Diensten te beginnen na Kerstmis vacantie.

Applicaties vergezeld van copieën van getuigschriften zullen door den ondergeteekende ontvangen worden tot December, 1902.

Applicanten moeten aan een Protestantsche Kerk behooren en worden verwacht alle bijzonderheden met betrekking tot ouderdom en ondervinding in het geven van onderwijs mede te deelen.

D. J. HERHOLDT,
Secretaris der School Com.

Murraysburg,
6 October, 1902.

DE AFRIKAANSCHE

RIJWIEL - BEZIGHEID,

WELLINGTON.

DE Eigenaar van deze alombekende, langbevestigde Rijwiel Besigheid, voorziet nog steeds in de behoefte zijner klanten ze een VERTROUWBAAR Rijwiel hebben willen tegen een billijken prijs. Halfslijt Rijwielen altijd voorhanden. De voorname "GREYHOUND" Rijwielen worden nog steeds hier in de besigheid gebouwd van de allerbeste parten en volgens order. Zij in woord "EERSTE KLAS" en waarlijk vertrouwbare en netto Rijwielen.

Prijzen op aanvraag.

Alle reparatiewerk aan Rijwielen, Geweren, Sloten, Air Guns, enz., wordt uitgevoerd door een Eerste Klas Engineer, alle werk gewaarborgd—en prijzen zeer billijk.

Altijd voorhanden: Alle Rijwiel Benoodigdheden—Dunlop Banden, enz.

Prachtige Duitsche Pianos en Orgels altijd voorhanden.

Prijzen op aanvraag.

LET OP HET ADRES:

DIRK I. DE VILLIERS,
Markt Plein, Wellington

KENNISGEVING

De heer J. P. BOSMAN is aangesteld als agent voor "Ons Land," te Kimberley.

VENNOOTSCHAP.

DE Ondergeteekende maakt hiermede bekend dat na zijn terugkeer uit de ballingschap te Port Alfred, hij den heer J. S. MARAIS als een vennoot in zijn bezigheid heeft ingenomen, die in vervolg op Murraysburg zal worden voortgezet onder den stijl van **De Villiers & Marais.** Procureurs, Notarissen en Afslagers

A. J. DE VILLIERS.

Murraysburg, 6 October, 1902.

Afdeelingsraad van Prins Albert.

OPLEGGING VAN EEN WEGBELASTING VOOR HET JAAR 1902-1903.

Kennis geschiedt hiermede in termen van Sectie 265 van Akte No. 40 van 1889, dat op een Speciale Vergadering van den Afdeelingsraad van Prins Albert gehouden op Vrijdag, 10 October, 1902, een wegbelasting van ½d. in het £ sterling opgelegd werd op alle vastgoed daaraan onderhevig, en gelegen in de Afdeeling Prins Albert, voor den dienst van het jaar 1902-1903, te worden gebruikt als volgt:—

Vijf-zesde (5/6) van het bedrag opgelegd voor dienst van tak wegen, en één zesde (1/6) van het bedrag opgelegd voor dienst van hoofd wegen, en dat zulke belasting vervalt en betaalbaar is op Donderdag, 20 October, 1902, aan het Kantoor van den Afdeelingsraad van Prins Albert.

Rente tegen 6 per cent. zal vereischt worden op alle belastings niet betaald na 20 Februari, 1903.

Op last,
P. D. de WET,
Secretaris.

Afdeelingsraad Kantoor,
Prins Albert, 13 October, 1902.

Britstown Publieke School.

BENOODIGD

Een HOOFD ONDERWIJZER voor de TWEEDE KLAS Publieke School te Britstown.

Bekwaamheid om Onderwijs te geven in ENGELSCH, HOLLANDSCH en MUZIEK eene vereischte.

Salaris, Huistoelage ingesloten £280 per jaar.

Werkzaamheden te beginnen bij het begin van het Januari—Maart kwartaal.

Applikaties, met getuigschriften, voor bovengemelde betrekking zullen worden ingewacht door den ondergeteekende tot den 29sten November, 1902.

THOS. P. THERON, L.W.V.,
Hon. Sec. Pub. School Com.,
Britstown.

Britstown, 6 Oct, 1902.

TE KOOP.

GEDKOOP.

4 Stukvaten, 5 Leggers, 1 Kuip, 1 Pomp, 1 Press.

Doe aanzoek bij

BLAKE, c/o den heer P. MALAN,
Wellington Statie.

KENNISGEVING.

DE heer P. J. Louw, Wijnhandelaar 55 Buitenkantstraat, voorziet zijne vrienden en het publiek in het algemeen van de beste Wijnen Brandewijn Bier, etc. (Uitlandsch zoowel als Koloniaal) tegen de laagste marktprijzen

Zend 10s. en gij zult 12 bottels goeden wijn ontvangen, alles ingesloten, geleverd aan het Kaapstadsche Station.

N.B.—Zend voor Prijslijst.

Waarschuwing.

VERNOMEN hebbende dat verscheidene personen slechte Pianos en Orgels in onzen naam aan den man zoeken te brengen en insgelijks onder onzen naam aannemen om ze te stemmen, waarschuwen wij hierbij het publiek dat wij geen lieden in dienst hebben die klanten voor ons zoeken.

DARTER EN ZONEN,
Kaapstad.

Kombaarsen, Enkele, 2/6, „ Dubbele, 5/,

Bij 64, STRANDSTRAAT,

JULIUS HORN & Co.,

KAAPSTAD.

SCHUTBERICHT.

Aangehouden in het Municipale Schut, MARKT PLEIN, PAARL, 6 Paarden, (Allen Ruins), alsook 1 Donkey, met de ondervolgende kleuren en merken, viz.—

1 Russian Pony, Donkerbruin, Rechterbout G.S. I.H., 8 jaar oud; 1 Russian Pony, Donkerbruin, ongemerkt, 8 jaar oud; 1 Russian Pony, Blauw Schimmel, ongemerkt, 8 jaar oud; 1 Russian Pony, Bruin Linkerbout (arrow), 7 jaar oud; 1 Russian Pony, Donkerbruin, Linkerbout (arrow), 8 jaar oud; 1 Donkerbruin Paard, Linkerbout (arrow) Rechter voor Klauw I. Y No. 76, 7 jaar oud; 1 Licht vaal Donkey, ongemerkt.

Indien niet tevoren gelost, zullen bovengemelde Paarden en Donkey publiek op de Paarlsche Markt worden verkocht door den Schutmeester op Dinsdag, 21 October, 1902, om 10 uur.

N.B.—De Paarden zijn in eerste klas conditie, de aandacht van koopers waardig, en worden op stal gehouden.

De heer D. W. ACKERMAN is aangesteld als Agent voor "Ons Land" te Hopefield.

C. P. SCHULTZ,
Secretaris.

ECHTE BOLINDER ZWEEDSCHE STOVES

VAN ALLE GROOTTE, ZIJN THANS IN VOORRAAD.

Neem geene dan de "ECHTE."

Deze Kookkachel, die beide hout en steenkool brandt, is zeer besuinigend en uiterst geschikt voor Zuid Afrikaansche behoeften.

Woodhead, Plant & Co.,

KAAPSTAD.

Wetgevende Raad Verkiezing.

UIT de advertentie van den heer VAN ZYL in zake de belofte door den heer GARLICK gegeven aan de Progressieve Partij kan men tot de gevolgtrekking komen dat de heer GARLICK zich gebonden heeft om "*onder alle omstandigheden*" de Progressieve Partij te volgen.

De heer GARLICK verbind zich gereedelijk als een Progressief met de Partij loyaal saam te werken, en dezelve volgens zijn beste vermogens te ondersteunen, met het verbehoud dat in alle zaken niet op het oogenblik voor het publiek (maar die in de toekomst zich mogen verdoen) in geval het tegen zijn geweten is met zijn partij samen te gaan, en er reden bestaat om te gelooven dat de meerderheid zijner constituenten niet met hem is, zal hij hun gevoelen door middel van de volksteu erlangen, en zich aan den uitslag onderwerpen.

Met betrekking tot de Schorsing der Constitutie Kwestie, heeft de Progressieve Partij den heer GARLICK als hun Kandidaat gekozen, wetende dat hij voor zelf regeering, en dat hij voor de kiesafdeeling als een Anti-Suspensionist gaat.

ALF. HELLAWELL,
Secretaris,
Des heeren Garlicks Electie Comité.

BUCHU.

GEDROOGDE Buchu Bladeren, eenig hoeveelheid, wordt gevraagd door

CORNELIS MOLL, Paarl.

Amerikaansche Patente Eierkisten,

ALLE SOORTEN VAN

Worstdarmen.

Bij 64, STRANDSTRAAT,

JULIUS HORN & Co.,

KAAPSTAD.

Uit de hand te Koop,

TE

Grootvlei, op Piketberg Weg,

OP

VRIJDAG, den 17den dezer,

200 Bok-kapaters;

EN TE

MALMESBURY,

Op MAANDAG, den 20sten dezer,

200 do. do.

Zij zijn in goede conditie en worden door den ondergeteekende (eigenaar) aangebracht.

M. N. DE KOCK,
lachter.

Malmesbury, 8 Oct., 1902.

Uw Oogen onderzocht, gratis, door een van de Amerikaansche Gezichtkundigen die

Het Royal Hotel, Paarl,
Het Masonic Hotel, Wellington,
Het Masonic Hotel, Worcester,

BEZOEKEN

Goede Hoop Spaarbank Gebouwen,
St. Georgesstraat, Kaapstad,
Amerikaansche Gezichtkundigen.

SEIZOEN 1902.

EIGENDOM VAN E. H. F. MELLISH

Champion, Hackney Dekhengst

DORSARO, 6726,

Geteeld door Rosador, 4,464, bij Wild Rose, 4,890, Winner van Eersten Prijs en Kampioen als Besten Dekhengst te Rosebank, 1902.

Zal staan aan Mosselbank, MELLISH Zijlinie. Voor beurt wend u tot

J. J. MORTON.

Tweede Klas Publieke School Uniondale.

BENOODIGD:—Tweede Assistent (Heer of Dame) voor bovengenoemde School.

Applikanten moeten Salaris vereischt melden. Applicaties, met Copieën van Certificaten en getuigschriften (insluitende lidmaatschap van godsdienstige denominatie) zullen ontvangen worden door den ondergeteekende niet later dan 30 November, e.k.

Werkzaamheden te worden aanvaard na de Kerstfeest Vacantie.

JACOBUS A. L. DE WAAL,
Secretaris.

Uniondale, 11 October, 1902.

DOODBERICHTEN.

AAN familie en vrienden wordt hiermede bekend gemaakt dat het den Heere heeft behaagd mij door den dood te ontnemen op den 27sten September, mijn teedergeliefden echtgenoot PIETER JOHANNES JACOBUS MARAIS in den ouderdom van 68 jaren en 10 maanden. Zijn lijden was kort en hij verdroeg het met geduld. Zijn leven was Christus en zijn sterven is vrede. Voor mij en zijne kinderen is de slag een gevoelige doch wij zwijgen en aanbidden.

De bedroefde Weduwe,
H. H. J. MARAIS,
geb. Rossouw.

Tulbagh, 10 October, 1902.

DE VILLIERS.—Gestorven te Durban-ville den 12den October, mijn teeder geliefde echtgenoot, DANIEL JOHANNES DE VILLIERS, in den ouderdom van drie en vijftig jaren. De bedroefde Weduwe,

C. A. J. DE VILLIERS,
geb. Heijns,
en kinderen.

Vrome, vroeg gestorven Vader.
Slechts zijt gij ons wat vooruit,
Wij zullen u eenmaal wedervinden,
Als ons Jesus 't graf ontsluit.

In Memoriam.

In liefdevolle aandenking aan mijn geliefden zoon ROBERT BLAKE, die aan de Paarl op 15 October, 1900 overleed, in den ouderdom van 35 jaren.

F. C. BLAKE.

"Tot de dag aanbreekt, en de schaduwen wegvlieden."

Paarl, 15 October, 1902.

KENNISGEVING.

DE Ondergeteekende geeft hiermede kennis aan allen die het moge aangaan dat van nu voortaan niemand zal toegelaten worden om te rijden of te drijven door zijn veld langs de Spoorweg lijn op het pad van Deelfontein naar Mijnfontein. Ook zal geen schieten, jachten, rijden te paard of anderszins, loopen of overtreding van eenig soort toegelaten worden op zijn plaats. Overtreders zullen ten strengste vervolgd worden, zonder aanzien des persoons.

F. C. DE BEER.

Erasmuskraal, dist Richmond,
14 October, 1902.

BELANGRIJKE KENNISGEVING.

DE moeilijkheden die boeren en anderen nu ondervinden om werksvolk te verkrijgen, maakt de zaak ernstig, en maakt het noodzakelijk dat de geheele Kolonie de zaak in overweging neme en samenwerke. Het werd dus besloten een voorloopige vergadering te houden te Robertson, op Zaterdag, 1 November, 1902, om 10 uur 's voormiddags, om de zaak te bespreken, en te besluiten welke stappen moeten genomen worden. Alle personen die belang hebben in deze zoo belangrijke zaak worden vriendelijk verzocht tegenwoordig te zijn. Wij noodigen voornamelijk onze vertegenwoordigers in 't parlement, en deputaties van boeren in de Worcester, Montagu, en andere naburige distrikten uit.

JACOBUS F. BURGER,
J. M. VAN DER WESTHUYZEN,
JACOBUS P. MARAIS.
DANIEL J. DE WET.

Robertson, 14 October, 1902.

MONTAGU.

G. P. VAN ZIJL,

Vendu-Afslager, Algemeen en Wetsagent.

GEVESTIGD SEDERT 1876.

KANTOOR—BANK GEBOUWEN

Drink Heerlijke
NECTAR

Drink Heerlijke
NECTAR

Drink Heerlijke
NECTAR

Drink Heerlijke
NECTAR

Drink Heerlijke
NECTAR

Drink Heerlijke
NECTAR

Drink Heerlijke
NECTAR

Drink Heerlijke
NECTAR

KOOP
NECTAR
ZIJ IS DE BESTE.

BEVEEL
NECTAR
Aan want zij is de THEE voor
RIJKEN,
ARMEN,
STERKEN,
ZWAKKEN,
HERSTELLENDEN
EN
ZIEKEN.

NECTAR
THEE
Is een Heerlijke Drank voor alle Menschen en op alle tijden.

Verkocht bij alle Kruideniers en Algemeene Winkels door geheel Zuid-Afrika, in ¼, ½, en 1-lb. Lood Pakjes, en in 1-lb. en 3-lb. Prachtig Versierde Blikken.

VERKOOPINGEN.

PAUL D CLUVER, AFSLAGER
28 Oct—Te "Retreat," afd. Stellenbosch, kostbaar vastgoed.
30 Oct—Te Somerset West Strand, kostbaar vaste en losse goederen.

A B DE VILLIERS & CO., AFSLAGERS
28 Oct—Te Klein Drakenstein, losgoed

J J STOFBERG, AFSLAGER
5 Nov—Te Melkboschdam, Carnarvon, klein vee en huisraad
27 Nov—Te Schuinsboogte, Williston, kleinvee en boerderijgereedschap

IMMELMAN & CO., AFSLAGERS.
21 Oct—Te Kleinhoop, Malmesbury, levende have en boerderijgereedschap.
29 Oct—Te Riebeek Kasteel, een stoom molen en erven.

DEMPERS, MOORE EN KRIGE, AFSLAGERS.
18 Oct—Te Caledon, ossen, paarden, ezels, koeien, enz., alsook zekere losse goederen.
18 Oct—Te Caledon, paarden en ezels.
23 Oct—Te Zoutkuil, afd. Caledon, een aantal eersteklas ezels en ruin paarden.
25 Oct—Te Caledon, aanteel vee
25 Oct—Te Caledon, bebouwd erf

GEO. C. BEHR EN CO., AFSLAGERS
1 Nov—Te Croydon, vastgoed

J W MOORREES, JR., & CO., AFSLAGERS
24 Oct—Te Klipvallei, losgoed
27 Oct—Te Malmesbury, kostbaar vast en losgoed,

C G MARAIS, AFSLAGER
27 Nov—Te Boshof, vastgoed

J S MARAIS & CO, AFSLAGERS
16 Oct—Te Klapmutsstatie, paarden

A BESTER, SR., AFSLAGER.
20 Oct—Te Schuitjesklip, Malmesbury, vee en huisraad

J J THERON, AFSLAGER
30 Oct—Te Zaaiplaats, Klein Roggeveld, Sutherland, vaste en losse goederen

M L KRIGE, AFSLAGER
29 Oct—Te Erasmuslaagte, Mount Stewart Statie, vast en losgoed

M VAN NIEKERK, AFSLAGER.
15 Nov—Te Douglas, vastgoed.

P J P MARAIS, AFSLAGER.
4 Nov—Te Knolvallei, Ceres weg statie, losgoed.

GIDEON P VAN ZIJL, AFSLAGER.
13 Nov—Te Anijskraal, Montagu, klein-vee en huisraad

PROBART, CLOETE en KEMPEN
5 Nov—Te Jackhalsdans, afd. Victoria West, huur van de plaats Jackhalsdan, en zekere losse goederen

MARAIS, AFSLAGER
24 Oct—Te Calvinia, ezels

H G A THEUBES, AFSLAGER
18 Oct—Te Robertson, paarden en muilen

A J MARAIS, AFSLAGER
23 Oct—Te Welgevonden, Sutherland, groot en klein vee

P J RETIEF
24 Oct—Te Vogelvallei, Piquetberg, hout en ijzerwerk

DE VILLIERS & MARAIS, AFSLAGERS
19 Nov—Te Roodepoort, Murraysburg, groot en klein vee

J. van NIEKERK
MARKT AGENT.
STALL No. 5, NIEUWE MARKT.

ALLE Verzendingen aan hem toevertrouwd, zoowls vruchten, Pluimvee, enz., zullen met de meeste zorgvuldigheid worden verkocht. Afrekening volgens keuze der verzenders.

LET TOCH WEL!

Alle brieven gericht aan den Secretaris, Van de Sandt de Villiers & Co, Beperkt, of aan den Editeur, *Ons Land*, moeten toch alsjeblieft, om oponthoud te voorkomen, op het opschrift POST BUS 44 hebben.

DE ZUID-AFRIKAAN
VEREENIGD MET
ONS LAND.

ZATERDAG, 18 OCTOBER, 1902.

De uitslag der Kiezings Conferenties.

Elders in deze uitgave publiceeren wij de officieële aankondiging van den uitslag der Keizings conferentie door den secretaris van de Commissie van Toezicht op Elekties van den Afrikaander Bond. Men zal zien, dat de heer C. S. Cronwright-Schreiner van Hanover, gekozen is voor Colesberg, advokaat H. Burton voor Albert, en advokaat H. Currey voor George.

Wij behoeven het nauwelijks te zeggen, dat wij deze kandidaten van harte ondersteunen. Alle drie dragen Engelsche namen, doch zij zijn in de Kaapkolonie geboren, en hebben in het verleden, onder moeilijke omstandigheden, getoomd dat zij getrouw zijn aan de belangen van hun geboorte land en van de blijvende bevolking van dat land. De verkiezing van deze heeren is een sprekend bewijs van wat wij steeds hebben beweedt dat de Afrikaander Partij geen rassen partij is. Het breede beginsel der Afrikaanders of South Africans is, dat Zuid-Afrika vrijgelaten moet worden om zijn eigen politieke zaligheid op constitutioneele wijze uit te werken. Het spreekt dus van zelf dat deze kandidaten met al hun macht zullen strijden tegen alle pogingen om de constitutie der Kaapkolonie of te heffen of de constitutioneele rechten der bevolking te verminderen

Het is een bemoedigend teeken om Afrikaanders van Engelschen bloede te zien strijden aan de zijde van Afrikaanders van Hollandschen of Franschen bloede voor de constitutioneele rechten der bevolking. De belangen der permanente bevolking van Zuid-Afrika tegenover den invloed en het streven der uitlandergeldmannen zijn één. En de eenige wijze waarop die invloed en dat streven met goed gevolg bestreden kunnen worden is door de samenwerking der verschillende deelen der blijvende inwoners van het land. Indien deze waarheid duidelijker en helderder aan 't licht is gekomen door den vreeselijken oorlog, dien Zuid-Afrika heeft doorgemaakt, dan zal het lijden niet onvruchtbaar zijn geweest.

In de Kiesafdeeling Albert was de heer Burton de eenige Afrikaander kandidaat. In Colesberg werd de heer M. M. Venter, een vroeger lid van de wetgevende vergadering, genomineerd door Philipstown en Petrusville. Op de conferentie viel hij echter in de minderheid. Wij houden ons ervan overtuigd, dat de heer Venter en zijn ondersteuners zich gewillig bij het besluit der conferentie zullen nederleggen en alles in hun vermogen zullen doen om de kandidatuur van den heer Cronwright-Schreiner te bevorderen. Slechts langs dezen weg kunnen de belangen der Afrikaander Partij verzekerd worden.

Te George waren er drie kandidaten, de heer Raubenheimer, het vorige lid, de heer Bruns, van Mosselbaai, en advokaat Currey. Na bespreking op de conferentie werd laatstgenoemde met algemeene stemmen gekozen en de twee andere kandidaten traden terug ten gunste van den hr. Currey. De h.h. Raubenheimer en Bruns verdienen allen lof voor hun edelmoedige handelwijze o mter wille der eensgezindheid zich aan 't besluit der conferentie te onderwerpen, en hartelijk samen te werken om de verkeizing van den heer Currey te bevorderen.

Aangaande de vakaturen in de andere Kiesafdeelingen, zegt de circulaire der Commissie van Toezicht: — "Daar het nog niet bekend is welke kandidaten op den aanstaanden nominatiedag, 23 October, in de andere Kiesafdeelingen, waar er vakaturen zijn, genomineerd zullen worden, acht de Commissie het onwenschelijk thans eenig kandidaat voor die vakaturen aan te bevelen. Indien noodig zal een verdere circulaire na den nominatiedag uitgezonden worden."

ALLERLEI.

Vermindering van Rijloon.

Een correspondent schrijft ons het volgende:—

"Iemand uit de Transvaal is naar ons distrikt gekomen om klein vee te koopen. Ik meen dat hij het naar Vereeniging Station wil nemen. Een truck bevattende veertig schapen kost hem £11. Om 200 schapen te vervoeren zal hij dus £55 moeten betalen. Hij is geen speculateur. Kan de regeering geen plan maken om vee en andere levensmiddelen goedkooper te vervoeren voor hen die in een bijna wanhopigen toestand verkeeren?"

Wij ondersteunen gaarne dit beroep op de regeering ten behoeve van de verarmden in de twee naburige Koloniën. Voorziening kan gemaakt worden om bedrog te voorkomen, en de speculateurs er uit te houden.

Wijlen de heer D. J. van Wijk L.W.V

Met leedwezen moeten wij heden den dood berichten van den heer D. J. van Wijk, voor de afgeloopen 11 jaren parlementslid voor Riversdal. Dit bericht bereikte Kaapstad Donderdagmorgen en het parlement—beide huizen—verdaagde dien middag als een blijk van achting voor de nagedachtenis van den overledene en van medegevoel met de familiebetrekkingen. Hartelijke woorden van sympathie werden van alle kanten van het huis bij deze gelegenheid uitgesproken.

De overledene leed reeds lang aan een hartkwaal. In de afgeloopen weken verergerde zijn toestand zoozeer, dat hem geraden werd dadelijk naar huis terug te keeren. De dokters vreesden zelfs, dat hij de reis niet zou kunnen doormaken. Donderdag, 9 dezer, was hij nog op zijn plaats in de wetgevende vergadering. Den volgenden dag nam hij afscheid van zijn parlementaire collegas, en vertrok dien avond naar zijn distrikt. Het is opmerkelijk, dat hij een sterk voorgevoel van zijn dood had, en herhaaldelijk verklaarde dat hij zich haasten moest, indien hij zijn wensch vervuld wilde hebben, om onder zijn kinderen en betrekkingen te gaan sterven.

Na zijn aankomst te Riversdal werd een bericht ontvangen, dat zijn gezondheid eenigszins beter was, en daarom kwam de tijding van zijn dood als een verrassing, die een ieder aangreep en de onzekerheid van het leven diep deed gevoelen. Terecht werd gezegd, dat de heer Van Wijk geen vijand in het parlement had, en onder zijn kennissen was hij zeer populair. Hij wes een man met zeer besliste overtuigingen, en hij was nooit bevreesd zijn gevoelen manmoedig uit te spreken. Men kon altijd zeker wezen, wat de houding van den heer Van Wijk in eenige zaak zou zijn, en niemand twijfelde eraan dat hij met vastberadenheid zijn gevoelen zou handhaven. In zijn distrikt was hij nauw verbonden met alle publieke lichamen, en zijn huis was bekend voor gastvrijheid en liefdadigheid.

De heer Van Wijk was twee maal gehuwd. Zijn tweede vrouw is ongeveer 6 jaar geleden overleden. Uit het eerste huwelijk zijn drie kinderen gesproten, en uit het tweede 6, het jongste waarvan 7 jaar oud is. Wij bieden de achtergelaten weezen en familiebetrekkingen onze hartelijke deelneming aan.

Parlementse Praatjes.

Kaapstad, 17 October.

Die doodsengel het weer ons parlement binne getré. Die keer het hij een van die lede van die Afrikaander partij weggeneem—namelik Oom Danie van Wijk. Dit is nog maar 'n paar dage gelede dat ek van sijn vertrek naar sijn huis wegens siekelike omstandighede melding gemaak het, en nou moet ek die droewige tijding meedeel, dat hij Woensdag nag gestorwe is in die boesem van sijn familie. Dit was sijn laatste begeerte om daar te sterve as dit so moes wees.

Die parlement het Donderdag ter eere van sijn nagedagtenis verdaag 'n Gebeurtenis van dese aard is juis berekend om te laat uitkom hoe nou die partij in die parlement tog verbonde is teen o'er die groote gebeurtenisse van 'n mens sijn leve.

Dit het duidelik uitgekom in die toesprake wat gehou wêrd, en ek hoop die lede sal die indrukke nie so gou vergeet nie. Al wat ek van Oom Danie wil sê is dit: "hij was 'n man van karakter." Mag daar meer sulke manne in ons publieke leve wes!

Van middag het die groenspan weer o'er compensasie gepraat, naar aanleiding van 'n amendement van neef N. F. de Waal, wat aan eigenare van proteksie-pêrde die keuse gé om £5 te neem vir elke pêrd wat hul in die kampe verloor het, of om hul aanspraak op hooger compensasie voor die commissie te gaan bring. Ou seur Sprik het gesê dat hij van meening was om dit te doen, maar hij wou dit nie in die bil getnie.

Neef De Waal vra toen 'n verdeeling, met die gevolg dat die amendement aangeneem wêrd met 38 teen 30 stemme, die regeering het in die minderheid gestem, om die rede deur ou seur Sprik genoem. Ek hoop die amendement sal nou meer bevrediging gé, vooral aan die boere wat goedgeteelde pêrde aangekweek het en die stok verloor het.

Onder die bespreking het daar net lelike feite aan die lig gekom met betrekking tot die handelwijse van sommige militaire met die pêrde: partij wêrd verkoop, ander wêrd as remonte gebruik, en andere naar Rhodesia gestuur "omdat die bosluise en suurveld van Queenstown nie ver hul goed sou wees." Maar in Rhodesia wêrd hul ver dure prijse verkoop!

Die bil omtrent dobbelarij en onsedelikheid was toen weer voor die huis. Meneer Merriman het net 'n mooi toespraak daar o'er gehou.

Ek sien die kies conferensies op George, Burgersdorp en Colesberg het goed afgeloop. Ek hoop die Afrikaander partijsal jonverdeeld wees en hul kandidate almal inkrij sonder opposisie.

JAN KIESER.

DE heer H. C. Stofberg van Boesjemansvlei Worcester, geeft kennis dat bij hem eenige ezels zijn komen aanloopen. De eigenaar of eigenaren kunnen ze terug bekomen bij betaling van onkosten.

AANKONDIGING VAN KANDIDATEN.

Aan den Editeur.

Mijnheer,—Door middel van uw blad wensch ik aan te kondigen, dat de volgende heeren door de kiezings-conferenties, gekozen zijn tot kandidaten der Afrikaander Parlementaire Partij voor de vakaturen in de wetgevende vergadering in de betrokken kiesafdeelingen:—

Voor Colesberg ... De heer C. S. Cronwright-Schreiner
„ Albert ... „ H. Burton
„ George ... „ H. Currey

Mits dezen verzoeken wij alle Bondsmannen en ondersteuners der Afrikaander Partij in de genoemde kiesafdeelingen hun uiterste te doen om de verkiesing van bovengenoemde kandidaten te verzekeren. Indien op den nominatiedag een stembus gevraagd wordt, dan zullen hartelijke samenwerking en volkomen eensgezindheid op den stemdag van alle vrienden onzer partij geëischt worden. Laat geen kieser tot onze partij behoorende op den stemdag bij de stembus gemist worden.

Daar het nog niet bekend is welke kandidaten op den aanstaanden nominatiedag, 23 October, in de andere kiesafdeelingen, waar er vakaturen zijn genomineerd zullen worden, acht de Commissie het onwenschelijk thans eenig kandidaat voor die vakaturen aan te bevelen. Indien noodig zal een verdere circulaire na den nominatiedag uitgezonden worden.

Met alle hoogachting,
Uw dienstwillige dienaar,
Jos. M. Hoffman,
Secretaris Commissie van Toezicht op Elekties.

Kaapstad, 17 Oct., 1902.

DE VAKATUREN.

NOMINATIEDAG.

Wij herinneren er aan dat de rekwisities van kandidaten voor den westelijken cirkel bij den kolonialen secretaris ingeleverd moeten worden vóór of op den 20sten October.

De nominatiedag van kandidaten voor de vakaturen in de wetgevende vergadering is: voor Kaapstad en Grahamsstad, op Woensdag, 22 October, en voor George, Tembuland, Colesberg, Victoria Oost, Albert en Barkly West op Donderdag, 23 October.

De heer J. King, van Durbanville, heeft zijn kandidatuur voor het hoogerhuis in den Kaapschen cirkel ingetrokken.

GEORGE.

George, Oct. 16 (speciaal). De kiezings-conferentie der Afrikaander partij, die gisteren bijeenkwam, werd heden voortgezet. De kandidaten waren de heeren Raubenheimer, Currey en Bruns. Advokaat Currey werd met algemeene stemmen gekozen. De afgevaardigden van Uniondale waren niet op de conferentie.

ALBERT.

Burgersdorp, Oct. 16 (speciaal). De kiezings-conferentie gisteren heeft advokaat Burton met algemeene stemmen genomineerd.

De nominatie van kandidaten voor de Wetgevende Vergadering zal op 22 dezer plaats vinden in de Metropolitan Hall, Burgstraat, 's morgens om 10 ure.

STEIJNSBURG.

Steijnsburg, 11 Oct—Publieke vergadering gehouden onder voorzitterschap van den heer O van Rooijen.

De voorzitter opende de vergadering en zei: "Het doel dezer vergadering is om een kandidaat te stellen voor de vakante plaats in de Wetgevende Vergadering, vroeger bekleed door den heer J J Joubert, van Albert."

De vergadering besloot om een kandidaat te stellen.

Daarop werd voorgesteld door de heeren R Oosthuizen en M J Marais, advokaat Burton te stellen als kandidaat voor dezen zetel. Daar er geen andere voorstellen waren werd advokaat Burton met algemeene stemmen aangenomen als kandidaat voor Albert.

Voorgesteld door de heeren S Kruger en A Liebenberg, dat de drie wijken van Steijnsburg behoorende aan Albert, twee afgevaardigden zouden zenden naar de conferentie, die gehouden zal worden op den 15den October te Burghersdorp, volgens aanbeveling van de commissie van toezicht op elekties van den Afrikaander Bond.

Gekozen als afgevaardigen de heeren G H J Kruger en M J Marais; als secundi de heeren P J Kruger en J T Coetzee.

Hierna sprak de heer A Liebenberg de vergadering toe, en ried de kiezeas ernstig aan om den 23sten dezer te Burgersdorp met den nominatiedag tegenwoordig te zijn. Hetzelfde werd ook door den voorzitter gedaan.

Daarop verdaagde de vergadering met een bedankje door den voorzitter.

J. P. COETSEE, Sec.

KERK EN SCHOOL.

PREEKBEURTEN.

ZONDAG, 19 OCTOBER 1902.

Groote Kerk. — 's Morgens, 10 ure (Hollandsch), en 's namiddags, ten 4·15 ure (Hollandsch) ds. J P van Heerden. en 's avonds, ten 7 ure (Engelsch), ds. B Marchand (Rondebosch). Zondags school ten 3 ure.

Zeepunt.—'s Morgens, ten 10 ure (Hollandsch), en 's avonds ten 7 ure (Engelsch), ds. J du Plessis.

Papendorp. — 's Morgens, ten 10 ure, en 's avonds, ten 7 ure, ds. De Beer.

Maitland.—10 ure v.m., eerw A Dreyer

IJzerplaat.—'s Avonds, ten 7 ure, eerw. A Dreyer.

Hanoverstraat Kapel.—'s Morgens, ten 10 ure, en 's avonds, ten 7 ure, ds. F X Roome

Roggebaai. — 's Morgens, ten 10 ure, en 's avonds, ten 7 ure, eerw J B Knobel.

Ned. Geref. Kerk, Buitenkantstraatzaal.—Engelsche diensten. 's Morgens, 10·30 ure, A M McGregor; 's avonds, 7 ure, D. Marchand.

Nieuwe Kerk, Breestraat.—'s Morgens, ten 10 ure, ds. D J le R Marchand, en 's avonds, ten 7 ure, ds. A M McGregor

P.S.—Collecte ten behoeve van de Buitenlandsche Zending.

Groenepunt Ned G Kerk—'s Morgens, 9·45 en 11·15, ds. N J Brümmer; 's avonds 7·0 ds. D Pienaar (Wijnberg); 3·0 n.m. Zondag school.

St. Stephens.—'s Morgens, 9·30, en 's avonds ten 7 uur, ds M C Botha

Vrije Protestantsche Kerk, Houtstraat.—Avonddienst, ten 7 ure, eerw. R Balmforth, onderwerp: "What is God's Will as expressed through nature and human life?"

Evang. Luth. Kerk, Strandstraat.—'s Morgens, 10·30 ure (Hollandsch), ds. Krüger, en 's avonds, 7 uur (Engelsch), ds. C Morgen. Zondagsschool, ten 3 ure.—Woodstock Luthersche Zaal.—'s Avonds ten 7 ure (Engelsch), ds. C Krüger. Zondagsschool, ten 3 ure.

BRIEVENBUS.

"Kat uit die Boom."—Wij hebben uw brief ontvangen en meenen dat de kat uit de boom raak gezien heeft. Het spijt ons echter, dat wij thans geen plaatsruimte hebben om uw brief op te nemen.

Het gedicht getiteld "Caledon" kan niet geplaatst worden wegens gebrek aan plaatsruimte. Misschien geven wij later echter een gedeelte ervan.

Den brief van den heer J. J. Albertz kunnen wij ook niet publiceeren wegens gebrek aan plaatsruimte. De heer Alberts is blijde, dat compensatie zal worden uitbetaald en dat er een commissie aangesteld is om in den Bond onderzoek te doen, enz.

"Alpha" schrijft ons, dat er een onbekende goudmijn bestaat. "30 jaren geleden," zegt hij, "heeft de N. G. Kerk een opvoedingsplaats voor onderwijzers in de Kaapstad opgericht. In alle gemeenten werd gekollekteerd, en alzoo de fondsen gevonden. Behoeftige jongelingen kregen daar dan hun opvoeding, maar nu is dit het geval niet meer. De gebouwen en gronden behooren nog aan de kerk en waarom kunnen zij niet voor £60,000 verkocht worden? Die som kan dan aan ons arme stamgenooten besteed worden."

STADSNIEUWS.

Als lid van de direktie der algemeene boedel- en weeskamer is eenstemmig herkozen de heer F. J. B. Langerman.

Zekere Allen, geëmplojeerd aan het Zeemanshuis, is Woensdag namiddag aan het middenhoofd verdronken, terwijl hij een zeebad wilde nemen.

De tuinbouw-, groenten- en vruchtententoonstelling te Rosebank is wegens den laten tijd van het vruchtensaizoen uitgesteld tot 7 November, zullende lady Hely-Hutchinson ze openen.

De unie van voorstanders en vroegere leerlingen van het Z. A. Athenaeum heeft Donderdag een vergadering gehouden onder voorzitterschap van sir J. H. de Villiers, om de vraag te bespreken hoe mede te helpen tot een noodige uitbreiding der inrichting, die sedert den oorlog in zoo ver in minder gunstigen toestand verkeerde als het moeilijk was bijdragen in te krijgen. Om het Athenaeum te maken wat het zijn moest, zeide de voorzitter, zou men £100,000 moeten hebben, en zulk een som kon niemand van de unie wachten, doch het was de vraag of men niet de jaarlijksche bijdrage der unie met eenige honderden ponden kon vermeerderen, en dus de zaak aan den gang helpen. Het bleek dat enkele leden reeds in staat waren gesteld om vrij belangrijke bijdragen te storten of beloven, en een voorstel van prof. Ritchie dat de leden der unie als vaste bijdrage een guinje in plaats van een halve 's jaars zouden opbrengen, vond bijval.

Een deputatie van den ambachtsraad vervoegde zich Donderdag morgen bij den eersten minister, waar zij werd ingeleid door den introducteur generaal (den heer Amos Bailey, L.W.V.), en waar het uit diens woorden bleek dat men, in weerwil van den grooten aanwas der bouwerij, er zeer tegen was dat werklieden van over zee werden aangevoerd om er aan te helpen. Dit punt werd verder uiteengezet door den heer Thos. Harris, die beweerde dat men de werklieden in Engeland van loonen van 15s. daags vertelde, maar kwamen zij hier dan konden zij slechts 12s. bekomen, en moest de regeering hun woonplekken bezorgen. Wie door de rijks-regeering tegen geringe kosten naar hier werden gezonden, waren meerendeels Russische Joden. De heer Pillans, van het arbeids bureau, zeide dat dezen voor de nieuwe koloniën bedoeld waren, en dat een aantal naar hier gezonden fitters terstond werk hadden bekomen. Er was hier ruimte geweest voor heel wat werklieden, en schoon de meeste plaatsen gevuld waren, kon men ook thans er nog bergen. De koloniale regeering intusschen betaalde hun passages niet. Van den kant der deputatie werd beweerd dat de lieden die hier werk hadden bekomen, als gewone arbeiders voor 5s. daags moesten werken. Na nog eenige discussie zeide de eerste minister dat als er hier ter stede geen werk te krijgen was, dit wel het geval was elders in de Kolonie, waarheen men vrijheid had te gaan. Daarop nam de deputatie haar afscheid. Des avonds werd als naspel een vergadering van metselaars gehouden die hun werk gestaakt hadden, deels thans van oordeel waren dat het met hun waardigheid het best overeenkwam om zich met hun bazen te verstaan, voor zoo ver zij niet reeds gelegenheid hadden bekomen om elders werk te vinden.

GEMENGD NIEUWS.

DE oorlogsverliezen compensatie sub-commissie zal zitting houden te Douglas op 21 dezer.

De heer Hellawell geeft eenige inlichting omtrent de inzichten van den heer Garlick.

Een Hoofd onderwijzer wordt gevraagd voor de derde klas publieke school te Matjesrivier, Oudtshoorn.

Een tweede Assistent (heer of dame) wordt voor de tweede klas publieke school te Uniondale gevraagd.

AMERIKAANSCHE ZEMELEN zijn verkrijgbaar bij McKenzie & Co, bpkt, Waterkantstraat, Kaapstad, tegen 6s 9d.

DE heeren Immelman & Co zullen te Malmesbury op den 23sten dezer, 300 eerste klas kapater bokken onder den hamer brengen.

Wij vestijen de aandacht onzer lezers op de advertentie in dezr uitgave in verband met de Paarlsche Landbouw Tentoenstelling.

DE heer F A Sadie, sr, Klipvallei, geeft kennis dat alle overtreders op zijn plaatsen Klipvallei, Kreeftebaai en Kliprug, volgens wet vervolgd zullen worden. Zie advertentie.

Een publieke vergadering zal op 1 November, te Robertson, gehouden worden om de zaak van de moeilijkheid van arbeiders te verkrijen te bespreken.

De heer F. C. de Beer wil niet hebben dat men over zijn plaats Erasmuskraal, Richmond, te paar, te kar, of onderszins zal gaan, en geeft hierover kennis in deze uitgave.

VERLOREN.—Men lette op de advertentie met betrekking tot eenige Zuid Amerikaansche muilen, die in de nabijheid van Breederivier, en tusschen Ceres en Karoo Poort verloren zijn geraakt.

IN het Stellenbosch distrikt worden met twee pluimvee boerderijen een aanvang gemaakt, en de boeren letten er nauw op, daar zij niet gelooven kunnen dat pluimvee boerderij alleen kan betalen (Landbouw Journaal)

DE prachtige plaats Belle Vue, Swellendam, vroeger bewoond door nu wijlen den heer Borcherds, destijds C C en R M te Swellendam, is te huur voor 5 jaren of langer. Bij zonderheden zijn in een advertentie te vinden.

Tenders worden gevragd voor het repareeren en in stand houden van zekere wegen in de afdeeling van Philipstown; ook voor een weg inspekteur voor die afdeeling. Bijzonderheden vindt men in een advertentie.

£5 BELOONING.—Bovengemelde belooning wordt aangeboden aan den vinder van zekeren lichtbruinen Ierschen terrier hond, verloren of verdwaald in Kaapstad, volgens advertentie in deze uitgave.

VAN veeziekten heden geen ander nieuws van het landbouw departement dan vijf gevallen van kwaden droes in Steynsburg en een te Bredasdorp, terwijl een vroeger uit Prins Albert onjuist blijkt te zijn geweest.

Somerset West Strand. — De heer Paul D. Cluver, gelast door den heer John Lareij, zal op den 30sten dezer een publieke verkooping van kostbaar vastgoed, paarden, karren, huisraad, enz., te Somerset West Strand houden. Zie advertentie.

Roodepoort, Murraysburg. — De heeren de Villiers & Marais, gelast door den heer W. J. Burger sr., zullen op de plaats Roodepoort, Murraysburg, op 19 November, A.S., een groote hoeveelheid groot en klein vee publiek verkoopen.

IN de "Gouvernements Gazette" verschijnt een kennisgeving dat eischen voor compensatie die voor 1 October ingeleverd behoorden te zijn, indien er "bona fide" verhindering was, ingeleverd kunnen worden met opgave van oorzaak van verhindering bij de plaatselijke magistraten tot op 15 November aanst.

MEN heeft ondervonden dat er dit jaar veel wilde rammenas in zaailanden is, en het Landbouw Journaal merkt aan dat boeren hiertegen moeten kampen. Het Journaal zegt verder dat men veronderstelt dat het ingevoerd werd met Algeria haver, en waarschuwt de boeren om toe te zien dat zij schoon zaad haver koopen.

MEDEGEVOEL.—Toen de tijding van den dood van den heer D. J. van Wijk, L.W.V., vernomen werd schreef de heer Crewe, namens de Progressieve partij, een brief van sympatie aan de leden der Afrikaander partij, waarop de heer N. F. de Waal gevoegelijk antwoordde. Telegrammen van deelneming werden door beide partijen in het huis aan de familiebetrekkingen der overledene gezonden.

EEN DEPUTATIE BIJ SIR GORDON.—Gistermorgen maakte een deputatie bestaande uit de heeren J. Louw, Cloete, De Villiers, Louw, Truter en Walters, hare opwachting bij sir Gordon Sprigg om met hem te spreken over het niet uitbetalen van vele commandeer-briefjes door de militaire overheid. De heer Malan, een der plaatselijke parlementaire vertegenwoordigers, introduceerde de deputatie. Ook werd gesproken over de lage prijzen die voor de gecommandeerde artikelen werden gegeven. Op de militaire verkoopingen van paarden moet contant betaald worden, hoewel de houders der commandeer briefjes hun geld niet kunnen krijgen van de militairen. Sir Gordon beloofde dat hij zijn invloed bij de militaire overheid zou gebruiken om de uitbetaling zoo spoedig mogelijk te krijgen.

PAARL.

AFDEELINGSRAAD.

Gewone vergadering, gehouden op Woensdag, den 8sten October, 1902.

Tegenwoordig—leden A B de Villiers, PJzn, D G Malan, P J Retief, P J Boojjsen, G J Kriel, A Viotman.

De heer A B de Villiers, PJzn., wordt tot voorzitter gekozen.

Notulen van jongste en speciale vergadering werden gelezen en goedgekeurd.

Thesaurier's rapport toont aan een batig saldo van £1,071 3s. 8d.

Auditeurs rapport van de aangestelde commissie *re* hulp aan des raads Secretaris en Thesaurier wordt gelezen en verder door hen blootgelegd en aangenomen. Besloten, dat de heer J. C. Voigt, PDzn., permanent worde aangesteld als assistent van den secretaris en thesaurier, zijnde hij verantwoordelijk voor het behoorlijk registreeren van honden, het uitreiken van honden licenties, het inzamelen van honden en achterstallige wegenbelastingen. Hij moet zich van een eigen rijtuig voorzien tegen een salaris van Tien ponden (£10) per maand van af den 1sten November, 1902, waarborg te geven voor een bedrag van £150.

Weg en Inspecteurs verslag gelezen en goedgekeurd.

Petitie van de heeren I en J le Roux Franschhoek, *re* zekere sloot, wordt gelezen, en na uitleg en op speciaal verzoek van lid G J Kriel wordt besloten eene commissie aan te stellen, bestaande uit leden A B de Villiers PJzn., D G Malan, G J Kriel en den secretaris om voorzegde sloot te inspecteeren en een rapport daarover bij de volgende vergadering in te dienen.

Re subscriptie Gouvernements Gazette—De secretaris wordt gelast de zaak voor de Regeering te leggen.

Lid P J Boojjsen rapporteerd, dat hij twee muilen voor £70 heeft aangekocht ten dienste van den raad. Goedgekeurd.

Medisch fooi distrikt-dokter, Wellington, blijft overstaan.

Bainskloof-pas—De secretaris leest een schrijven van den sec. van Publieke-Werken gedateerd 2 October, 1902. Besloten, dat de secretaris na verwijzing van de uitgaven door den raad reeds verleend aan gemelden weg sedert 1892, de beuselachtigheid van herhaalde belooning om lieden op te sporen, die den weg beschadigden en blijkbaar verzuim van den vorigen secretaris, de raadsvordering overeenkomstig gezegde brief in te dienen.

Aanstelling van een veldkornet te Daljosaphat in plaats van wijlen den heer François J Hugo, Pzn. Besloten den heer Pieter J Hugo aan de Regeering aan te bevelen om gezegde vakature op te vullen voorts wordt de secretaris gelast namens den raad de weduwe hunne innige sympathie te betuigen in haar verlies.

Constitutie Hospitaal direktie Paarl, secretaris leest zeker schrijven G 873/1795 van den kolonialen secretaris—Voor kennisgeving aangenomen.

Lid Boojjsen doet verslag *re* wegen onder zijn beheer.

Weg Louw'sbrug Hermon—Besloten met het oog op aandrang der zaak, de Regeering te verzoeken de gruis zoo spoedig mogelijk te leveren. Bereden plitie te Herman blijft overstaan.

Kompagnies-rivier drift—De secretaris wordt gelast om de Regeering andermaal te verwittigen dat de drift thans onbegaanbaar is voor trafiek.

Eddy's-brug—Het overdekken daarvan wordt gelaten in handen van leden Vlotman en Boojjsen, alsmede de verlegging van den weg Eikebooms-rivier—Hermon in handen van laatstgenoemde.

Lid G J Kriel krijgt verlof om eenige van de gevaarlijke sloten en waterloopen te overbruggen en de raad verleent een toelaag van £7 10s. voor zekeren weg leidende van Franschhoekkloof naar Franschhoek.

Lid A Vlotman geeft kennis, dat hij met de volgende vergadering voorstellen zal het bouwen van bruggen over de Hugo's en Wildepaardejacht rivieren te Daljosaphat en Klein Drakenstein respectieflijk.

Lid D G Malan rapporteert over den weg van af Lady Loch's brug naar de plaats van den heer N Louw, wordt verder gelaten in zijne handen voor afhandeling.

Voor den weg over Heculus Pilaar werd de som van £8 toegestaan door den raad. Lid A B de Villiers, PJzn., verschilt van gevoelens

LAINGSBURG.

(Van een correspondent).

Verleden week had de gemeente van Laingsburg wee rhet voorrecht van te kunnen op komen naar de viering van het Heilig Avondmaal, en niettegenstaande de behoefte aan trekdieren waren de menschen toch in groote getallen aanwezig. Zaterdagmorgen werd er een bazar gehoudenin het Schoolgebouw, die de som van £400 heeft opgebracht. In den namiddag was er de gewone voorbereidingsdienst, die waargenomen werd door Ds Van Aarde, van Tulbagh. In den avond was er eene gemeente vergadering om te besluiten of men in deze zware tijden nog zou overgaan tot het bouwen van een nieuwe kerk. Meer dan drie jaren gelsden werd er reeds begonnen om geld bijeen te brengen voor het bouwen van een nieuwe kerk omdat de oude kerk gansch te klein is voor de gemeente. En toen werd er twee duizend (£2000) bijeen gebracht, maar men kon geen stap verder gaan wegens des lands omstandigheden. Dat geld werd toen in de Bank geplaatst maar wegens de drukkunde en verschrikkelijke tijden was men genoodzaakt weer zoowat £200 er van te gebruiken, zoodat er nu maar £1800 in de bank is. De gedachte was om niet met het bouwen te beginnen voordat er minstens £4000 in handen was maar, hoe nu het geld gekregen?

Ds. de Wet, de leeraar der gemente, sprak de vergadering toe en zeide, dat het hun een zeer gewichtigeen moeielijke zaak was om met de gemeente over geld te spreken want hij wist wat zij gedurende de laatste drie jaren aan gevangenen en weduwen en weezen hadden gegeven en welke zware verliezen zij gehad hadden. Dan weer, zeide hij, was er de dringende noodzakelijkheid van een ruimer kerk want omtrent de helft der gemeente is opgekomen en er was geen plaats voor allen. Hij had over de zaak ernstig gebeden en was tot het besluit gekomen om de geheele zaak aan God toe te vertrouwen, "wetende, dat als Hij wil dat de kerk gebouwd moet worden Hij ook de harten zullen bewerken om de noodige fondsen bijeen te brengen."

En het was wonderlijk.

Nadat Ds. de Wet gesproken had stond een van de onderlingen op en deed een voorstel om dadelijk bijdragen te vragen en zoospoedig mogelijk te beginnen te bouwen, en hij zou met £100 beginnen als er nog 9 mannen waren die ieder £100 geven willen. Zonder veel te spreken stonden binnen den tijd van een paar minuten de 10 mannen op die gereed waren £100 ieder te geven. Zoo ging het toen voort. Hier stond een op en gaf £50 daar een £50 hier een £25 daar een £10 een ander £5 en £1, totdat eindelijk binnen een zeer korten tijd voor de som van £1778 werd ingeteekend.

Na afloop van de vergadering waren er eenige menschen ten huize van den heer J. Groenewald, en schrijver dezes zeide toen, dat het zou goed wezen als men nu de ingeschrevene som konden opbrengen tot £1,800. Het was maar £22, dat noodig was om het te doen. Het was dan ook niet lang of de heer Jan van der Westhuijzen zeide: nu wel ik geef nog £5 boven wat ik reeds gegeven had. Frans du Toit: ik geef £12. Jan Roux: ik geef £3. Herman Groenewald: ik geef £1, en het ander pond werd ook gevonden. Ik zend dit kort en haastig verslag, mijn waarde heer editeur, omdat ik verbaasd ben over den moed en bereidwilligheid van onze lieve menschen na wat zij alles hebben doorgemaakt.

Maandag morgen na Nachtmaal kwam nog een oude broeder met £100 aang-stapt omdat hij Zaterdag avond niet bij de vergadering was.

14 Oct, 1902.

Een eerste Assistente of Assistente wordt gevragd voor de Publieke School te Maraisburg, Kaap Kolonie.

HET zal slecht nieuws wezen voor boeren om te vernemen dat de heer Berg, Klipfontein, Malmesbury, roest in Algeria haver opgemerkt heeft, het zaad waarvan laatste jaar op zijn plaats gewonnen was van ingevoerd zaad. Er is geen twijfel aan het feit dat het roest is, en men moet nu slechts wachten om te zien hoe ver het zal gaan. Dit maakt een einde aan de gedachte dat men een soort haver ontdekt had die bestand tegen roest was.

TELEGRAMMEN

OVERZEESCH.

De Koning.

Londen, 15 Oct—(Reuter)—De Koning heeft heden een bezoek gebracht aan Newmarket en zat twee uren te paard, iets wat hij sedert zijn ziekte nog niet gedaan had.

Kolenwerkstaking.

Londen, 15 Oct—(Reuter)—Men vreest dat de mijnwerkers die in N. Amerika hun werk gestaakt hebben de voorgestelde scheidsrechterlijke commissie niet zullen aannemen, daar de arbeidspartij er niet vertegenwoordigd is. De aanvoerder der werkstakers, Mitchell, is naar Washington gejjld, om met president Roosevelt over den toestand te raadplegen.

Londen, 16 Oct—(Reuter)—De werkstaking der kolenmijnwerkers in de Vereenigde Staten is beslecht.

Londen, 16 Oct—(Reuter)—President Roosevelt heeft veel politiek krediet gewonnen door zijn welgelukte tusschenkomst in de Amerikaansche kolenmijnwerkstaking. Het is merkwaardig dat beide partijen het eens waren om hem de keus der leden van het scheidsgerecht op te dragen.

Paarden.

Londen, 15 Oct—(Reuter)—De Cesarowitsch heeft heden deze uitkomsten geleverd: 1. Buchanan's Black Sand 1; H Lindermere's Congratulation 2; T. Corns's Rightful 3.

Oorlogscommissie.

Londen, 15 Oct—(Reuter)—De commissie over het voeren van den oorlog heeft heden een even onbeduidend bericht als gisteren gegeven van hetgeen zij heeft uitgericht.

Londen, 17 Oct—(Reuter)—De commissie die onderzoek doet naar de leiding van den oorlog, heeft gisteren getuigenis ingewonnen over hoedanigheid en uitgebreidheid der kaarten in den oorlog gebezigd, en over het mobilisatie plan.

De Victoria liga.

Londen, 15 Oct—(Reuter)—De Victoria liga heeft £1,000 aan lord Milner gezonden ten behoeve der Britsche vluchtelingen die naar hun woonsteden teruggaan.

Stoombooten.

Londen, 15 Oct—(Reuter)—De "Gaika" is Dinsdag te n n.m. te Las Palmas aangekomen.

Londen, 15 Oct—(Reuter)—De "Briton" is heden (Woensdag) te 12 uur 's namiddags van Madeira vertrokken.

Als Achilles en Patroclus, David en zijn Jonathan.

Londen, 16 Oct—(Reuter)—De heer A. J. Balfour werd gisteren avond door den lord mayor in diens paleis onthaald ter eere van zijn verheffing tot eersten minister, en aanwezig waren een aantal kabinetsleden en andere mannen van aanzien. Van de toespraken stond bovenaan een welsprekende lofrede van den heer Chamberlain op den heer Balfour, aan wiens aanvoerderschap hij zich onvoorwaardelijk onderwierp. De eerste minister, die toen hij het woord nam prachtig werd toegejuicht, herhaalde dat hij ten stelligste van voornemen was om de onderwijserswet in de naastvolgende parlementszitting door te drijven.

Macedonie.

Londen, 16 Oct—(Reuter)—In Sofia wordt aangekondigd dat 600 vrouwen, kinderen en oude lieden uit Macedonië te Dubnitza de Bulgaarsche grenzen zijn overgegaan om de Turksche troepen te ontgaan, die vier christendorpen verbrand en in een vijfde buitendien al de bewoners vermoord hebben.

Londen, 16 Oct—(Reuter)—Het is onmogelijk om over de zaken van Macadonië het rechte te weten te komen, maar men geloofd dat het Macedonische comité te Sofia al wat er gebeurt vergroot en er verzinsels bijvoegt, ten einde inmenging der Europeesche mogendheden te bewerken.

Arme loyalen!

Londen, 16 Oct—(Reuter)—Op een vergadering van den te Newcastle gevestigden tak der Z. A. Vereeniging besloot men aan de heeren Balfour en Chamberlain een resolutie te zenden om misnoegen te toonen voor het geval dat de loyalen aan de Kaap en Natal minder gunstig behandeld zullen worden dan Brittanje's vroegere vijanden, en vertrouwen dat in het vervolg alle aandacht zal geschonken worden aan de belangen der loyalen in beide Kolonien.

Het Parlement.

Londen, 16 Oct—(Reuter)—Het lagerhuis vergaderde gisteren namiddag voor het eerst na reces, en er was een groote opkomst en heel wat levendigheid. De heer A. J. Balfour stelde voor om voorkeur te geven aan het werk der regeering, dat het toekennen van een verstrekking inhoudt voor het vervullen der vredesvoorwaarden. Hiertegen openbaarde zich, vooral van leden der Iersche partij, een scherpe weerstand.

Ierland.

Londen, 16 Oct—(Reutdr)—De heer P. R. McHugh, het nationalistische parlementslid voor Noord Leitrim, is tot twee maanden tronkstraf veroordeeld wegens bangmakerij en zamenspanning. Verleden jaar kreeg hij zes maanden wegens een oproerig smaadschrift.

Ben Viljoen.

Londen, 16 Oct—(Reuter)—Generaal Ben Viljoen heeft heden namiddag een lezing gehouden, gematigd van toon, aan een druk gehoor in de Queen's Hall.

Benoemingen.

Londen, 17 Oct—(Reuter)—De benoemingen bij de marine zijn aangekondigd: admiraal sir R. H. Seymour wordt hoofd a. d. c. van marine van z. m. den koning; schout bij nacht lord Charles Beresford vice-admiraal; kapt. de ed. Hedworth Lambton schout-bij nacht.

Londen, 17 Oct—(Reuter)—De veldslag die eenige dagen achtereen te La Victoria, te Venezuela, tusschen president Castro met 4,100 regeeringstroepen en generaal Matre met 6,000 revolutionarissen gewoed heeft, is niet beslissend geweest, maar de oorzaak van groote verliezen aan beide kanten.

Een Iersch tooneel in het lagerhuis

Londen, 17 Oct—(Reuter)—Toen gisteren in het lagerhuis de heer A. J. Balfour de sluiting van het debat voorstelde over zijn voorstel dat regeeringswerk den voorkeur zou hebben, bedankte de heer J. O'Donnell, van Z. Mays, die aan het woord was, om te zwijgen, en naar de andere zijde van het huis stappende schreeuwde hij de rest van zijn rede in 's heeren Balfour's oor, met heftige gebaren. Hij werd geschorst en verliet bedaard het huis, en het voorstel der regeering werd daarna aangenomen met 262 tegen 141 stemmen. Daarop begon het debat over de onderwijzerswet, en toen de heer G. Wyndham, minister van Iersche zaken, het huis binnentrad, werd hij door een aantal Iersche leden der Iersche partij met gesis ontvangen.

KAAPKOLONIE.

Pokken.

Uitenhage, 15 Oct—(Reuter)—Een pokgeval is te Barklybridge aan Zondagsrivier ontdekt. De lijder is een naturel die naar P. Elizabeth vervoerd is, en de docter is naar zijn locatie gegaan om den heelen boel in te enten.

Een waardig Kolonist overleden.

Riversdal, 15 Oct—(Reuter)—Het parlementslid Van Wijk, eerst Zaterdag l.l. naar hire terug uit de Kaapstad, is gisteren nacht plotseling overleden.

Kimberley en De Beer's.

Kimberley, 15 Oct—(Reuter)—De stadsraad heeft heden namiddag een aanbod der De Beer's maatschappij nagegaan om de stad van een electrieke strooming te voorzien, maar op raad van den electrieken ingenieur der stad en van den heer Long van de Kaapstad werd het aanbod van de hand gewezen, en besloot de raad terstond £17,000 uit te geven voor een eigen stelsel. Sedert Maart heeft de stad een schuld van £1,300 gedelgd en £700 profijt gemaakt.

P. Elizabetsche havenzaken.

P. Elizabeth, 17 Oct—(Reuter)—Op een vergadering der havencommissie bracht de waarn. voorzitter rapport uit over de zending van de afgevaardigden der commissie aan het parlementaire comité over leeningen voor havenzaken; en hierbij zeide hij dat men de afgevaardigden had geluk gewenscht met de financieele positie der haven en de manier waarop men de havenzaken bestuurd had. Hij had alle reden om te gelooven dat de aanzoeken om een leening toegestaan zouden worden. Om haar werk behoorlijk af te doen heeft de commissie een sterke sleepstoomboot besteld.

Ziekten en dronkenschap.

Oudtshoorn, 17 Oct—(Reuter)—De geneeskundige beambte bij den spoorweg bericht dat aan Kruisrivier en Vlakteplaats, 30 mijlen van hier, aan de spoorwegwerken gevallen van pok ken zich hebben voorgedaan; maar men heeft middelen aangewend tot verhindering der verbreiding.—Kwade droes en schurft heerschen zeer bij de paarden in dit district, zoodat men verscheidene heeft moeten dooden, en er nog vele verdachte gevallen zijn. Het is zeer noodig hier een veearts te bekomen, ten einde men vertrouwen moge stellen in het onderzoek naar de ziekte.—Dronkenschap onder de gekleurden is verergerd sedert de beperkingen der licenties zijn weggenomen; en het eenige middel er tegen is om drankverkoop te verbieden.

Grahamsstad Municipale Bill.

Grahamsstad, 17 Oct—(Reuter)—Een zeer groote vergadering werd in de stadszaal gisteravond gehouden, om de raadzaamheid in overweging te nemen van het terugtrekken van het municipale wetsontwerp nu voor het parlement. Een motie om het wetsontwerp terug te trekken werd aangenomen. Een "poll" werd echter gevraagd. De burgemeester heeft bekend gemaakt dat de "poll" vastgesteld is voor Woensdag aanst.

NATAL.

Een vertrek, een vakatuur, en een setlaars-plan.

Durban, 16 Oct—(Reuter)—Het transportschip "Syria" is heden naar Indie vertrokken met 1,200 man artillerie aan boord. Het parlementslid Charles Smith, voor het graafschap Durban, heeft bedankt, en er zal dus een verkiezing voor het parlement moeten plaats hebben, dat op 13 November bijeenkomt. Met betrekking tot het plan om Europeanen hier als setlaars zich te laten vestigen, is verleden jaar een wet door het parlement aangenomen die de regeering machtigt om private landerijen zich ten behoeve er van toe te eigenen, en die wet is thans afgekondigd.

TRANSVAAL.

Pietersburg's wederwaardigheden.

Pietersburg, 15 Oct — (Reuter) — Bisschop Gaughren heeft Pietersburg bezocht, en £100 bijgedragen voor het fonds tot het bouwen eener Roomsche Kerk, waar reeds een groote som voor bijeen is. In de vorige week zijn prospecteerlicenties naar goud en naar andere metalen ten getale van 582 en 932 respectievelijk afgegeven. Heel wat bezwaar is in het lage land ontstaan wegens het afpennen van delfplekken daar waar men reeds vroeger aan het afpennen was geweest, en wel meerendeels door dat men geen aandacht genoeg schonk aan de voorwaarde om goede bakens te stellen; want in vele gevallen waren de bakens van hout, zoodat de mieren ze vernielden, en op vele plekken waar men land had toegedeeld voor delfplekken die vervallen zijn of voor andere dan delversdoeleinden, vindt men nog bakens. Het wordt onmogelijk geacht om nog in dit seizoen telegraafgemeenschap met Leydsdorp te bekomen.

Oorlogskosten.

Johannesburg, 16 Oct. — (Reuter). — Een debat had heden in de mijnkamer plaats over den brief aan lord Milner. De hr. Lace was van oordeel dat het uitvoerend comité verder had moeten gaan, en wilde dat men geen bijdrage tot de oorlogskosten zou geven. Als amendement stelde hij voor de belastingskwestie tot een latere vergadering uit te stellen. De heer Geo. Farrar zeide dat hij erg jammer zou zijn als de inzichten van den heer Lace als die der kamer zich zouden voordoen. Men was verplicht om te betalen voor het voorrecht van Britsch onderdaan te zijn. Zij die wilden dat men niets zou bijdragen achtte hij de ergste vijanden der mijnbevolking. Zulk een houding zou hun schimpnamen doen toevoegen; maar stond men op om te zeggen dat men als mannen gevochten had en als mannen zou betalen wat het land redelijkerwijze dragen kon, dan zou men door het volk van Engeland beter behandeld worden. De heer Lace zeide dat het uitvoerend bewind eenstemmig van oordeel was dat er geen oorlogs bijdrage zijn moest, en dat men mans genoeg moet zijn om dit te zeggen. Dit werd echter ronduit ontkend door den president en andere leden van het uitvoerend comité, en het eind was dat het amendement niet gesecondeerd en de brief met een daarmede overeenstemmend rapport aangenomen werd.

RHODESIA.

Een disserteur.

Bulawayo, 15 Oct—(Reuter)—Harry Benn, Europeaan, is gearresteerd wegens een beschuldiging van desertie van het oorlogschip "Barracouta in Januari 1901 uit Simonsstad. Hij verdedigde zich niet, en zijn zaak werd uitgesteld tot 21 dezer.

Venezuela.

Beit en Jameson.

Bulawayo, 16 Oct—(Reuter)—De Kamer van Mijnen heeft het volgende telegram van den heer Beit en dr. Jameson ontvangen: "De heer Michell heeft ons uw telegram gezonden. Wij betreuren het misverstand. Ons bedoeling was dat de concessies dadelijk provisioneel in werking zouden komen, ofschoon zij natuurlijk niet strikte wet kunnen worden voordat zij in de nieuwe mijnwet opgenomen zijn. Wij telegrafeeren nu aan den heer Jones en de plaatselijke authoriteiten, zoodat zij provisioneel zoo spoedig mogelijk geproklameerd kunnen worden.

Mijnwetten.

Bulawayo, 16 Oct. — (Reuter). — Een afschrift van het volgende telegram is ontvangen door den heer Green, secretaris der mijnkamer, van den heer Jones, secretaris der gecharterde: "16 Oct., 1902. Het rapport der vergadering op Donderdag l.l. door uw kamer gehouden, heeft tot mijn kennis gebracht de resolutie voorgesteld door de heeren Coghlan en White, die moet zijn voorgesteld en aangenomen onder een vreemd misverstand, en geheel in strijd met de feiten is. Alle punten vermeld in mijn brief aan uw kamer worden door het bestuur in werking gesteld op de manier door de direktie en uwe kamer bedoeld. De belofte van nieuwe mijn-wetten wordt nagekomen, en de wetten zullen aan de kamer worden voorgelegd eer zij in het volgend jaar naar den wetgevenden raad worden verzonden. Wat de wetten betreft over koper, kolen, diamanten en andere edele gesteenten, kan men terstond aanvragen om plaatsen waar men delfplekken kan afperken onder speciale schenkingen, daar men besloten heeft vrij bezit voor zes maanden te geven, zullen op aanzoek de noodige getuigschriften verstrekt worden. De verlaging van het artikel over de 10 percent zal bij alle toekomstige vlotmakingen in het oog worden gehouden. Er zullen geen verdere gereserveerde plaatsen zijn; behalve in het openbaar belang. Het overzeesche posttarief komt in werking op 1 December, dat voor telegrafen en telefonen op 1 Januari e.k. Wat het naturellen departement betreft wacht men op de komst van den administrateur, die thans op zijn weg naar Salisbury aan de Kaapstad is; en in het spoorweg tarief is een datum voor de vermindering van het goederen vervoer door de kamer van koophandel aangewezen en door de direktie goedgekeurd. Het tarief van het passagiers vervoer door den heer Beit op 18 September beloofd, is reeds op 1 October in werking gesteld. Dit zijn al de punten in mijn brief vermeld. Daar de resolutie der kamer is publiek gemaakt en zoowel misleidend als schadelijk voor het Rhodesisch publiek, verzoek ik u dit telegram bekend te stellen."

De Boeren Generaals.

DE GENERAALS.

Londen, 15 Oct—(Reuter)—De boeren generaals hebben heden Parijs verlaten, en aan het station een groote volksmenigte toesprekende hernieuwden zij de verklaring dat zij zich loyaal aan de vredesvoorwaarden zouden houden. Over het geheel namen de aanvoerders der boeren thans elke gelegenheid waar tot het maken van dergelijke beweringen, ten einde het niet politieke karakter van hun reis te verkondigen.

Te Berlijn wordt aangekondigd dat er geen officieële kennis zal genomen worden van het bezoek der boeren generaals aldaar.

Londen, 16 Oct—(Reuter)—De boeren generaals kwamen gisteren te middernacht te Keulen aan, en werden met geestdrift door duizenden aan het station ontvangen. Zij zullen den nacht in een hotel doorbrengen.

Londen, 17 Oct—(Reuter)—De boeren generaals hebben gisteren een vergadering te Berlijn toegesproken, waar zij er nadruk op legden dat zij Britsche onderdanen en geen politici waren. Een som van 200,000 markt (£10,000) werd door de toenmalige aan de generaals overhandigd als het resultaat eener inzameling van twee jaren. De vertegenwoordigers der boeren in Holland zeggen dat de generaals in de volgende week naar Engeland zullen vertrekken, waar zij een audientie bij den heer Chamberlain hopen te bekomen.

De Ring van Kaapstad.

kwam op Dinsdag, 14 dezer, in de "Nieuwe Kerk bijeen.

Ds. Steytler, de aftredende Voorzitter, laat zingen Ps. 156:1 en 4, leest Joh. 15, en vraagt Ds. Neethling de vergadering met gebed te openen.

A de Predikanten des Rings zijn tegenwoordig, alsmede Afgevaardigden van al de gemeenten, zooals blijken zal uit het personeel dat later onder het officieel zal verschijnen.

Nadat de Vergadering wettig geconstitueerd was, sprak Ds. Steytler een hartelijk en ernstig woord, waarbij hij de Broeders verwelkomde en zijne blijdschap te kennen gaf dat de vergadering voltallig is. Hij zeide dat hij niet zou zinspelen op de reden waarom er in 't afgeloopen jaar geene Ringsvergadering kon gehouden worden; hij vreesde dat hij dan zijne woorden in gal en bloed zou moeten doopen. Liever wil hij dat onaangeroerd voorbijgaan, en de aandacht der aanweezigen vragen, als hij ging wijzen op het heerlijk gereent, dat wij als "dienstknechten van Jezus Christus" hier tegenwoordig mogen zijn, een Woord dat de broeders Ouderlingen zoowel als de Predikanten geldt. In een treffende toespraak wees hij op 't heerlijke van het werk ons door den Heere opgedragen, en waarbij wij geroepen worden eenen Heer te dienen die ons nimmer zal teleurstellen, en die ons eenmaal heerlijk zal beloonen, niet rookwalmen, de eeretitels en eerzuilen, maar met het heerlijk loon, dat Hij heeft weggemet het heerlijk loan, dat Hij heeft weggelegd voor Zijne getrouwe dienstknechten.

Ds. D. J. le R. Marchand (Nieuwe Kerk) werd tot voorzitter gekozen, en nam zijne plaats in met een gepast woord, hoewel hij, zijne gezondheidstoestand in aanmerking nemende, liefst had willen verschoond zijn. Hij nam de gelegenheid te baat om tevens namens zijne gemeente de leden van den Ring welkom te heeten.

Nadat de uren van zitting waren bepaald, t.w. van 9.30—12.30 en van 2.30—5, werd gelezen:—"Het Rapport van den Aftredenden Voorzitter," dat, na eenige discussie werd aangenomen. Dit geschiedde ook met het Rapport van den "Scriba des Rings.

"Het Rapport van de Rings Commissie was nu aan de beurt. Enkele der punten daarin voorkomende werden breedvoerig besproken. Zoo werd er o.a. melding gemaakt van een appèl wegens censuur door den Kerkeraad van Fransch Hoek toegepast. De zaak, die reeds eene oude is, werd in handen eener Commissie gesteld om staande de Vergadering te rapporteeren.—Een ander punt in 't voornoemd verslag zinspeelde op de klagte van het lidmaat H. A. Marais tegen den Kerkeraad van Kaapstad, in zake de kiezing en voorstelling van Ds. Roos tot ouderling der Gemeente, zonder dat zijn naam een jaar lang als lidmaat op het Register der gemeente stond. Het beredeneerd antwoord door de Rings Commissie aan klager destijds gericht, (en naar wij meenen, vroeger reeds gepubliceerd) wordt voorgelezen en door de Vergadering goedgekeurd.—Het punt handelende over de stichting eener zelfstandige gemeente te Kalkbaai, en meldende dat deze stichting mislukt was, wegens voorwaarden door Simonsstad gesteld, die door de Kalkbaai onaanneemelijk werden geacht, wordt eenigzins breedvoerig besproken. De predikant en ouderling van Simonsstad gaven opheldering; en het wordt besloten deze zaak nog eens aan de Rings Commissie optedragen in de hoop zooveel mogelijk de medewerking van Simonsstad te verkrijgen in deze zoo wenschelijke zaak.—Naar aanleiding van een ander punt in gemeld Rapport werd besloten aan de Rings Commissie op te vragen om in overleg met de betrokkene Kerkeraden de noodige stappen te doen, ten einde een gemeente te stichten in de buurt van Ruttersveld en Observatory Road.—In verband hiermede wordt het wenschelijke besproken om op plaatsen waar er waarschijnlijk vóór-steden zullen verrijzen, in tijds grond zal worden verwerven voor kerkelijke doeleinden; en een opdracht in dien zin wordt aan de Rings Commissie gedaan.

Van Ds. C. Fraser, van Philippolis, die krank is in het Diakonessen gesticht te Kaapstad, wordt bij monde van Ds. A. D. Luckhoff, de beste wenschen tot de Vergadering gebracht; en wederkeerig werd hem het goede toegewenscht; en terwijl de Vergadering hare vreugde uitspraak over zijne aanvankelijke herstelling, hem toegebeden dat hij speedig door Gods goedheid tot vroegere krachten hersteld, tot de bediening van 't Evangelie moge terugkeeren.

Wordt besloten dat de Conferentie met de gemeente op Donderdag avond zal plaats hebben.

PEARSTON.—Onze Nachtmaalsviering was eene gansch bijzondere. Uit alles bleek het dat de gemeente verlangend was om weer dit feest te vieren. Immers was het één jaar en 9 maanden dat deze gemeente dit voorrecht het laatst genoot: 16 maanden was de Leeraar uit zijne gemeente verwijderd en gedurende een heel jaar hadden de militairen bezit van het kerkgebouw. Zaterdag bij de voorbereidingsdienst was de kerk reeds vol, en tot onze groote blijdschap werden onze Afrikaansche winkels gesloten gedurende dien dienst. In den namiddag werd der gemeente de gelegenheid gegeven hare dankoffers te brengen, en binnen een half uur was de som van £158 bijeengebracht. Een Broeder alleen bragt zijn dank offer van £50. In den avond werd de Leeraar aangenaam verrast door twee addressen en twee beursen, een van de gemeente, en een namens de zusters der gemeente. Deze blijken van liefde getuigden wat de gemeente gevoelde voor haren Leeraar toen hij in de gevangenis was en toen later hij met zijne familie in de ballingschap gedurende 13 maanden te Port Alfred verkeerde. Maandag morgen las de Br. Diaken P. v. d. Westhuizen den Leeraar namens den kerkeraad een adres voor en handigde hem tevens eene beurs over. Bij de kinderdienst was de Kerk meer dan de helft gevuld van kinderen en jongelieden. De aandacht, stilte en de blijdschap die daar te zien was op de aangezichten der kerkgangers spreken luide van dankbaarheid jegens dien God, die Herder en gemeente nu weer inniger dan ooit te voren aan elkander gebonden heeft —en de gemeente weêr in het volle bezit heeft gesteld van al hare voorrechten.—Ps. 126.

HOOGGERECHTSHOF.

CIVIELE ZAKEN.

(Voor den hoofdrechter, sir J. H. de Villiers).

MAANDAG, 13 OCTOBER, 1902.

TOEGELATEN

werden, als advokaten G. Hartog (advokaat Benjamin) en T. J. H. Gray (advokaat C. de Villiers); als prokureur en transport uitmaker E. J. Boyes (advokaat Benjamin); als prokureurs en notarissen L. McLeod Ross (advokaat Buchanan), J. J. Wardhaugh (advokaat Close), C. K. Barry (advokaat Alexander). De zaak van D. W. de Klerk, die prokureur en notaris geweest maar van stemrecht beroofd was, werd door advokaat J. E. R. de Villiers voorgebracht maar uitgesteld, tot de rechter nadere inlichting over zijn verlies van 't stemrecht had bekomen.

VOORLOOPIG.

De zaak van de Z. A. Molen Maatschappij vs. de Grand Junction werd op aanzoek van advokaat Buchanan en met goedkeuring van advokaat Benjamin (voor eischer) uitgesteld tot 30 November, ten einde eerst een aktie van verweerders — wier finale onder curatele stelling men wilde, — tegen de koloniale regeering zou worden uitgewezen. Die van Garlick (advokaat Benjamin) vs. Herser (advokaat Close) om gijzeling werd toegewezen, maar uitgesteld mits verweerder 5s. per maand betaalde. In die van Havenga vs. Turck (advokaat Close), waar betaling werd geëischt van een uitspraak van £127 6s. met interest en kosten, zeide verweerder dat hij niet betalen kon daar de militairen paarden, tuig en wagens van hem gekommandeerd maar nog niets betaald hadden. Al wat hij had was tien bokken. De hoofdrechter weigerde de gevraagde order te geven. In de zaak van De Grelle, Houdret en Co. vs. R. Stanway werd op voorstel van advokaat Buchanan verweerders boedel finaal onder curatele gesteld; in die van Peters vs. Jones, waar het een schuld betrof die verweerder beloofd had met maandelijksche betalingen van 7s. af te doen, doch waarin hij dit verzuimd had, gaf verweerder redenen waarom hij niet kon betalen, en schoon hij tot gijzeling werd veroordeeld werd de uitvoering van 't vonnis geschorst als hij £2 per maand betaalde.

Van meer belang was de zaak van Harris vs. Du Toit, over een verband waar de interest niet van betaald werd, maar waarvan verweerder zeide dat hij er niet aansprekelijk voor was. Advokaat J. E. R. de Villiers trad voor eischer, advokaat Schreiner, K.C., voor verweerder op, die een beëdigde verklaring gaf dat hij minderjarig was toen zijn vader het verband had gelegd, en hij wel zekere stukken in zijn vaders boedel geteekend had, maar geen waarbij hij zich voor dit verband aansprakelijk had gemaakt, en dat eischer dit wist toen hij het verband overnam. De hoofdrechter zeide dat er twijfel bestond over de vraag of verweerder gehouden was interest te betalen voor den tijd vóór de overname, en dat hij dus de zaak zou uitstellen voor drie maanden, doch verweerder ried zich niet te wagen aan een loochening der schuld.

Een aantal zaken liepen over verbanden, gijzeling en toewijzing of curatele van boedels. In die van Auret vs. Cavadatakis werd door advokaat Buchanan met kosten enz. gevraagd op een I.O.U. door twee personen geteekend, en daar de hoofdrechter van oordeel was dat dit elk der twee teekenaars voor slechts de helft aansprakelijk maakte, deed hij uitspraak in dien zin, blijvende verweerder gerechtigd de zaak ten principale te vervolgen. Die van Doyle vs. T. G. Sanders (advokaat P. S. Jones), over zekere promesses, werd uitgesteld ten einde verweerder gelegenheid te geven om te bewijzen dat hij ze louter op onvoldane beloften omtrent den verkoop van Edison's fonografen had afgegeven.

Voorts waren er acht illikwide zaken, waarvan vijf onder rule 329d. en een onder rule 319.

DINSDAG, 16 OCTOBER, 1902.

TOELATING

werd verleend (advokaat Benjamin) aan J. W. Robertson als prokureur, notaris en transport uitmaker.

VOORLOOPIG.

Slechts eene zaak, die van Fletcher vs. T. A. Litton. De zaak betrof een I.O.U. van £65, waar een bevel van arrestatie voor gegeven was; en tegen den eisch van advokaat Buchanan om bekrachtiging hiervan en voorloopige uitspraak bracht advokaat Benjamin in dat bekrachtiging onnoodig was daar verweerder borgtocht had gegeven, maar dat er geldzaken tusschen de twee waren die voorloopige uitspraak onraadzaam maakten. De hoofdrechter was echter van oordeel dat er reden was die uitspraak wel te doen, kunnende verweerder de zaak ten principale voorbrengen als hij dit goed vond.

Drie illikwidè zaken waren alle onder rule 329d.

HERZIENING.

Twee zaken kwamen voor van denzelfden aard. De eene was die van de kroon vs. A. P. van der Merwe, van Colesberg (advokaat Benjamin); de andere die vs. Walters, van Moorreesburg. Zij betroffen uitspraken van resident magistraten als D.A.M.L.; in de eene had de militaire overheid de stukken doen aanvragen en zou hij ze leveren als dit niet nadeelig was voor den openbaren dienst, in de andere had de overheid de overgave, als nadeelig voor dien dienst, geweigerd. Wat beide zaken betrof vernietigde het hof de uitspraken, wegens onbevoegdheid van den magistraat om als vice-administrateur der krijgswet op te treden.

REHABILITATIE

werd verleend aan W. A. van de Venter, M. A. Grant, P. C. de Bruin en J. H. O. de Bruin (alle vier advokaat Benjamin); A. S. Hardenberg (advokaat C. de Villiers); F. P. Stapelberg (advokaat P. S. Jones); en D. Menzies (advokaat Buchanan). Twee aanzoeken (advokaat Buchanan) werden van de hand gewezen met vrijheid om terug te komen, die E. J. Hoek en E. T. Winquist.

ALGEMEENE MOTIES.

Vier van deze zaken — de petities van D. Adonis (advokaat Buchanan), D. P. de V. Graaff (advokaat Close), A. P. van Zijl (advokaat Buchanan) en J. D. Naudé (advokaat P. S. Jones) — liepen over rules nisi onder de wet op verlaten landerijen, en werden besluit ten gunste van petitionarissen, behalve de tweede, die men op verzoek van advokaat Gardiner namens den stadsraad tot later liet blijven. Zes betroffen huwelijkszaken — Anderson vs. Anderson (advokaat Gardiner), en Sigalowitz vs. Sigalowitz (advokaat J. E. R. de Villiers), waar een rule nisi over echtscheiding, Annear vs. Annear (advokaat J. E. R. de Villiers) waar een rule nisi om in forma pauperis te procedeeren bekrachtigd werd; Sampson vs. Sampson (advokaat Alexander), en Marsberg vs. Marsberg (advokaat P. S. Jones), waar de kwestie liep over de dagvaarding; en Clifford vs. Clifford (adv. Buchanan voor applikant, advokaat Benjamin voor respondent), waar uitstel werd verleend om zekere stukken uit Engeland te bekomen. In die van de kroon vs. Chr. Heyns en vs. M. Geldenhuys (beide advokaat Benjamin) werden beschuldigden wegens hoogverraad onder de gewone borgtocht (£2,000 en twee borgen van £1,000) vrijgelaten. In die van Schwartkopp vs. Sauermann (advokaat Benjamin) en Baillie vs. Lindsay (advokaat Rainsford) werd vonnis geteekend voor verweerders, daar eischers hun zaak niet hadden voortgezet. Tot de weinige die er verder waren behoorden die van Petersen vs. ontvanger van den boedel van Wentzel, waarin advokaat Alexander aanvroeg om kosten tusschen prokureur en kliënt op grond dat de aktie, die later werd ingetrokken, kwaadwillig (vexatious) was, maar advokaat Benjamin er op wees dat op 20 September eischer het betalen van kosten had aangeboden, was de uitspraak dat de gevraagde kosten niet betaald zouden worden als zij na 20 September gemaakt waren; en die van rechtsgenootschap vs. Scholtz, waarin gevraagd werd door advokaat Benjamin om schorsing daar respondent te Middelburg wegens hoogverraad tot gevangenschap gedurende de zitting veroordeeld was, maar advokaat Schreiner, K.C., er op aandrong dat als in vroegere gevallen de schorsing slechts voor een tijd zou worden vastgesteld. De hoofdrechter achtte dit nieuwe geval niet van dien aard dat men de schorsing reeds nu tot een vasten tijd kon beperken, maar verordende ze met dien verstande dat respondent zou mogen aanvragen om het eind er van.

Het hof verdaagde tot Maandag.

STRAFZITTING.

(Voor rechter Maasdorp en een jury).

WOENSDAG, 15 OCTOBER, 1902.

Advokaat Howell-Jones nam het openbare ministerie waar.

De lijst der zaken begon met

TWEE DIEFSTALLEN,

waaronder de daders schuldig pleitten. De een, F. E. Dickenson, was kassier bij gebroeders Carr en Ash (beperkt), en had herhaaldelijk sommen aan de firma toekomende voor zich genomen, naar hij zeide om schulden te betalen en in de hoop om met spelen 't geld terug te winnen. Hij kreeg vijftien maanden harde pad. De andere, O. T. Archer, uit Wijnberg, had zich voorgedaan als kapiteinveearts bij het leger en bezig met paarden aan te koopen, en had hierdoor van zekeren D. Jenkins £40 weten te bekoemn die hij voor zich gebruikte, gelijk ook van een ander een cheque van £20 die hij aan zekeren Waters moest geven. Zijn lot was tien maanden tronkstraf.

ANDERE DIEFSTALLEN

waren die waar 2 kleurlingen, Vachie Fakier en Saladien Radien van beschuldigd werden, namelijk in negen gevallen van veediefte, een van een paard en de rest op koeien. Fakier pleitte alleen schuldig op het paard, de ander onschuldig op alle. Slechts over vier gevallen had een verhoor plaats, dat voor Fakier min gelukkig uitviel; want op alle schuldig gekend kreeg hij vijf jaren en twintig met de kats, terwijl Radien, op één punt schuldig gekend, vijftien maanden en even veel katsslagen bekwam. Een ander kleurling, Charlie Noach, had met een vervalscht stuk geld van een winkelier te Claremont bekomen, die het voor goed munt aannam schoon de vervalsching voo dom mogelijk was gedaan. Hij kreeg negen maanden. Nog een diefstal was die waar E. A. Desmond voor terecht stond, een klerk die in een der koloniale corps dienst genomen had had als onder-officier, en een kameraad £42 afhandig had gemaakt. Hij kwam er af met dezelfde straf als de vervalscher.

AANRANDING.

Drie gevallen hiervan voltooiden de lijst voor dien dag. Carl Ficke, van Wijnberg, had H. van Hacht ernstige messteken toegebracht en erkende dit, maar zeide in zelfverdediging gehandeld te hebben. Zij sliepen in dezelfde kamer, kregen een standje over het aanleggen van vuur in een kagchel, en uit de getuigenissen bleek het dat hij door den ander zoo werd afgeranseld dat het geen wonder was zoo hij zijn mes bezigde. Hij werd onschuldig gekend. De andere gevallen waren van kleurlingen: Simon Davids, te Maitland, die voor het geven van messteken aan Solomon Joseph negen maanden harde pad bekwam, en S. Arries, die, met zijn broeder Fortuin Arries op een danspartij een standje gehad en hem met een scheermes een snede op zijn gezicht had toegebracht. De jury achtte zijn misdrijf gewone aanranding, en daar hij al vijftig dagen in den tronk had doorgebracht kwam hij met nog drie maanden er af.

DONDERDAG, 16 OCTOBER, 1902.

Van de zaken die voorkwamen, slechts drie in getal, werd eerst behandeld een van

POGING TOT MOORD,

wordende een kleurling, Abr. Iz. October beschuldigd zijn zwager te Rondebosch, na hem eerst met een mes gedreigd te hebben, daarna een revolverschot te hebben toegebracht, dat mond gewond en zijn tanden beschadigd had. De zwager was naar zijn slaapkamer gegaan om hem te zeggen geen lawaai te maken, en dit had hem zoo vertoornd dat hij uit zijn bed gesprongen was en zijn daad had gepleegd. De verdediging bestond daarin dat de zwager hem geslagen had en het schot bij ongeluk gebeurd was, en dat hij zelf zich aan de politie had overgegeven. Schuldig bevonden aan aanranding met voornemen kreeg hij drie jaren.

VERVALSCHING.

C. G. Rhea en E. Hall, beide ambachtslieden, stonden terecht voor het maken en uitgeven van valsche cheques. Het bleek dat de beschuldiging niet onjuist was, toen Hall verzocht om zijn maat als getuige op te roepen. Rhea werd daarop tot vijftien maanden harde pad veroordeeld, en verklaarde dat hij Hall misleid had tot het hem afgevenvan een oningevulde cheque, en hem voor iemand gehouden had die zich licht liet foppen. Of hij hierover thans zoo dacht, dat wilde hij niet zeggen. Hall verklaarde daarna onder eede dat hij van de zaak niets begrepen en de ander geholpen had om een cheque te gelde te maken zonder eenig profijt voor zich. De jury kende hem onschuldig, maar nu waren er nog zaken tegen Rhea waar Hall niet mee te maken had, en schoon hij slechts op een punt schuldig pleitte kende de jury hem in het algemeen aan bedrog schuldig. Bij zijn vijftien maanden kreeg hij hiervoor nog zes.

DIEFSTAL.

Voor het stelen van een rijwiel kwam een Kaapstadsche timmerman voor, met talrijke aliassen, waaronder Jappe de bekendste, en even talrijke veroordeelingen waar hij nog voor zitten moest, hebbende hij zich trouwens zekeren naam verworven door twee ontsnappingen uit de handen der politie. Wat hem nu voor het hof bracht was het stelen van een rijwiel, wat hij aan zekeren Gober verkocht; maar deze, hem betalende, bleek heel wat goud geld op zak te hebben, en toen daarop de 2 den koop bezegelden met eenige glaasjes te drinken, en net een draaiorgel voorbij kwam, stelde Jappe aan Gober voor om te gaan walsen, en onder het walsen wist hij £18 uit zijn zak te halen. Hij kreeg een jaar.

Frankrijk.—Sedert 1892 de inspectie van Roomsch Katholieke inrichtingen in dit land door het Gouvernement geboden was, is het gebleken hoe zulk een onderzoek noodzakelijk was, vooral in betrekking tot den kloosterarbeid door de daar inwonende personen. Het werd bevonden dat nog zeer kleine kinderen gedurende 12 uren des daags moesten werken, en dat de jonge vrouwen, die onder het bestuur der nonnen waren opgegroeid, op twintig jarigen leeftijd de kloosters moesten verlaten, zonder bekwaam te zijn te lezen en te schrijven, en niet in staat haar brood te verdienen. In het jaar 1899 waren er niet minder dan 4,429 overtredingen der wet in de kloosters en het is geen wonder dat het Gouvernement de maatregelen genomen heeft het algeheele sluiting van verscheidene Roomsche scholen en inrichtingen.

Noorwegen.—Dertig verschillende nationaliteiten werden op de laatste Internationale Conferentie der Chr. Jongel. Vereeniging te Christiana (de hoofdstad des lands) vertegenwoordigd. Het was de grootste conventie die ooit gehouden werd, uitgezonderd de jubilee vergadering te Londen in 1894. De onderwerpen in verband met de Chr. Jongel. Vereeniging werden elken dag in drie verschillende talen besproken.

GOUDOPBRENGST.

RHODESIA.

Bulawayo, 15 Oct—(Reuter)—De goudwinst voor September is officiëel aangekondigd voor Matabeleland 12,731 ons 13 wigtjes 2½, voor Mashonaland, 2,382 ons 19 wigtjes, dus zamen 15,164 ons 12 wigtjes bedragen te hebben, 582 minder dan in Augustus.

WEPENER.—Ds. Dommisse schrijft ons onder het hoofd. Vernielingen aan de Kerk: Nachtmaalservies weg, Doop, Lidmaat en Huwelijks Registers vernield. Orgel erg vernield en eenige banken aan stuk gekapt. De hoeksteen der kerk is geschonden. Bij de Pastorie zijn alle deuren, vensters en ruiten uit. 't Huis is gansch onbewoonbaar.

PROTEST.—Een speciaal telegram uit Philipstown meldt, dat er op Donderdag een groote vergadering gehouden werd om te protesteeren tegen de voorgestelde £5 contributie voor protectie paarden genomen onder de proklamaties goedgekeurd door de regeering, en gewaardeerd door de militairen voor twintig pond (£20) en minder in gebreke van teruggave.

PARLEMENT

WETGEVENDE RAAD.

DONDERDAG, 16 OCTOBER, 1902.

De Raad kwam bijeen om half drie.

Kennisgevingen van voorstellen:—

De ed. heer van den Heever te vragen of de ziekte die nu heerschende is onder vee niet van denzelfden aard is als de runderpest die hier geheerscht heeft in 1896.

De ed. heer van den Heever te vragen of de regeering kennis heeft ontvangen van de vernieling van de Taal Monument te Burghersdorp, en zoo ja, of behoorlijke stappen genomen zijn om de plegers uit te vinden en ze te doen straffen; en, of stappen genomen zullen worden in zake van deze monument die nu daar legt tot aanstoot van de Hollandsch sprekende bevolking.

De ed. heer Pretorius:—Den Commissaris van Publieke Werken te vragen of gevolg gegeven is aan de petitie van Adelaide en Fort Beaufort, in zake het verleggen van den Boschnek weg van Adelaide naar de Winterbergen, volgens de besluiten van dit huis op den 10den October, 1899, en in vorige jaren, zoo niet, of het Gouvernement eene som op de supplementaire begrooting plaatsen zal met het doel om de weg te verleggen, daar de oude weg te steil en te zwaar is, en de bewoners van die streken het alzoo moeielijk vinden om hunne produkten naar de markt te brengen.

De ed. heer Pretorius:—Om te vragen aan de minister van landbouw

1 hoe veel veeboeren, in het distrikt Stockenstroom, onder de Brandziekte Wet vervolgd zijn, van 1 Juli, 1901, tot 1 Juli, 1902;

2 hoe veel door het hof vrijgesproken of ontslagen zijn;

3 hoe veel schuldig bevonden zijn, en indien gevonnist, wat de gezamentlijke som zijn die in boeten betaald zijn geworden.

De ed. heer du Toit:—Den secretaris van landbouw te vragen of de magistraten van de distrikten, besmet met de Turksche Vijg, voorzien zijn met een voorraad van onkruid uitroeiers ter uitdeeling aan landeigenaren en zoo ja, heeft het publiek er van kennis ontvangen.

De ed. heer van den Heever:—Om voor te stellen dat het gouvernement wegens de droes zoodanige maatregel zal instellen, waardoor geen paarden en ezels in de kolonie verkocht of verhandeld mogen worden zonder een certificaat van een vee arts of van den magistraat, vrederechter of veldkornet dat de dieren gezond zijn, en waardoor elke handelaar een certificaat zal moeten geven dat die dieren niet aan eenige ziekte lijden.

De eerste minister maakte bekend dat hij de tijding ontvangen had van den dood van den Wel Ed. heer D. J. van Wijk, L.W.V., voor Riversdale. Hij zei verder dat de heer van Wijk een man was die de algemeene achting van het huis wegdroeg. Hij zou voorstellen dat de raad verdagen zou als een eerebewijs voor den overledene.

De ed. heer Wilmot secondeerde, en zei dat hij samenstemde met wat de eerste minister gezegd had.

De ed. heer Lochner drukte zijn voldoening uit over het voorstel van den eersten minister.

Het voorstel werd aangenomen.

De ed. heer du Toit stelde voor dat het huis weer op Vrijdag zou bijeenkomen.

De ed. heer de Wet stelde voor als een amendement dat de verdaging tot Maandag zou wezen.

Het amendement werd verworpen, en het voorstel van de heer du Toit aangenomen.

Het huis verdaagde dus tot Vrijdag.

VRIJDAG, 17 OCTOBER, 1902.

De raad hervatte om half drie.

De ed heer De Smidt leverde een petitie in.

De petitie werd gelezen, aangenomen en naar een select komite verwezen.

VEEZIEKTEN.

De ed heer Van den Heever vroeg of de ziekte die nu heerschende was onder vee niet van denzelfden aard was als de runderpest die hier geheerscht had in 1896.

De ed heer Frost antwoordde dat, volgens informatie door hem ingewonnen, 't runderpest is.

DE VERNIELING VAN DE TAAL-MONUMENT TE BURGERDORP.

De ed heer Van den Heever vroeg of de regeering kennis had ontvangen van de vernieling van de Taal Monument te Burghersdorp, en zoo ja, of behoorlijke stappen genomen zijn om de plegers uit te vinden en ze te doen straffen; en, of stappen genomen zouden worden in zake van deze monument die nu daar lag tot aanstoot van de Hollandsch sprekende bevolking.

De ed heer Frost zei dat het gouvernement niet eenige rapport hierover had ontvangen. Een telegram was hierover aan den magistraat te Burghersdorp gezonden, maar nog geen antwoord gekregen. Wanneer die kwam zou het gouvernement stappen nemen om de pleegers terecht te stellen.

WEGEN.

De ed heer Pretorius vroeg den commissaris van publieke werken of gevolg gegeven was aan de petitie van Adelaide en Fort Beaufort, in zake het verleggen van den Boschnekweg van Adelaide naar de Winterbergen, volgens de besluiten van dit huis op den 10den October, 1899 en in vorige jaren, zoo niet, of het gouvernement eene som op de supplementaire begrooting plaatsen zou met het doel om de weg te verleggen, daar de oude weg te steil en te zwaar was, en de bewoners van die streken het alzoo moeielijk vonden om hunne produkten naar de mark te brengen.

De ed heer Douglass legde uit wat de voornemens van het gouvernement was in deze zaak.

OVERTREDERS DER BRANDZIEKTE-WET.

De ed heer Pretorius vroeg den minister van landbouw:

(1) hoeveel veeboeren in het distrikt Stockenstroom, onder de brandziektewet vervolgd waren, van 1 Juli, 1901, tot 1 Juli, 1902;

(2) hoe veel door het hof vrijgesproken of ontslagen waren;

(3) hoe veel schuldig bevonden waren, en indien gevonnist, wat de gezamentlijke som die in boete betaald is geworden.

De ed heer Frost antwoordde dat elf boeren vervolgd werden, een werd vrijgesproken, tien werden schuldig bevonden, en de som van £27 werd als boete betaald.

UITROEIING VAN TURKSCHE VIJGEN

De ed heer Du Toit vroeg den secretaris van landbouw of de magistraten van de distrikten, besmet met de Turksche vijgen, voorzien waren met een voorraad van onkruiduitroeiers ter uit deeling aan landeigenaren en zoo ja, had het publiek er van kennis ontvangen.

De ed heer Frost zei dat dit uitgegeven was, en er depots gesticht waren waar het kon verkregen worden.

VEEZIEKTEN IN HET DISTRIKT UPINGTON.

De ed heer Smith vroeg den secretaris van of hij eenige informatie had ontvangen dat er verdachte gevallen van ziekte waren onder de gouvernements paarden te Upington, een waarvan op den 11den gistorven is, alsook dat er nog andere gevallen onder de gouvernements paarden langs de spoorweglijnen waren, en of het gouvernement zonder verzuim een veearts zenden kon, om deze paarden te onderzoeken, zonder echter de macht te hebben alle paarden, die aan den droes leden, te dooden. Verder om het kamp te laten zuiveren en grondig te ontsmetten en daarenboven onderzoek te doen naar en te rapporteeren over het uitbreken van longziekte in het distrikt van Upington.

De ed heer Frost zei dat er paarden zijn die aan droes lijden, sommigen zijn er aan dood. 't Kamp is in quarantaine. Onder de omstandigheden was het niet mogelijk een veearts er heen te zenden.

HET VERBRANDEN VAN HUIZEN EN GRAAN.

De ed heer Du Toit vroeg het gouvernement wanneer de opgaaf met betrekking tot het verbranden van huizen en graan, zooals op den 8sten September toegestemd, op de tafel van het huis zou worden gelegd.

De ed heer Frost zei dat deze opgaven nog niet uitgemaakt waren. Zoodra dit geschied was zou hij die op de tafel leggen.

WETGEVENDE VERGADERING.

WOENSDAG, 15 OCTOBER, 1902.

(Vervolg.)

LANDBOUW ARBEID.

Het verdaagde debat hierop werd voortgezet door den heer Oosthuizen, die zei dat het land, niettegenstaande de verlenging van spoorwegen

om deselve te ontwikkelen niet vooruitgegaan maar achteruit gegaan was met betrekking tot landbouw produkten. Gedurende de laatste 5 jaren was er een afval in de opbrengst van graan van 93,331 mudden. Een ander bewijs van achteruitgang was de vermeerdering van ingevoerde goederen. Gedurende de laatste negen jaren was er eene vermeerdering in ingevoerde eetwaren van over vijf millioen ponden sterling. Deze toestand van zaken was voornamelijk te wijten aan gebrek aan arbeiders. Op de gouvernements plaats "Elsenburg" werden bandieten door de regeering gebruikt om die plaats te bewerken—een bewijs dat men geen private arbeiders kon bekomen. Wanneer de boeren om bandieten arbeid aanzoek deden, werden de bandieten hun geweigerd. De regeering behoorde de bandieten ter beschikking der boeren te stellen. Het gebrek aan arbeiders werd reeds in 1861 gevoeld, toen men om Indischen arbeid vroeg. Spreker was van gevoelen dat de Mozambiquers goede arbeiders voor den landbouw uitmaakten. Het gouvernement moest alles in zijn vermogen doen om de naturellen op de plaatsen te houden.

De heer Weeber zei dat men in alle deelen van het land de behoefte aan arbeid niet op dezelfde wijze gevoelde. In de oostelijke distrikten waren er groote publieke en private locaties en arbeid was niet zoo schaarsch. Het was niet recht dat het gouvernement de boeren arbeiders door hooger betaling zou weglokken, want de boeren moesten toch door belastingen daarvoor betalen. Om een weinig meer te verdienen gingen de boeren arbeiders om publieke werken voor de regeering te doen, maar dikwijls kwamen zij terug naar de boeren plaatsen slechter af dan zij vooreerst waren. Hij vroeg de leiders aan beide zijden van het huis om toch de grootste aandacht aan de arbeidskwestie te wijden. Er moest toch genoeg breinkracht onder de leiders zijn, zoodat een goed maatregel in hun brein kon ontspringen. Hij hoopte dat zij niet souden zeggen dat deze zaak onoverkomenlijk was. Hij en de vorige spreker spraken niet voor zich zelven maar in naam van het geheele land. De regeering moet met een goeden maatregel voor den dag komen. Arbeiders moesten niet van de plaatsen weggelokt worden. Een schaapwachter had gewoonlijk 6 of 7 kinderen. Als de kinderen van 15 jaren ook wilden schapen of lammeren hoeden zou het veel helpen. Hij wou geen systeem van slaven hebben. Om de produceerkracht van het land te verbeteren moest men de arbeidskwestie in goede overweging nemen en een goeden maatregel voorbrengen. Zij zaten slechts op de achterste banken maar wilden de zaak aan de leiders in de voorste banken overlaten. Dezen hadden de 10 talenten als het ware en zij slechts de twee. Zij gaven aan de leiders aan beide zijden van het huis de gelegenheid om den dank van het land te winnen.

Kol Schermbrucker heeft de argumenten van den voorsteller dezer motie nauwkeurig gevolgd. Hij dacht echter dat de resolutie niet ver genoeg ging. Wanneer men de arbeidskwestie overwoog moest men de landbouw en de industrieele belangen niet van elkander scheiden. Zij gingen hand aan hand. Spreker meende dat er in de resolutie suggesties aan de hand gegeven moesten worden. Men behoorde zoodanige wetgeving te hebben dat het voor de naturellen onmogelijk was om zonder werk te leven. Verder moest men de beweging der naturellen van plaats tot plaats vergemakkelijken. De bepalingen van de Glen Grey akte behoorden uitgebreid te worden. Arbeidagentschappen moesten in het naturellen gebied opgericht worden. Uitdrukkelijke instructies moesten aan inspekteurs van naturellen locaties gegeven worden waarnaar zij handelen moesten. De heeren en dienstboden wetten moesten zoo danig veranderd worden, dat de dienstboden dezelfde rechten hadden als hun heeren. Verder moesten de naturellen een rechtvaardige belasting dragen. Dit zou er toe dienen om traagheid te verminderen.

De heer Du Toit ondersteunde hartelijk de motie van den heer Oosthuizen. De zaak was een zeer moeilijke maar de nood drong hen en zij konden nergens anders henen gaan dan naar dit edel huis. Vroeger was al wetgeving in die richting, en klaswetgeving was zeer moeilijk. Voor sommige blanke families was dwangarbeids wetgeving misschien ook noodzakelijk. Iets moest gedaan worden om de kleurlingen uit de dorpen te houden. De kleurlingen in de dorpen waren net zooals een klomp vliegen op een hoopje zuiker. De magistraat te Hopetown maakte iedere 14 dagen het dorp schoon. Dit was zeer heilzaam. Sommige gekleurden zaten liever een paar dagen in den tronk dan sich te verhuren. Een ander punt was dat slimme dieven bij de spoorweg "cottages" verzamelden tot groot ongerief van de naburige menschen. De kleurlingen die gebruik werden als scouts waren zooals het scheen onwillig om weer bij de boeren te gaan werken, en de regeering moest de boeren tegemoet komen, en die werklieden niet bij de dorpen of mijnen gebruiken. Daar kon rauwe kaffers gebruikt worden, want op de boerenplaatsen ging het zeer moeielijk om de rauwe kaffers te gebruiken, want zij konden de schapen niet tellen en wisten niet hoe om met het vee te werken. Als men de rauwe kaffers in groote getallen bij elkander hield zoo als bij de mijnen, dan waren zij niet ontevreden. Als de regeering de noodzakelijkheid van deze kwestie inzag kon zij iets doen, want "waar er een wil is daar is er ook een weg."

De heer J A Smuts zei dat de motie voor het huis ernstig en belangrijk was. Millioenen van ponden besteed voor besproeiingswerken, spoorwegen, enz., zouden niets baten, indien men geen arbeiders had voor landbouwdoeleinden. Ging men naar de dorpen en steden, dan zag men de naturellen arbeiders in menigten aldaar, en op de plaatsen kon men geen werkslui vinden. Hij hoopte dat de regeering voor havenwerken, spoorwegen, enz., de rauwe kaffers zouden gebruiken, zoodat de boeren niet van hun arbeiders op de plaatsen beroofd werden. De arbeidskwestie was een brandende kwestie, en spreker hoopte dat het gouvernement zijn aandacht aan deze zaak zou wijden.

De heer Merriman wist niet of er eenig ander onderwerp was waarop men zoo in het vuur kon springen door een praktische aanbeveling te doen. Net zooals het hier gebeurde was het ook in Amerika en Engeland. Niet alleen de kleurlingen wilden van de dorpen niet gaan, de blanken in andere landen waren net zoo. De oorlog had een verwarring veroorzaakt in den naturellen arbeid. De naturel werd goed betaald en dikwijls over den blanke geplaatst. Den vorigen avond werd een fraaie aanspraak gemaakt, en daaruit kon men zien hoe min men van de zaken wist. Hij las de brieven van Thomas Harris, maar die heer had misschien geen plaats. De boer kon niet 4s 6d per dag betalen en met de mijnen en militairen wedijveren. De militairen hadden den blanken arbeid verlaagd. Het was gemakkelijk om grieven op te noemen, maar men moest iets zoeken om den toestand te verbeteren. Te Argentina werden Italianen gebruikt voor den landbouw. Die personen werkten hard. Kon ons regeering niet een aantal Italianen importeeren om een proefneming te doen? Maar zouden de menschen tevreden zijn om de Italianen te ontvangen. Sommigen wilden slechts Mozambiquers hebben. Hij zou liever een hardwerkenden verstandigen Italiaan hebben. Indianen en Chineezen waren te goed. Getuige daarvan Natal. Het land was bijna door die lieden ingenomen. Engelschen zouden op het platteland niet blijven, maar naar de groote steden zooals Johannesburg gaan. Het speet hem om dit te zeggen, maar het was waar. De Italianen hadden het platteland lief en waren de rechte lieden om te importeeren. Duitschers zouden goed zijn, maar zij zouden niet komen zonder hooge betaling. Hij wou hebben dat men met de Ned. Geref. Kerk zou saam werken om de arme blanken op te voeden, zooals in de industrieele school te Stellenbosch. Hij maakte ook melding van de arbeidskolonie te Kakamas, en sprak tot lof van wat daar al gedaan was. Italiaansche boeren waren naar zijn meening de beste lieden om voor een zekere soort arbeid in te voeren. Men moest met een klein praktisch schema beginnen. Om in den breede over het onderwerp te spreken was gemakkelijk, maar een praktische aanbeving was moeielijk.

De heer Van Huijssteen zei dat hij een van diegenen was die zwaar had moeten lijden wegens het gebrek aan arbeiders. Een der redenen in zijn distrikt van de schaarschheid van handen was dat te veel arme menschen op een plaats ledig lagen. Er behoorde voorziening gemaakt te worden om dit te vermijden.

De heer Van der Merwe wou hebben dat meer macht aan de magistraten gegeven zou worden om de leegloopers van de dorpen weg te drijven. Die kleurlingen wilden nog ook van de boeren 4s 6d per dag ontvangen. Er waren honderden leegloopers in Calvinia, zij vernielden het veld door al de boschjes uit te trekken om als brandhout te verkoopen; ook roofden zij veel vée, en de toestand daar was zeer ongunstig. Hij hoopte dat de regeering iets zou doen om dien toestand van zaken te verbeteren.

AVONDZITTING.

De heer Theron zei dat hij voor vele jaren zijn aandacht aan deze zaak gewijd had. Hij was een lid der commissie, die aangesteld werd om onderzoek te doen in de arbeidskwestie. Hij herinnerde zich dat zij tot het besluit kwamen dat de arbeider van zijn jeugd af aan behoorlijk geoefend en voorbereid moest werden voor de plichten die hij later zou moeten vervullen. Het tegenwoordige onderwijsstelsel was niet bevredigend. In de opvoedings instituten voor naturellen werden geene ernstige pogingen aangewend om de leerlingen in handwerk te oefenen; er was geheel en al te veel boekwerk. Zij werden opgevoed om heeren en niet om dienstboden te zijn. Met betrekking tot het invoeren van Italianen, dacht spreker dat indien men daartoe overging, zou men twee of drie families op een plaats moeten plaatsen; anders zouden zij zich met de Kaapsche jongens en andere dienstboden mengen. Het onderwijs stelsel moest geheel veranderd worden.

De heer Stead zei dat men de naturellen noodzaken moest om in zekere behoeften te voorzien. Als eene blanke halfnaakt rond ging, werd hij gestraft. De naturellen die bij hoopen in kralen ledig lagen, zonder behoorlijke kleeding, moesten gestraft worden; dan zouden zij gevoelen dat zij behoeften hadden, en om in die behoeften te voorzien, zouden zij genoodzaakt zijn te werken.

Dr Beck meende dat wij ons arbeidvoorraad op een betere wijze organiseeren moesten dan wij tot hiertoe gedaan hadden. Eene richting waarin men organiseeren moest was waar troepen naturellen geemployeerd werden, als in het geval van de mijnen of de spoorwegen. Wat Italianen aanbetrof dacht spreker dat zij als de beste arbeiders in Europa beschouwd werden.

Kol Tamplin zei dat de naturellen bevolking niet groot was, voornamelijk als men in aanraking nam dat velen hunner grondeigenaars waren. Hij zou aan de hand geven dat een registratiekantoor in verband met het landbouw departement opgericht zou worden, daar hij dacht dat de landbouwers in deze zaak op de hulp van den Staat gerechtigd waren.

De heer Immelman dacht dat er een wet gemaakt moest worden waardoor behoeftige personen tot werken genoodzaakt zouden worden.

De heer Frost zei dat de boeren in de westelijke provincie ten gunste van het invoer van Italianen waren. Op de begrooting was £10,000 geplaatst voor het invoeren van Italianen. Zij zouden onder kontrakt geplaatst worden. De boeren hier waren gewillig zeker deel van de onkosten te betalen. Hij hoopte dat het huis de gemelde som op de begrooting geplaatst zou goedkeuren.

De heer Oats zei dat hij niet tegen het invoeren van Italianen was, maar indien men vermoedde dat de Italianen of eenig andere nationaliteit harden arbeid samen met de naturellen zouden doen, vergiste men zich. Zoo min als de Engelschen dit zouden doen, zouden de Italianen het doen. Hij meende dat men hier, even als in Natal, Aziaten moesten invoeren.

De heer A S du Plessis zei dat wij genoeg handen in de Kolonie hadden. Hij kon de noodzakelijkheid van arbeiders in te voeren niet inzien. De ledige werkslui op de dorpen moesten gedwongen worden te werken. Hij was tegen het plaatsen van £10,000 op de begrooting voor het invoeren van Italianen.

De motie werd aangenomen.

KAAPSTADSCHE MUNICIPALE BILL.

Het huis ging in komite op deze bill.

Een discussie vond plaats met betrekking tot de kwestie of de raad toegelaten moest worden om komitevergaderingen te houden.

Kol Tamplin, dr Beck en de heer Stead meenden dat het noodig was voor een stadsraad om op zekere kwesties in komite te gaan.

De heer Cartwright zei dat de raad dikwijls kwesties van koop en verkoop, tenders, en het gedrag van zijn beambten moest bespreken die in het privaat behoorden gedaan te worden.

De heer Anderson zei dat toen hij op de havencommissie was werden er vele zaken privaat behandeld, die publiek behandeld moesten zijn. Er moest eene bepaling zijn van het recht om in komite te gaan.

De heer Runciman zei dat de meerderheid van den raad altijd er tegen stemmen kon om in komite te gaan, indien zij zulks wenschelijk achtte.

De heer Malan zei dat de moeilijkheid overkomen kon worden door vast te stellen dat geene vergadering privaat gehouden kon worden tenzij dat er een resolutie gepasseerd werd om het publiek uit te sluiten. Hij maakte een voorstel in dien zin, hetwelk aangenomen werd.

Clausule 23, verhinderende andere personen, behalve de corporatie, om electriciteit binnen de municipaliteit te verschaffen, met zekere uitzonderingen.

De heer Cartwright stelde voor om deze clausule met de subsecties terug te trekken.

Na heel wat discussie over dit punt verklaarde de heer Cartwright zich gewillig zijn objectie tegen deze clausule terug te trekken.

Daarop werd de clausule aangenomen.

Clausule 25, "Speciale machten om nevenwetten te maken."

De heer Merriman stelde een amendement voor, den raad macht gevende om de vertooning van publieke advertenties te regelen.

Het amendement werd aangenomen, waarna de bill, als geamendeerd, gerapporteerd werd.

DE BEGROOTING.

Het huis ging weder in komite op de begrooting.

Post 34, opvoeding, £282,126, was nog onder discussie, toen de tijd voor verdaging aanbrak.

Het komite werd verdaagd tot den volgenden dag.

Het huis verdaagde om elf uur.

DONDERDAG, 16 OCTOBER, 1902.

Het huis hervatte om 2 uur.

De speaker nam den stoel in en las het gebed.

Petities werden ingediend door de heeren Lawrence en J. Searle.

Kennisgevingen werden gedaan door de h.h. Van Heerden, kolonel Tamplin, dr. Smuts en den secretaris voor landbouw.

Dr. Smartt leverde 't rapport van 't select comité in over de "Paarl Electric Light and Tramway bill."

Een rapport van het select comité over de Kaapsche centrale spoorwegen verlenging bill werd ingeleverd door den heer Oats.

De tweede lezing zal op Maandag aanst. plaats vinden.

WIJLEN DEN ED. HEER D. VAN WIJK, L.W.V.

De speaker maakte aan het huis bekend, dat hij de tijding dien morgen had ontvangen, dat de heer Van Wijk, L.W.V., te Riversdale was overleden, en dat hij uit naam van het huis een brief van sympathie aan zijn familie had gericht.

Sir Gordon Sprigg stond op terwijl er de diepste stilte in het huis heerschte en zei, dat hij de woorden van een spreker in het huis der gemeenten wel kon herhalen en zeggen, dat de doodsengel zijn verschijning onder ons had gemaakt, en wij 't ruischen zijner vlerken nog hoorden. Weinige dagen geleden zat hij nog onder ons, en nu was zijn plaats ledig. Elf jaren was hij lid van de wetgevende vergadering. Spreker was zich bewust, dat hij het gevoelen van allen in het huis uitsprak, als hij zei, dat het karakter des overledenen zoodanig was, dat hij geen vijand in dit huis kon hebben, al waren hunne politieke inzichten ook verschillend. De heer Van Wijk had een opgeruimden en vroolijken aard, maar gaf steeds uitdrukking aan zijn opinie volgens zijn geweten in alle zaken onder discussie. Hij zou thans niet over zijn geëindigd loopbaan uitwijden. Als blijk van sympathie en achting zou hij voorstellen, dat men met het gewone werk van den dag niet zou voortgaan, en dat het huis zou verdagen.

De heer Van der Vijver secondeerde, en zei, dat het hem een zeer pijnlijke zaak was om over zijn afgestorven vriend en collega te spreken. Persoonlijk had hij in den dood van den heer Van Wijk een groot verlies, want de gestorvene was niet alleen zijn boezemvriend maar zooveel als een broeder, want zij kenden elkander van hun kinderjaren. Vijftien jaren geleden kwam spreker naar dit huis, en van toen af was hij in aanraking met den heer Van Wijk met betrekking tot politieke zaken. Gedurende de laatste elf jaren vertegenwoordigde de heer Van Wijk als zijn collega Riversdale en Ladismith. Zijn collega was steeds bekend voor zijn vastberadenheid en eerlijkheid. Gedurende de elf jaren had hij met hem veel ondervinding opgedaan niet alleen in het huis maar ook in zijn distrikt. Het was waar, dat er dikwijls grappige uitdrukkingen over zijn lippen rolden, maar waar 't de belangen van land, distrikt of kerk gold, stond hij als rots en steenpilaar, en men kon op hem vertrouwen. Hij meende, dat het huis ook zijn afwezigheid zou gevoelen, want hij was al die jaren iedere sessie trouw op zijn post. In de laatste paar jaren van zijn leeftijd werd hij erg ziekelijk, doch verzuimde zijn plicht nooit. Verleden Donderdag zag spreker al den dood op zijn gelaat, en hij moest hem afraden naar het huis te komen. Niet alleen hier, maar voornamelijk in zijn omgeving, zou hij gemist worden, want hij was daar een ware weldoener. Spreker kon getuigen, dat hij weduwen en weezen onderhield. Veel had hij gedaan en gegeven voor kerken en scholen, en zijn gastvrijheid was alom bekend. Niemand die naar hem om hulp of raad kwam ging ooit teleurgesteld of ledig henen. Dertig jaar lang was hij lid van den afdeelingsraad, en deed veel goed werk. Ook daar zou men zijn gemis betreuren in zijn distrikt. Dertig jaren lang was hij ook ouderling zijner kerk en lid van de plaatselijke schoolcommissie. Het meest echter zou zijn heengaan betreurd worden door zijn jonge kinderen. Voor zes jaar verloor hij zijn teedergeliefde echtgenoote, en toen was zijn jongste zoontje slechts achttien maanden oud. Er waren nu ook andere kinderen van tien en twaalf jaar. Hij was voor hen niet slechts vader maar verzorgde hen als een moeder in het huis. Het verlies voor hen was bijna onherstelbaar, maar het pastte ons om in Gods wil te berusten, want "wat God doet is welgedaan."

De heer Merriman zei, dat de tijding van den dood van den heer Van Wijk een schok voor het huis was. De overledene was een eerlijk en oprecht lid. Sedert den langen tijd gedurende welken spreker een lid van het huis was, had hij vele leden zien komen en gaan; maar hij kon met vrijmoedigheid getuigen, dat niemand meer geëerd en geacht werd dan de ontslapene. Verder maakte spreker gewag van de gastvrijheid, vriendelijkheid en rechtschapenheid van den gestorvene.

Dr. Smartt getuigde ook van de hoogachting waarmede de heer Van Wijk aan beide zijden van het huis bejegend werd. Hoewel spreker op politieke kwesties van hem verschild had, kon hij niet nalaten van zijn oprechtheid te gewagen. De heer Van Wijk was nooit bevreesd om met zijn opinie voor den dag te komen. Hij stemde in met de verdaging van 't huis als een teeken van respekt ter gedachtenis van den ontslapene.

De heer Sauer was zeer blijde, dat de premier de verdaging van het huis had voorgesteld als blijk van achting en respekt aan den overledene. Wanneer een van die dagelijksche gebeurtenissen in ons midden plaats vond, dan was het, zei spreker, dat wij de kortstondigheid van ons aardsch bestaan en de nietigheid van onze geschillen bespeurden. Hij was blijde om te zien, dat de leden aan beide zijden van het huis op dezelfde wijze van den ontslapene dachten. Beide op politiek gebied en in de samenleving was hij nauw aan den heer Van Wijk verbonden, en deze was nooit schroomvallig om aan zijn gevoelens uiting te geven. Hij was een eerlijk man en aan zijn land getrouw. Zijn heengaan zou lang gevoeld worden, en zijn plaats ledig zijn.

De heer Warren beaamde hetgeen door de vorige sprekers gezegd werd, en maakte, verder, melding van de rechtschapen en eerlijke politiek van den heer Van Wijk.

Daarop verdaagde het huis.

VRIJDAG, 17 OCTOBER, 1902.

Het huis hervatte om 2 uur.

De speaker nam den stoel in en las het gebed.

Eene kennisgeving werd gedaan door den heer Lawrence.

De commissaris van openbare werken gaf eene opgaaf van militaire trafiek van de havens, als volgt: van de Kaapsche havens, 26,487 ton; Durban, 18,216 ton; Lourenço Marques, 10,215 ton. Van de Kaapsche havens was de trafiek voor de eerste 13 dagen dezer maand tegen 35,428 ton per maand.

OORLOGS VERLIEZEN ADDITIONEELE COMPENSATIE LEENINGS WETSONTWERP.

Sir Gordon Sprigg stelde de derde lezing voor.

De heeren Van Heerden en Merriman trokken hun amendementen terug.

De heer N. F. de Waal zei, dat hier een bill was voor £1,250,000 en men wou weten hoe dit geld gespandeerd zou worden. Hij wou een amendement te dien eeffekte voorstellen.

De heer Walton wou weten of de som vastgesteld in de bill voor additioneele doeleinden gebruikt kon worden.

De heer Merriman zei, dat toen de bill in comité was werd de kwestie van paarden ingebracht.

De speaker zei, dat men geen amendement kon maken voor een vermeerdering van de £1,250,000.

De heer N. F. de Waal merkte aan, dat zijn amendement betrekking zou hebben alleen op de wijze hoe de som zou besteed worden en maakte geen verandering aan de som van £1,250,000.

De heer Theron zei, dat de twee amendementen teruggetrokken werden om 't amendement van den heer De Waal te kunnen aannemen. Het had alleen betrekking op de wijze waarop het geld uitgegeven moest worden.

Kolonel Schermbrucker zei, dat in de bill een som gevraagd werd voor zekere doeleinden. Door de amendementen voorgesteld werden die doeleinden uitgebreid.

De heer Sauer zei, dat men nu geen objectie kon maken, anders zou men tegen al de andere amendementen moeten gekompenseerd hebben.

De heer N. F. de Waal zei, dat in het amendement geen gewag gemaakt werd van vermeerderde uitgaven.

De heer Walton zei, dat hij zou duidelijk maken wat hij bedoelde. Het geld moest besteed worden voor A, B, en C, en nu als men D en E bijvoegde, dan zou het beginsel veranderd worden.

De speaker zei, dat daar hij van den premier verstond, dat een verdere uitgave gepaard zou gaan met het amendement, hij het amendement niet kon aannemen.

Sir Gordon Sprigg zei, dat indien men een grootere som dan £1,250,000, als in de bill bepaald, wou hebben, dan was het noodig een verdere bill in te brengen. Het aanbod in de bill was £5 per paard. Zooals hij het amendement verstond, was het doel daarmede, dat indien iemand met £5 ontevreden was, dan zou hij zich naar de commissie kunnen wenden met zijn eisch. Er was dus geen noodzakelijkheid om de goedkeuring van den gouverneur te verkrijgen. Het doel van 't amendement was niet om een vermeerdering in de uitgaven te maken.

De heer N. F. de Waal zei, dat het huis het beginsel had vastgesteld, dat een contributie betaald moest worden aan de eigenaars van paarden in de concentratie kampen. En £5 werd vastgesteld als contributie. Over het heele land werd protest aangeteekend. Sommigen wilden de volle waarde ontvangen. Maar de paardenfokkers, die kostbare paarden hadden, zouden de verliezers zijn. Die progressieve boeren waren misschien veelal zijn politieke tegenstanders. Hij zou een protektie-brief geven aan den hr. F. J. van Zijl, Buffelsvlei voorlezen. 96 oprechtgeteelde merries de meeste met veulens werden aan de militairen overgegeven; dertig daarvan werden naar Rhodesia gezonden om daar verkocht te worden. Dit kon hij niet verstaan. Waarom moest de heer Van Zijl nu verliezen? Hij las een affidavit van den heer Van Zijl voor. Uit de affidavit bleek het, dat een aantal oprechtgeteelde merries van den heer Van Zijl verkocht werd aan zekeren Mckenzie in Rhodesia omdat, zooals de militairen voorgaven, zij bevreesd waren, dat de paarden vrekken zouden wegens de geaardheid van het veld. Sommige personen hadden kwitanties voor hun gekommandeerd paarden, en anderen niet. Het was wenschelijk dat den tijd voor het inleveren van eischen verlengd zou worden. De eischers moesten in de gelegenheid zijn om voor de commissie te toonen wat de waarde van dergelijke dieren, als die van hen gekommandeerd, vóór de uitbreking van vijandelijkheden was. Hij had twee bedoelingen: (1) dat diegenen, die verliezen geleden hadden, compensatie moesten ontvangen, en (2) dat de gemoederen van het volk gestild moesten worden. Hij hoopte, dat de imperiale regeering het geld aan ons schatkist terug zou betalen. De gelegenheid moest aan de lieden gegeven worden om voor de commissie te komen. Weinigen zouden er van gebruik maken, maar de regeering moest zulk een beginsel neerleggen, zoodat de onderdanen geen grieven tegen de regeering konden hebben. De meesten zouden de £5 aannemen. Die lieden, de arme klassen, moesten dadelijk uitbetaald worden. De meer gegoede boeren konden wachten, al was het twaalf maanden, maar recht moest hun aangedaan worden. Zij hadden grooten invloed in hun omgeving, en aan hen moest geen gelegenheid voor onlusten gegeven worden. De imperiale regeering zou [illegible] maar hij vertrouwde dat de imperiale regeering het eerste zou doen. Daarop stelde hij zijn amendement voor. Het amendement luidde als volgt: Na het woord "militaire" in te voegen "compensatie zal toegekend worden op het basis van de waarde van gelijksoortige dieren onmiddellijk voor het begin van den oorlog, of anderszins volgens den wensch van de eigenaars."

De heer Hockly dacht, dat de invoeging van de woorden in het amendement vervat, tegenstrijdig met de clausule was. Hij dacht, dat indien dit amendement aangenomen werd zou men een veel grootere som, dan nu in de bill bepaald, noodig hebben. Alle eigenaars van paarden, die met £5 ontevreden waren, zouden voor de commissie verschijnen, en men zou geen einde aan eischen hebben.

De heer Sampson was jammer, dat de heer N. F. de Waal zijn amendement had ingebracht. De £5 was slechts een contributie, en zou niet wegnemen, dat later door de imperiale of Kaapsche regeering het verder bedrag betaald zou worden. Dit amendement zou al de verantwoordelijkheid op ons regeering werpen. Hij had van het begin af getracht, dat de arme klasse dadelijk compensatie zou ontvangen, al waren zij tweede klas rebellen. Als die kostbare paarden ten volle moesten uitbetaald worden, dan zou er weinig overblijven voor de arme lieden. De commissie kon informatie inwinnen en bij de volgende sessie kon een nieuw wetsontwerp voor het huis gebracht worden. De £5 was een contributie, en men kon nu slechts het amendement uitwerpen. Dit zou niet wegnemen, dat de commissie informatie in den tusschentijd kon inwinnen, zoodat later die lieden weer konden voorkomen om vergoeding te vragen.

De heer D. C. de Waal zei, dat men den man die niets dan "bosjeskoppen" had, niet op denzelfden voet met den man, die oprechtgeteelde paarden had, kon stellen. Hij zou het amendement van den heer N. F. de Waal hartelijk ondersteunen.

Kolonel Harris wist niet of de imperiale regeering het geld zou terugbetalen; en dan zou het op de koloniale regeering vallen. Hij kon het amendement niet aannemen.

De heer Graaff hoopte, dat de commissie niet slechts onpartijdig, maar ook bevoegd zou zijn. Wij moesten in het oog houden, dat de eigenaars ons niet gevraagd hadden om hun paarden, enz., onder onze bescherming te nemen, maar wij hadden dezelve van hen genomen. Het was billijk, dat men hen uitbetalen zou volgens de waarde der dieren vóór de uitbreking der vijandelijkheden. Wij konden niet verwachten reconciliatie teweeg te brengen indien wij in onzen plicht verzuimden om de menschen tevreden te stellen.

Kolonel Crewe was ook tegen het amendement en wees er op, dat het verlies het gevolg was van de rebellie! Als de imperiale regeering iets zou uitbetalen, dan was het pure gunst, en men was in het geheel niet verzekerd, dat de imperiale regeering iets zou betalen.

De heer Kuhn zei, dat men van alle deelen telegrammen en brieven ontving, waarin ontevredenheid te kennen gegeven werd met betrekking tot deze bill. Vele dier paarden werden door de militairen gebruikt als "remounts," en vele werden verkocht tegen zeer hooge prijzen. Hij wist van een geval waar een paar paarden van £200 waarde naar de protektie kampen genomen werd. En kon zoo een man nu met £10 tevreden zijn? Hij geloofde, dat de imperiale regeering gewillig zou zijn om compensatie te betalen. Hij zou het amendement van harte ondersteunen.

Generaal Brabant wist niet hoe men de volle waarde kon betalen. De imperiale regeering had geen belofte gedaan. Men zou 'n zes millioen noodig hebben om volle waarde uit te betalen. Wij konden niet voor oneindige sommen geld stemmen, want waar zou men het geld vandaan halen?

De heer Fuller zei, dat zijn sympathie met het amendement was. Hij meende, dat £5 een billijke prijs was voor de ordinaire paarden, maar men moest niet vergeten, dat er uitzonderingen waren. Het zou zeer onbillijk zijn om geene uitzondering te maken in geval van kostbare en oprechtgeteelde paarden. Er waren velen, die groote verliezen geleden hadden in verband met vee naar de protektie kampen gevoerd.

De heer Smith dacht, dat de amendatie van het lid voor Colesberg rechtvaardig en billijk was. Hij kende menschen in het Graaff-Reinetsche distrikt, wier jonge merries genomen werden. Zij waren beide Engelschen en Afrikaanders, en die merries waren £100 stuk waard. Die menschen waren loyaal, en sommigen hadden de regeering helpen vechten. Als zij £5 moesten ontvangen, zou er de grootste ontevredenheid, veroorzaakt worden. Daarom moest men het amendement aannemen.

De heer P. J. du Toit zou het amendement hartelijk ondersteunen. Hij maakte melding van gevallen waar boeren in zijn distrikt voor jaren lang hun best gedaan hadden om de rassen hunner paarden te verbeteren. De menschen waren zoo verontwaardigd over het £5 voorstel, dat zij weigerden die som aan te nemen. Het was niet recht om alle paarden, kostbare en ordinaire, onder denzelfden kam te scheren. Hij kon niet inzien waarom de regeering zoo huiverig zou zijn om behoorlijke compensatie uit te betalen. Dit was geld dat in het land blijven zou, en voor compensatie zou het wel besteed zijn. De stedelingen kregen behoorlijke compens. voor alles wat van hen genomen werd. Waarom dan moesten de boeren zooveel lijden met betrekking tot goederen van hen genomen? Zij hadden de regeering niet gevraagd om die paarden onder bescherming te nemen. Spreker meende, dat de schade in zake deze paarden direkte en niet gevolgelijke schade was. Voorts maakte spreker gewag van paarden, die tegen hooge prijzen door de militairen verkocht werden.

De heer Van der Vijver was zoo teleurgesteld toen het voorstel van £5 aangenomen werd. Veel ontevredenheid werd daardoor in het binnenland veroorzaakt. Hij was blijde, dat de premier £1,250,000 voor vergoeding beschikbaar had gesteld. De buitendorpen werden net zooals het platte land behandeld. In Ladismith was er geen één paar paarden. In zijn distrikt was er geen paarden-fokkerij, maar paarden werden in andere distrikten tegen £60 of zoo aangekocht. Nu na den oorlog heeft men al weer £16,000 besteed aan paarden, en toch is de helft van het vorige aantal paarden niet in het distrikt terug. Zijn distrikt had de proklamaties en orders prachtig gehoorzaamd zonder tegenspreken. Van al de paarden, die bij de derde oproeping ingebracht werden, kreeg men geen bewijs. De overige paarden werden in een kamp gezet (zoowat 500). Iederen morgen waren er een tien of twaalf dood. Zoo werden de paarden uitgeroeid. De betaling van £5 was toch te min. Het amendement van den heer N. F. de Waal was goed. Hij stelde groot vertrouwen in de commissie. Zij zou toch niet meer dan de waarde gaan uitbetalen. Hij vertrouwde, dat de regeering de armer lieden tegemoet zou komen.

De heer Wienand zei, dat indien men dit amendement aannam, zou men twee commissies moeten hebben, en indien het bedrag dientengevolge de som in de bill bepaald te boven ging, zou het huis huis het land voor het te bovengaande bedrag verantwoordelijk maken. Hij kon dus het amendement niet ondersteunen.

De heer Sauer kon den vorigen spreker verzekeren, dat de amendatie het aanstellen van twee commissies niet noodig zou maken. Hij kon ook niet verstaan hoe dat de personen tot de komende sessie moesten wachten. Als men voor schapen en beesten en winkelgoederen ten volle ging uitbetalen, waarom moesten paarden en muilen dan worden uitgesloten. Dit was monsterachtig. Men kon net zoo goed 1s. vaststellen als den prijs voor een schaap. Hij had het dikwijls hooren zeggen, dat de imperiale regeering moest betalen. De hr. Smapson had gezegd, dat als 't amendement aangenomen werd, men dan niet weer naar de imperiale regeering later kon gaan om uitbetaling te eischen. De imperiale regeering was dit geld schuldig aan de boeren van dit land. De Engelsche officieren hadden de dieren gewaardeerd, en zouden ze dit gedaan hebben, als ze dacht, dat de Engelsche regeering niet van plan was om compensatie te betalen? De heer Wienand en anderen deden het land geen dienst als ze trachtten om de Engelsche regeering aan de hand te geven om geen compensatie te betalen. Hij was geen ultra-imperialist, maar had meer vertrouwen in de imperiale regeering, en geloofde, dat als onze regeering de zaak dringend voor de imperiale regeering zou leggen, zij dan gewillig zou zijn om, wat zij waarlijk schuldig was, te betalen. Geen gelegenheid moest aan de lieden van het land gegeven worden om grieven te gevoelen en onlusten aan den dag te leggen. Alles moest gedaan worden om de bevolking van het land te bevredigen. Het [illegible] zeer duidelijk voor de imperiale regeering zou brengen.

Dr. Smartt dacht, dat de meerderheid van opinie was dat waar paarden naar concentratie kampen genomen werden, die meer dan £5 waard waren, men voor zoodanige paarden hoogere compensatie moest betalen. Men moest, echter, niet vergeten dat, toen de paarden naar de kampen gestuurd werden, de militairen destijds vele "remounts" noodig hadden, zoodat de beste paarden als zoodanig gebruikt werden, en niet naar de kampen gezonden werden. Hij zou voorstellen, dat de woorden in de laatste lijn van het amendement van het woord "of" uitgelaten zou worden.

De heer Theron sprak van zijn eigen distrikt. De militairen namen in het eerste geval meer dan 2,000 paarden tegen £12 10s. per stuk. Het distrikt verloor tusschen de £25,000 en £30,000. Met tranen in de oogen, maar toch gewillig, brachten zij de paarden in. Toen werden alle paarden ouder dan 12 maanden genomen en in de concentratie kampen geplaatst. Tusschen Britstown en De Aar werden 280 van die paarden doodgeschoten door de drijvers. Later werden alle paarden, ook de veulens van zes maanden, genomen. Diegene, die niet van de plaatsen konden worden vervoerd, werden voor de oogen der eigenaars doodgeschoten. Dit voelden de eigenaars erg. Van de paarden, die in de kampen geplaatst werden, gebruikte men sommige voor remonte, en de meeste andere werden mishandeld en vrekten aan gebrek aan voedsel. Vele paarden werden genomen tegen zoowat £20, en later aan andere officieren of vrienden tegen £40 verkocht. Nabij Richmond Road woonde een man, die een paar paarden van wijlen den heer Van Wijk, LWV, voor £200 gekocht had. De militairen namen zijn paar paarden, zonden ze naar Johannesburg, verkochten ze daar voor £275, en offereerden er slechts £40 voor. Die heer had tot nog toe niets ontvangen, en £40 was niet de waarde. Een ander punt. Wij hadden de proklamatie van den hoogen commissaris, en hadden ze gehoorzaamd, en ons goed opgegeven, en het was niet meer dan recht, dat redelijke en billijke compensatie moest uitbetaald worden. Daarom was het, dat hij het amendement moest ondersteunen.

De heer Van Huyssteen zei, dat het hem scheen, dat de tijd in het huis opgenomen waarschijnlijk meer zou kosten dan de arme boeren voor hun paarden zouden krijgen. In zijn distrikt werden al de bruikbare paarden genomen. Het ed. lid voor Cathcart had gesproken van paarden die minder dan £5 waard waren. Zoodanige paarden werden in zijn distrikt niet gevonden. Hij kon niet denken, dat men met £5 tevreden zou zijn. Hij meende, dat men voor kostbare en oprechtgeteelde paarden meer moesten krijgen dan voor de ordinaire paarden.

De heer Walton meende, dat slechts een klein aantal paarden kon verwacht worden door de imperiale regeering betaald te worden. Het was niet recht om de menschen van dit land te misleiden om te gelooven, dat de imperiale regeering verplicht was om te betalen. De rebellie was de reden van al het verlies, en de imperiale regeering zou niet betalen. De bill werd in comité al uitgebreid, en allen waren 't eens, dat £1,250,000 geheel onvoldoende was voor wat men nu wilde. Alreeds werd er £4,000,000 uitgegeven, waarvoor men niets terug kon krijgen. Men had geen juist begrip van den waren toestand van het land. De groote inkomsten zouden niet meer lang duren. Zeer spoedig zou de inkomst kleiner zijn dan de uitgaaf, voornamelijk als men de landschuld ging grooter maken. Hij zou tegen de derde lezing van de bill stemmen, want het was een verkeerd beginsel om rebellen compensatie te geven.

De heer Sampson zei, dat na het ed. lid voor Port Elizabeth gehoord te hebben, was hij sterker dan te voren tegen de amendementen voorgesteld. Hij zou de ed. leden voor Colesberg en Cathcart aanraden om hun amendementen terug te trekken.

Sir Gordon Sprigg dacht niet, dat 't amendement de zaak zou afsluiten. Het bleef toch nog bij een contributie. Het doel was om de armer lieden te gemoet te komen zoo spoedig mogelijk. Wat de imperiale regeering bij den eersten inval genomen had, zou ze voor betalen; dit had ze trouwens ook verklaard. Diegenen, die tevreden waren met £5, zouden dadelijk hun geld ontvangen. Sommigen zouden meer dan de waarde ontvangen, maar hij meende, dat velen, wier paarden tot £10 waard waren, ook met £5 tevreden zouden zijn om moeite en uitstel te voorkomen. Dan bleef er nog maar een klein aantal gevallen over, en die konden onderzocht worden door de commissie. Waarom, vroeg hij, moest altijd dingen verkeerd voorgesteld worden? De financieele toestand van het land was goed, en het was bij hem een zekerheid, dat de toestand nog beter zou worden. Het einde van den oorlog was finaal, daar zou geen vechten meer zijn. Het geld betaald ging niet naar een ander deel der wereld, maar bleef in 't land, en zou den toestand van het land steeds verbeteren. Hij hoopte, dat alle amendementen zouden terugetrokken worden. De £5 was slechts een bijdrage. De commissie zou onderzoek doen in alle gevallen. Met betrekking tot den eersten inval had de imperiale regeering de belofte gedaan, en hij twijfelde er niet aan, dat zij ook hetzelfde zou doen met betrekking tot den tweeden. Het zou beter zijn om de zaak in de handen van de regeering te laten; hij was in sympathie met het beginsel van het amendement voorgesteld door den heer N. F. de Waal, maar hij ried hem aan om maar de bill zooals zij was aan te nemen.

De heer N. F. de Waal zei, dat indien deze zaak een individueele zaak was, zou hij geen bezwaar gehad heeft zijn amendement terug te trekken, na de verzekering van den eersten minister gehoord te hebben. Daar alle soorten van compensatie in de bill neergelegd werden, dacht hij, dat het zijn plicht was op zijn amendement aan te dringen.

Dr. Smartt trok zijn amendement terug.

De heer Merriman wou weten wat aangaande het geld verkregen door de militairen wegens het verkoopen van paarden. In een kamp werden paarden verkocht voor £20,000. In bijna alle kampen werden paarden op die wijze verkocht. Het geld moest dadelijk aan de koloniale regeering gegeven worden. Als een Egelschman was hij over die dingen diep verontwaardigd. Hij achtte het zijn plicht om dit onder de aandacht van de regeering te brengen om hun handen te sterken.

De heer Wynne dacht, dat het ed. lid voor Colesberg, na de verzekering van den eersten minister gehoord te hebben, zijn amendement behoorde terug te trekken.

Het amendement van den heer N. F. de Waal werd tot stemming gebracht.

De speaker verklaarde het zelve verworpen.

De heer N. F. de Waal vroeg om een verdeeling.

Vóór het amendement stemden de volgende (38): Beck, Beyers, Botha, Dempers, D. C. de Waal, N. F. de Waal, De Wet, A. S. du Plessis, D. J. du Plessis, M. J. du Plessis, Du Toit, Graaff, Hoffman, Joubert, Krige, Kuhn, Lotter, Malan, J. H. Marais, Merriman, J. T. Molteno, J. C. Molteno, Oosthuizen, Rabie, Rademeyer, Sauer, C. Searle, Smith, Theron, Van der Merwe, Van der Vijver, Van Heerden, Van Huijssteen, Weeber, Cillié, Immelman, Wessels en Wolfaardt.

Tegen (30): Anderson, Brabant, Brown, Cartwright, Crew, Crosbie, Douglass, Faure, Frost, Fuller, Harris, Hill, Hockly, Laing, Olivier, Runciman, Sampson, Schermbrucker, J. Searle, Smartt, dr. Smuts, Sprigg, Stead, Tamplin, Vanes, Walton, Warren, Wieanand, Wynne en Zietsman.

Het amendement werd dus aangenomen.

De heer Merriman had nog een amendement. De "Bushmanland Border Scouts" dreven het vee weg na de verklaring van den vrede en de overgave der rebellen, en die lieden moesten het recht blijven behouden om naar het hooggerechtshof te gaan. Daarom zou hij voorstellen, dat de bill slechts betrekking zou hebben op verliezen door de rebellen geleden voor hun overgave.

De heer Walton wou een uitleg van het amendement van den heer Merriman hebben.

De heer Merriman maakte zich andermaal duidelijk.

De heer Sampson dacht, dat het amendement onnoodig was.

Tot stemming gebracht, werd het amendement aangenomen.

De bill werd voor de derde maal gelezen en gepasseerd.

DOBBELHUIZEN EN BORDEELEN ONDERDRUKKINGS BILL.

De premier stelde voor, dat 't huis in comité zou gaan op de bill.

De heer Merriman meende, dat men de bill goed moest verstaan, voordat men in comité ging. De bill behandelde niet juist misdaden maar ondeugden. Het was zeer moeilijk om ondeugd te onderdrukken. Als men ze op de eene wijze onderdrukte dan kwam ze op een andere wijze te voorschijn. Men moest een middel ... twee soorten ... en dobbelen ... zou het ... oog van ... wijl wij den balk in ons eigen oog lieten. Dobbelen in ... baan bleven ... zijn geliefde krant stond. Hij zei, dat groote menschen in sommige plaatsen wedden op trappen, ... vee; anderen maakten weddenschappen op vliegen, die op een kluitje suiker mochten komen zitten. ... de krant wou duidelijke onderscheiding maken tusschen goedgekeurde vermaak (sport) en dobbelen en wedden, waar deze dingen waren "British institutions." De leden van St. Georgesstraat ... noemden zich "sportsmen." Zij konden misschien niet het onderscheid ... staart van ... Eenvoudige lieden zoo als hij kwamen van de stad, en konden licht verleid worden om in die "dobbel-hellen" te gaan en dan geld te verliezen. Hij had het gehoord van zulke plaatsen waar kinderen, kleine jongens en meisjes voor halfkronen speelden. Allen waren 't eens, dat dit moest onderdrukt worden. Hij kwam nu tot bordeelen. Spreker wist niet of het mogelijk was dezelve te onderdrukken, en indien dit mogelijk was, of 't wenschelijk was. De toestand van Kaapstad geleek spreker was, in dit opzicht, een publiek schandaal geworden.

Het huis verdaagde tot acht uur.

Besmettelijke Ziekten.

16 October, 1902.

De DROES werd op 8 deser bespeurd onder de paarden van de heeren W S en M Marais, van Klein Paardevlei, De Aar, en de plaats onder quarantaine gesteld.

De RUNDERPEST heeft haar verschijning gemaakt te Griquatown (Hay) op het dorpveld en in de Umhlanga lokatie (Wodehouse). Op beide plaatsen is een gevrekt, en in het Wodehouse distrikt bemoet onder een troep van 250. Quarantaine is toegepast op 15 October op beide plaatsen.

SPOORWEGONTVANGSTEN

Spoorwegontvangsten voor de week geëindigd 12 Oct 1902:—

Stelsel	Passagiers.	Pakketten enz.	Mails, Telegrammen, enz.	Goederen en Mineralen.	Levende Have.	Totaal.
Westelijk ...	19546	2534	1500	29688	2860	56123
Middellands ...	4775	481	393	30264	846	[illegible]
Oostelijk ...	1351	346	489	23427	614	26207
Totaal 1902 ...	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1901 ...	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1902 ...	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Deze cijfers zijn de totalen van de bookingen van de verschillende stations, sonder verdeeling tusschen de stelsels, en worden veranderd als verdeeling plaats heeft. Zij zijn onderworpen aan verandering bij verdeeling van de vrachten tusschen de Kolonie en vreemde gouvernementen en maatschappijen.

VREDE.—Ds. J. H. Enslin schrijft:—Ik ben met mijne familie den 25sten Sept. ll. in mijne gemeente terug gekeerd. Mijne pastorie of liever eenige kamers heb ik op zoo een manier bewoonbaar gemaakt. Studeerkamer en Bibliotheek heb ik niet. Wij houden des Zondags dienst in de Consistorie om redenen die gij kunt begrijpen.

PAARL.—De heer H. J. de Waal biedt uit de hand te koop aan zijn kostbaar eigendom, gelegen in de Malherbestraat, Paarl. Het eigendom kan bezichtigd worden. Indien niet vóór 1 November van de hand gezet zal het per publieke veiling laten verkoopen door de heeren M. L. Smith en Co., afslagers, op 15 Nov., 1902.

"ONZE JAN."—De ed. heer J. H. Hofmeyr, vergezeld van zijn echtgenoote, wordt a.s. Dinsdag met de "Scot" in Kaapstad verwacht. Wij heeten hem bij voorbaat hartelijk welkom terug in zijn vaderland. Met een Duitsche schip ... teruggekeerd, zal de heer S. Hofmeyr, jongere broeder van "Onze Jan," nadat hij 3½ jaar in Europa had rondgereisd. ... heeft hij natuurlijk veel kennis en ondervinding opgedaan, ... in Holland ... geluk had hij het hart van een der schoone dochters van Arnhem te veroveren. Wij wenschen den heer en mevrouw Hofmeyr van harte geluk bij hun aankomst en vertrouwen dat zij veel voorspoed en vreugde op hun loopbaan mogen hebben.

A. T. RUTTE,

MAKER van de beroemde Koloniaal "INNES" en "CRIGHTON" Zadels bekend over de geheele Kolonie. Zadels op orde gemaakt. Oude Zadels nieuw opgemaakt of sekuur nagemaakt volgens patrone an de klanten.

TUIGEN

Met de nieuwe Schuifstreng, om niet schaven te voorkomen. Vraag om Prijslijsten.

28, WALESTRAAT, KAAPSTAD.

Plaatsen! Plaatsen

De Ondergeteekende ontvangt thans aanzoek om plaatsen en verzoekt u beleefdelijk, daar gij op goede behandeling kunt rekenen, indien gij een plaats wilt verkoopen, hem dadelijk te schrijven:

1. Waar de plaats juist gelegen is en wat soort van weg er heen gaat.
2. Hoe groot de plaats is.
3. Hoe ver van de naaste Spoorweg Statie.
4. Voor wat soort van boerderij de plaats best geschikt is.
5. Wat soort van weiveld en bouwgrond er is,
6. Wat voor plantages er reeds zijn,
7. Wat de gemiddelde jaarlijksche opbrengsten van produkten zijn,
8. Wat de Watervoorraad is,
9. Of de plaats omheind is,
10. Wat soort van gebouwen er zijn,
11. En vooral wat de laagste prijs is,
12. En ten slotte wat de koopcondities zijn.

F. SCHONKEN,
Avenue, Stellenbosch.

Dokter Benoodigd.

Er is eene schoone kans voor een Dokter te Philadelphia, Kaapsche Afdeeling. Voor verdere informatie doe aanzoek bij

J. W. LOUBSER,
Philadelphia,
via Klipheuvel Statie.

Z. A. Bijbelvereeniging.

De jaarlijksche vergadering der bovengenoemde vereeniging werd Woensdag avond, 15den dezer, in de Groote Kerk Zaal gehouden.

Onder de aanwezigen waren Ds. D. J. le R. Marchand, P. B. Marchand, A. I. Steytler, A. D. Luckhoff, J. H. Neethling, S. P. Malherbe, F. X. Roome, Z. J. de Beer, J. P. van Heerden, de heeren C. C. de Villiers, T. Hofmeyr, J. J. Michau, de heer J. A. Smuts (Voorz. van 't Bestuur) mev. A. I. Steytler (Presidente van den Zusterstak) en een groot aantal leden van onde takken der Vereeniging.

Ds. J. H. Neethling bekleedde den voorzitterstoel.

De verrichtingen namen een aanvang met het zingen van Ps. 146 1, 8. Ds. Marchand, van de Nieuwe Kerk, ging voor in het gebed, waarna de voorzitter Ps. 19 las.

De secretaris (Eerw. B. Pienaar) las toen het verslag voor, waarin o.a. melding gemaakt wordt van de verspreiding van het Woord onder de krijgsgevangenen overal waar zij zich hadden bevonden, en van de heerlijke vruchten, die afgeworpen worden. Er wordt gewag gemaakt van de voorbeeldige ondersteuning van sommige gemeenten, waaronder Stellenbosch, Worcester, Villiersdorp, Moorreesburg, Kawsonville en D'Urbanville. De behoefte aan een meer centraal gelegen en ruimer vertrek wordt genoemd. De belangstelling in het werk schijnt gestadig toe te nemen. De wenschelijkheid van een eigen colporteur voor iedere gemeente wordt uitgesproken, en op het voorbeeld van Britstown in dezen gewezen.

Gedurende het afgeloopen jaar zijn verspreid 8,028 Bijbels, 236 Testamenten en 13,459 Ps. en Gez. Boeken—tezamen 21,723, waarvan de meeste naar de verschillende kampen werden gezonden tezamen met eenige duizenden andere boeken. De traktaatverspreiding is ook toegenomen. Het afsterven van de broeders C. J. F. Theron en J. H. Hofmeyr, vele jaren lang trouwe ondersteuners, wordt ook beweend.

Ds. J. H. Neethling zeide, dat het rapport hem zeer gunstig voorkwam. Het moest natuurlijk steeds beter gaan, en het zou ook, nu de oorlog en alle stremming uit den weg geruimd zijn. Voorts wees de spreker op de heerlijkheid van Gods Woord—de heerlijke beloften daarin vervat. Met Gods Woord in het bezit was alles recht. Als men maar in alle moeilijkheid zich naar dat Woord zou wenden, zou men genezing vinden voor zijne wonden. Het was een ware Balsem in Galeid. Laten wij dat Woord lezen als Gods kinderen—Gods kleine kinderen. Tegenspoed en moeilijkheden moesten ons naar dat Woord drijven. De Spreker meende, dat het werk der Vereeniging zeer gezegend was geweest. Men moest niet ontmoedigd zijn. Het Woord van God was een klein ding, maar het blijft eeuwig. Moest ons iets te goed zijn om voor de verspreiding van Gods woord te geven? Neen, wij moesten het beste geven. Het was gewoonte geworden geschenken te geven bij huwelijken. Het beste geschenk, dat men een jonge paar geven kan is een Bijbel. Ook langs dezen weg kan men dus helpen het Woord te verspreiden. God zegene de Bijbelvereeniging.

Na het zingen van Ps. 25, nam op verzoek van den Voorzitter,

Ds. S. P. Malherbe het woord. Spreker meende, dat het verslag van den secretaris in ieder opzicht uitmuntend was. Wat hem verblijdde was te vernemen van het werk, dat er gedaan werd onder de krijgsgevangenen in den vreemde. Waaraan was de vooruitgang der Vereeniging toe te schrijven, ondanks de vele moeilijkheden van het afgeloopen jaar? Spreker meende aan de verspreiding van het Woord onder de Gevangenen. In het rapport werd gewezen op de wenschelijkheid om een meer centraal en beter gelegen depôt te verkrijgen. Twee jaren geleden werd op deze zaak gewezen, maar tot nog toe was er niets in dezen gedaan. Thans was het depôt verstoken en kon men het nauwelijks vinden. Als er millionairs in de vergadering waren, hier was een kans om geld goed te besteden.

Ds. Neethling: De zaak is gemakkelijk gevonden. Als iemand het geld geeft zal de Groote Kerk wel een hoekje van haar grond afstaan voor het bouwen aan een Bijbel Kiosk.

Voortgaande gewaagde Ds. Malherbe van de opwekking van zendingijver onder de krijgsgevangenen—een van de zegeningen van den oorlog. Voorts meende spreker, dat iedere gemeente zijn eigen colporteur moest hebben, zooals de gemeente Britstown. De belangstelling in de verspreiding van Gods woord hing af van de mate van onze liefde voor dat Woord. "Het is ons eene verplichting bekend te zijn met Gods Woord. In dat Woord hebben wij de volle openbaring van Gods wil. Laat ons gebruik maken van dat Woord—het degelijk en grondig onderzoeken, dan zal het ons een reuke des levens ten leven zijn. De Heer wekte ons op tot hartelijker medewerkers dan ooit te voren!"

Onder het zingen van Gez. 55: vs. 1 werd de collecte gehouden.

Ds. P. B. Marchand nam het woord en zeide, dat het grootste onderwerp waarover een arm zondaar spreken kon was—naast den Heiland zelven—het Woord Gods. Men had vele jaren lang gemeend, dat men een wereldvrede kon stichten, maar dat was niet gelukt. Het Woord van God was echter machtig vrede in het hart te stichten. Beschaving zou niet de zaken recht brengen. Het Woord des Heeren was een macht ten goede. Ons volk was een Bijbelvolk, en zouden wij getrouw blijven aan de vaderen, dan moesten wij getrouw zijn aan dat Woord en getrouw aan de verspreiding ervan. De behoefte aan Gods Woord was nog zeer groot, ook onder hooggeplaatsten. Als dat Woord meer ingang had zou oorlog onmogelijk worden. Laat ons trouw blijven aan de erfenis onzer vaderen. Verder ried spreker aan tot meerdere ondersteuning van de Z. A. Bijbelvereeniging.

De secretaris kondigde aan, dat als leden van het Bestuur zijn gekozen de aftredende Broeders. Ds. Z. J. de Beer, Ds. J. P. van Heerden, J. A. Kuijs, C. J. Muller en C. H. Brand, de twee laatstgenoemden nieuwe leden.

Nadat de secretaris een kort woord had gesproken dankte de heer J. A. Smuts de Leeraren, die zoo goed waren geweest de Vergadering toe te spreken.

De voorzitter dankte de aanwezigen voor hunne belangstelling, en sloot met gebed en het uitspreken van den zegen.

De Houding van Johannesburg waar het Belasting geldt.

JOHANNESBURG, 16 Oct., (Reuter.)

De Kamer van Mijnen heeft een brief aan Lord Milner gezonden met betrekking tot het belasten van de Transvaal uit hoofde van de oorlogschuld.

Op de aanbevelingen van Sir David Barbour wijzende, verklaart de brief, dat het onmogelijk is eenige vermeerderingen van belasting te overwegen en dat eenige belasting hier opgelegd zou gebruikt worden om de imperiale schattist van een deel hare lasten te verlichten terwijle de Kolonie er geen voordeel bij zal hebben.

Volgens de termen van den vrede werden de eigendommen der burgers vrij van belasting ten opzichte van de oorlogs uitgaven verklaard, en het overmaken van een groote streek lands aan Natal heeft aanzienlijk het belastbaar bestek verkleind.

De brief wijst erop, dat de levensonkosten hooger zijn dan zij ooit te voren waren en dat de strengheid der belasting, waartegen de uitlanders voor den oorlog schreeuwden, niet is verzacht.

Hij gaat voort om de aandacht te bepalen bij de zeer zware verliezen, die de twee Kolonies tijdens den oorlog hebben moeten lijden, ende uitgaaf van veel millioenen gelds aan uitkooping van rechten, het aanleggen van spoorwegen, openbare werken en het besproeiings schema.

De brief eindigt door aan te werken, dat eenige bijdrage tot de oorlogs onkosten, als ze nabij de aangegeven cijfers zal komen noodlottig zal zijn voor de toekomst van de kolonies. "Indien" zoo gaat de brief voort, "het het besluit is van zijne majesteits regeering om een schuld op de kolonies te leggen, behoort de regeering zonder verzuim een duidelijke verklaring van haar voornemen te doen; een billijke som zou moeten geheven worden, en als Sir David Barbour's rapport gevolgd wordt, moet het vastgesteld bedrag de eerste last zijn op zekere staatsbaten, meer bepaaldelijk op die mijnrechten, die tot hiertoe niet hebben bestaan en waarvan de staat de macht heeft afstand te doen.

Geen betaling uit hoofde van de oorlogsschuld behoort binnen 5 jaren geeischt te worden.

DE ring van George vergaderde op 9 October te Mosselbaai; ds. Rossouw voorzitter; belangrijke zaken in verband met de kerk werden besproken; de opkomst der gemeente naar de godsdienst oefeningen was buitengewoon groot; een hartelijke ontvangst kregen de afgevaardigden. Volledig verslag later.. – (Correspondent).

IN MEMORIAM.

Het is vandaag zeven maanden geleden (10 Maart, 1902), dat vroeg in den morgen, terwijl wij bijna allen nog sliepen, de hartverscheurende tijding in het ellendige kamp te Matjesfontein werd gebracht, dat Pieter Theron Conradie (tweede zoon van den heer H. F. Conradie, van Karroopoort), in het militaire hospitaal gestorven was. Niettegenstaande den langen tijd, die ons reeds over het hoofd gegaan is, staat de treurige gebeurtenis mij toch nog voor als de dag van gisteren. Op hetzelfde oogenblik, dat die jeugdige levensdraad werd afgesneden, lagen er nog in het hospitaal drie onzer arme land- en geloofsgenooten in zeer bedenkelijken toestand. Twee van de drie—Davie Burger en Appie Stadler—werden door Gods genade weder hersteld, maar de arme Frikkie Fourie moest een paar weken later ook naar het graf gedragen worden door dezulken, die voor hem en de zijnen in het ministe geen gevoel hadden. Zoo werd ook Pieter Conradie naar zijn laatste rustplaats gebracht, met niemand anders toegelaten het lijk te volgen, dan zijn arme vader en oudste broeder. Ach! hadden de beide ouders van Pieter niet bijzonder genade ontvangen—vooral de arme moeder wier lieveling hij was—dan moesten zij bezwijken tengevolge van die diepe ongeneeslijke wonden hun in het hart geslagen. Hoe lang hij reeds in het kamp zeer ernstig ziek was, vóórdat hij naar het hospitaal genomen werd, en de behandeling in het algemeen zal ik liever niets van zeggen. Ik kende Pieter van zijn kindsheid af, maar gedurende de vijf maanden, die ik tezamen met hem in het kamp heb doorgebracht, is hij mij nader bekend geworden.' Hij was zeer haastig van humeur—dat kamp was ook meer dan genoeg om zelfs de hartstochten van een standbeeld te doen opwellen — maar hij was zuiver oprecht, eerlijk en zeer goedhartig. Hij zou zich waarlijk ontkleeden om een ander te helpen. Hij was altijd zoo bezorgd over zijn armen vader, en ik geloof zeker, dat hij zijne moeder teederlijk lief had. Hij was al dien tijd, dat hij in het kamp was met mij en zijn vader in dezelfde tent, en was altijd zoo gewillig en gereed om alles voor mij te doen, zonder dat ik noodig had hem te vragen. Pieter Conradie, de hartader zijner moeder, is er niet meer, maar hij zal nog lang in herinnering blijven. De Heere zelf vertrooste zijne ouders, broeders en zusters, en zegene hen allen met de rijkste Zijner zegeningen naar den rijkdom Zijner genade en barmhartigheid.

D. J. DE WET.

Laingsburg, 10 Oct., 1902.

AFDEELINGSRAAD.

PRINS ALBERT.

Gewone maandelijksche vergadering van den raad, gehouden op den 12den September 1902.

Tegenwoordig: de ed. heer James Ford O.C. en R.M., voorzitter, en de leden F. Oosthuizen, J. le Grange en W. van der Westhuizen.

Notulen der vorige vergadering gelezen en goedgekeurd.

Zwartberg Pas.—De voorzitter rapporteerde dat hij den pas nog niet geïnspekteerd had, maar naar men hem verteld had was de pas nog in goede orde.

Meirings Poort.—De voorzitter rapporteerde dat hij onlangs met het rondgaande hof te Klaarstroom was, en dat raadslid Bernhardt hem aldaar berichte dat deze weg nog in tamelijk goede orde was, met uitzondering van eene verspoeling hier en daar, veroorzakt door de laatste regens.

Klaarstroom Weg.—De voorzitter rapporteerde dat deze weg ook nog in goede orde was.

Raadslid le Grange merkte op dat aandacht gegeven moest worden aan de losse klippen hier en daar op dezen weg, voornamelijk op de deelen laatst gegruisd door Manuel, alwaar de klippen niet behoorlijk vergruisd waren.

Raadslid Oosthuizen zei dat opzichter Rossouw met zijn padwerkers nu op dien weg waren om er naar te zien.

Raadslid le Grange wenschte den Raad mede te deelen dat hij onlangs over een deel van den Dalajalon weg kwam waarop opzichter Rossouw den geheelen vorigen dag met zeven man werkte. Het werk aldaar gedaan kon in een halven dag met veel minder werklieden gedaan zijn. Er moest naar gezien worden dat Rossouw zijn werk beter uitvoerde, voornamelijk wanneer hij zulk een getal werklui onder hem had. Hij zou blijde zijn als de voorzitter zelf het werk dien dag gedaan, zou willen inspekteeren, zoodat hij zien kon wat er werkelijk uitgevoerd werd.

De voorzitter antwoordde dat hij zulks doen zou.

Droogekloof Weg. — Raadslid Oosthuizen rapporteerde dat het hoog noodig was dat deze weg gerepareerd zou worden.

Besloten dat Manuel met een partij van omtrent drie over dien weg zou gaan om het noodige te doen.

Vakature van zetel—lid J. A. C. Koerts.

De voorzitter rapporteerde dat hij nog geen antwoord ontvangen had met betrekking tot deze vakature.

Aanstelling van de heeren Groenewald en Le Roex als veldkornet en assistent veldkornet.—De voorzitter rapporteerde dat bovengenoemde heeren behoorlijk aangesteld waren als veldkornet en asst. veldkornet respektieveljik.

Hoofdweg Prins Albert naar Prins Albert Weg, Spoorweg Statie.—Raadslid Van der Westhuizen rapporteerde dat deze weg nog in tamelijk goede orde was, met uitzondering van de stofgaten hier en daar.

De voorzitter was van hetzelfde gevoelen.

Besloten dat opzichter Rossouw met zijn partij over dezen weg zou gaan om de stofgaten te verhelpen.

Meirings Poort Tol.—Raadslid Le Grange wilde van den voorzitter weten of er geene gerechtelijke stappen door den raad tegen den tollenaar van bovengenoemden tol genomen konden worden aangezien bij de reizigers te veel tolgeld liet betalen.

De voorzitter zei dat indien de zaak aan hem behoorlijk gerapporteerd werd, zouden gerechtelijke stappen ingesteld worden.

De secretaris werd gelast den tollenaar een brief te schrijven, hem waarschuwende tegen het eischen van onwettige gelden.

Heffing van Wegbelasting voor de diensten van het jaar 1902—1903.—Besloten dat een wegbelasting op de volgende vergadering van den raad voor de diensten van het jaar 1902—1903 opgelegd zou worden.

Balansen aan kontant.—

Inkomsten	£16	10	4
Uitgaven	135	1	6
Batig saldo in de Bank...	52	15	8

Een resolutie geamendeerd.—Besloten dat de resolutie door de raadsleden op den 13den Juni laatst gepasseerd, met betrekking tot de kronings feestelijkheden, als volgt geamendeerd zou worden:—"Dat het bedrag van £15 door dezen raad bijgedragen tot de kronings feestelijkheden van Zijne Majesteit, koning Eduard VII, slechts bestemd was voor de kronings feestelijkheden en niet voor het permanente gedenkteeken.

Hiermede waren de werkzaamheden van den dag afgedaan.

Voordat de raad verdaagde sprak de heer S. De Kock de raadsleden toe, meldende dat hij en de heer Combrink als een deputatie van de municipaliteit gezonden waren om den raad toe te spreken met betrekking tot het overnemen van het dorpsschut door de municipaliteit, dat nu volgens sectie 164 van de municipale akte uitsluitelijk onder het beheer van de municipaliteit valt.

De voorzitter zei dat indien de Raad het schut aan de municipaliteit overhandigde, was het niet meer dan billijk dat de municipaliteit de hoofdstraat ook zou overnemen.

Besloten dat de deputatie eerst de zaak voor de volgende vergadering der municipaliteit zou leggen, en te kennen geven dat de raad bereid was het schut te overhandigen indien de municipaliteit de hoofdstraat tegelijkertijd overnam.

HET THEOLOGISCH SEMINARIE

D.V. wordt het jaarlijksch Examen van de Kweekelingen dezer Inrigting gehouden op Woensdag, 29 October aanst., van 9 tot 12 's morgens, en op den volgenden dag ten 11 ure, in de Kerk, de plegtige sluiting van de werkzaamheden des jaars.

Ter bijwoning van het Examen worden genoodigd alle Evangeliedienaren en tot de sluiting alle belangstellenden.

De BB. Leden van het H. E. Collegie Curatoren vergaderen op Woensdag, October 29, ten half drie ure aan de Pastorie te Stellenbosch.

DE aandacht onzer lezers bepalen wij op het Prospectus van "De Hermon Boeren Handelsmaatschappij, Beperkt," verschijnende in deze uitgave.

DOODBERICHTEN.

AAN Bloedverwanten en Vrienden wordt bekend gemaakt dat het den HEER behaagd heeft door den dood van mij weg te nemen, op den 9den October, 1902, mijn teedergeliefde echtgenoote MARIA JOHANNA (geboren LOUW) in den ouderdom van 55 jaren en 25 dagen.

Zij laat mij na met een aangenomen kind om ons onherstelbaar verlies in stille onderwerping te betreuren.

De laatste jaren van haar leven was een tijd van smartelijk lijden, doch zij droeg het met geduld en in kinderlijke onderwerping aan den wil des Hemelschen Vaders.

De verzekering hebben wij aldus dat zij veilig is bij haar HEER en HEILAND, dien zij niet alleen gekend maar gediend heeft.

Verder wil ik mijn hartelijken dank toebrengen aan hare zusters en broeders, aan Ds. ALBERTYN, aan Dr. MALAN en Dr. LOGIE, en aan alle andere vrienden voor de liefde haar bewezen in den tijd van haar lijden.

De bedroefde echtgenoot,

B. G. DU PLESSIS.

Kerk Straat,
Wellington, 13 Oct., 1902.

ONTSLAPEN op den 13den October, te Somerset West, de geliefde echtgenoote van P. G. MORKEL, "Oatlands." Diep betreurd door haren echtgenoot en kinderen.

WELLINGTON.

KOSTBAAR VASTGOED

Uit de hand te Koop.

DE Ondergeteekende biedt bij dezen uit de hand te koop aan zijn KOSTBAAR EIGENDOM gelegen in de Malherbe straat.

De Gebouwen maken uit twee zeer geriefelijke en aangename woningen en een buitengebouw verdeeld in stal en huur Kamers, die alle tezamen een goede huur opbrengen, alle onder ijzeren daken, en in goeden staat van reparatie. Zonder grooten inbreuk te maken op den tuingrond, die algemeen beschouwd wordt als een der besten in het dorp, met water rechten uit de Spruit Rivier, is er nog overvloedig grond om verdeeld te worden in TWEE PRACHTIGE BOUW ERVEN front makende in de Malherbe Straat.

Overigens is het eigendom beplant met een groote hoeveelheid Vruchtboomen van allerlei soort, die tezamen met huur enz. den eigenaar jaarlijks een inkomen van over de £100 bezorgt. Die de moeite wil nemen om hetzelve te komen bezichtigen zal moeten erkennen dat hier een kans bestaat die zelden voorkomt.

Let Wel!

Indien op den 1sten November nog niet van de hand gezet, zal het geheele Eigendom publiek verkocht worden op

ZATERDAG, 15 NOVEMBER, 1902.

's morgens ten 10 ure,

H. J. DE WAAL.

M. L. SMITH & Co., Afslagers.

Wellington, 16 October, 1902.

WAARSCHUWING.

DE Ondergeteekende waarschuwt een ieder dat hij van datum dezes niemand gedoogen zal om op zijn plaatsen KLIPVALLEI, Kreefte Baai en Kliprug met geweer of honden in het veld te loopen, of eenig hout eruit te nemen.

Alle overtreders zullen zonder onderscheid streng volgens wet vervolgd worden

F. A. SADIE SR.

Klipvallei, 11 October, 1902.

W. G. COMBRINK,

DE OUDSTE KOLONIALE

HORLOGE en JUWELIERS WINKEL

(GEVESTIGD 1836),

23, Kortemarktstraat

SPAARBANK GEBOUW,

KAAPSTAD

BENOODIGD

EEN gecertificeerde Onderwijzer of Onderwijzers als eerste Assistent voor de Publieke School te Maraisburg, K.K. Salaris £100 per jaar. Applikant moet in staat zijn onderwijs te geven in Engelsch en Hollandsch tot Standaard VI. Kennis van Latijn een aanbeveling. Applikanten moeten ook melden aan welk Kerkgenootschap hij of zij behooren. Werkzaamheden te worden aanvaard na de December vacantie.

Applicaties vergezeld door copieën van certificaten zullen door den ondergeteekende ontvangen worden tot op 29 Nov., 1902.

J. H. KRIGE,
Secretaris van het School Comité,
Maraisburg, K.K.

Vereischt de Eigenaar of naast bestaande

EEN groote folio Bijbel, met messing slot en hoek beslag wordt vertoond in de Bibliotheek van Trinity College, Dublin, als uit Pretoria meegenomen. Hij behoorde aan Johannes Jacobus Pienaar en bevat vele familie berichten, daar hij meer dan een eeuw geleden uit Holland werd meegebracht. De heer H. Somerset MacKenzie van Penwenack, Falmouth, Engeland, zal gaarne mededeelingen werken tot de teruggave van dit schatbaar familiestuk aan den rechten eigenaar.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

125 Kostbare ERVEN EN WOONHUIS

TE

HOPEFIELD, Afdeeling Malmesbury.

De Kerkeraad der Ned. Geref. Kerk te Hopefield zal publiek doen verkoopen

Op DONDERDAG, den 30sten Oct.,

TEN 10 URE.

1.—125 Erven, centraal gelegen in 't dorp langs den Spoorweg rondom de Statie, die binnen kort voltooid zal zijn. De waarde van Vastgoed zal met de opening van den Spoorweg dadelijk verzekerd zijn.

2.—Dat welbekend Erf met 't ruim Woonhuis onlangs door de School als Boarding Departement gebruikt, gelegen aan de Hoofdstraat vlak over de Kerk, en 't Markt Plein. Dit gebouw is uiterest geschikt voor een Logies Huis of Winkel.

Hopefield, de Sleutel van Saldanha Baai, zoo alom bekend om Landbouw als Veeteelt, voorzien met alle natuurlijke voordeelen, zal steeds als een Handels plaats bloeien, terwijl het onovertreffbaar is als eene verblijfplaats.

Litho Plannen verkrijgbaar bij de ondergeteekenden.

J. W. STIGLING, Afslager,
HOPEFIELD.

J. H. NEETHLING,
Procureur voor Verkooping.

ZEMELEN (Amerikaansch)

6s. 9d.

Schrijf aan

McKenzie & Co., Bpkt.,

Waterkantstraat,

KAAPSTAD.

BEESTEN! BEESTEN! BEESTEN!

Belangrijke Verkooping

VAN

Groot en Klein Vee.

De ondergeteekenden, behoorlijk daartoe gelast door den heer W. J. Burger Sr., zullen publiek verkoopen op zijn plaats, Roodepoort district, Murraysburg, de volgende oprecht geteelde beesten en koeien, allen in uitmuntende konditie

OP

Woensdag, 19 November, 1902,

om 10.30 voormiddag:—

10 Drooge Koeien, 10 Melk Koeien met Kalvers 20 Vaarzen 2 jaren oud, 10 Vaarzen 1 jaar oud, 2 Oprechte Bullen, een waarvan ingevoerd is, 6 Jonge Ossen, 2 jaren oud, geschikt voor den Slager, 6 Jonge Ossen, 1 jaar oud;

EN VERDER

200 oprecht geteelde angora bok ooien, 70 jonge Merino Schapen, Een aantal Bok Rammen (Eerste Klas), 10 Eerste Klas gedresseerde paarden, 1 Drie-voor-Ploeg, 2 Span tuigen, enz., enz.

De heer Burger is beroemd en welbekend voor het aanhouden van alleen oprecht geteelde en eerste klas groot en klein vee.

Niemand late deze kans voorbijgaan.

Eenig persoon die vee naar de Vendutie wenscht te brengen zal welkom zijn, doch het is raadzaam daarvan bij tijds kennis te geven aan de ondergeteekenden, zoodat het kan geadverteerd worden.

DE VILLIERS EN MARAIS,
Afslagers.

Murraysburg,
13den October, 1902.

Voorts zal ook worden opgevield de huur voor twee jaren, van de plaats "De Dam," het eigendom van den heer W. J. Burger, Sr., groot 2,300 Morgen en gelegen binnen een half uur, van het dorp Murraysburg. De gebouwen daarop, bestaande uit Woonhuis, Schuur, en Kralen zijn in goede orde. Verder zijn er twee groote dammen op de plaats met standhoudend water, en een fontein. Het weiveld is uitstekend geschikt voor klein en groot vee.

DE VILLIERS EN MARAIS,
Afslagers.

Murraysburg.

BELLEVUE.

EEN fraai Eigendom gelegen te Swellendam, vroeger de Residentie van nu wijlen den WelEd. heer Borcherds, destijds Civielen Commissaris aldaar— is te Huur voor 5 jaren of langer.

De plaats is 76 morgen in uitgestrektheid, heeft volop water, uitgestrekte gronden voor Cultivatie, en is beplant met een groot aantal en verscheidenheid van Vruchtboomen, ook Plantages van Eiken, Populieren, Bluegum en andere boomen. De Gebouwen zijn: Ruim Woonhuis, Stal, Wagenhuis, en eenige Cottages.—Het Eigendom is te bezien, op aanzoek bij Mrs. P. B. Borcherds, Swellendam. Voor verdere bijzonderheden, doe aanzoek bij den ondergeteekende.

J. J. THERON,
Postbus 34,
Worcester.

TENDERS! TENDERS!

TENDERS worden bij dezen gevraagd voor de Reparatie gedurende den tijd van één of meer jaren, naar goedvinden van den Raad, van de volgende wegen:—

1 De weg van waar dezelve uit de Hout Kraal weg draait ten zuid westen van Kaffersdam en loopende over de plaatsen Oosthuisfontein, Pienaarskloof, De Kolk, Tafelkop, Plessisdam, Paardenvallei en Blauw Krantz.

2 De weg van waar dezelve uitdraait uit den Philipstown- Hout Kraal weg en leidende over de plaatsen Karreekloof, Drie kuilen tot bij het hek tusschen Driefontein en Kuhnspoort.

3 De weg van waar dezelve uit draait uit den Philipstown- Hout Kraal weg en leidende over de plaatsen Olievenfontein, Koppie Alleen, tot bij Tafelkop.

Voor verder bijzonderheden doe aanzoek bij den ondergeteekende.

Tenders moeten geadresseerd en ingezonden worden aan den ondergeteekende voor of op den 31sten dezer en gemerkt buiten op het Couvert "Tenders voor Wegen."

De Raad verbindt zich niet eenigen of den laagsten Tender aan te nemen.

Op last,

JACOB DU PLESSIS,
Secretaris.

Afdeelingsraad Kantoor,
Philipstown, 12 Oct., 1902.

TENDERS! TENDERS!

TENDERS worden hiermede gevraagd voor de betrekking van Inspecteur van Wegen voor de Afdeeling van Philipstown. Tenders moeten zijn voor de geheele Afdeeling, anders zullen ze niet in aanmerking genomen worden. Ieder aanzoek moet vergezeld zijn van twee goede en voldoende borgen en het Kontrakt te worden aangegaan voor één of meer jaren naar goed vinden van den Raad van af den 1sten November 1902. Er wordt, onder anderen, van den Inspecteur verwacht dat hij niet alleen een schriftelijk rapport iedere maand aan den Raad geven zal, maar ook een verslag in geschrifte iedere maand aan de Contracteurs van de wegen door hem geinspecteerd. Op het Couvert van ieder Tender moet gemerkt zijn "Tender voor Inspecteur van Wegen" en moet ingeleverd zijn aan den ondergeteekende voor of op den 31sten dezer.

Op Last,

JACOB DU PLESSIS
Secretaris.

Afdeelingsraad Kantoor,
Philipstown, 13 Oct., 1902.

APPLICATIES

WORDEN gevraagd naar de betrekkingen om gecertificeerd Hoofd Onderwijzer voor de 3e Klas Publieke School te Matjes Rivier, Cango, distrikt Oudtshoorn. Salaris £120 per jaar, met vrije woning. Applikaties ingewacht tot 15 Januari, 1903.

Applikant moet onderwijs geven in Hollandsch en Engelsch, Muziek en Zingen een aanbeveling. Moet tot eene Protestansche Kerk behooren.

Een gehuwd persoon zal de voorkeur hebben.

Werkzaamheden te beginnen na de Kerst Vacantie.

J. H. SPIES,
Secretaris.

Matjes Rivier,
Oudtshoorn,
10 October, 1902.

"ONS LAND" AGENT.

Hiermede geschiedt kennisgeving, dat de heer C. J. DE JONG aangesteld is als additioneele agent voor *Ons Land* te Worcester.

C. P. SCHULTZ,
Secretaris,
Van de Sandt de Villiers & Co.,
Beperkt, Kaapstad.

Somerset West Strand.

Publieke Verkooping

VAN

Kostbaar Vastgoed,
Paarden, Karren,

EN ANDERE

Rijtuigen, Huisraad, enz. enz

De ondergeteekende, begunstigd met instructies van den heer JOHN LAREY, die besloten heeft het Strand te verlaten, zal op de plek verkoopen op

Donderdag, den 30sten October, 1902,

Ten 10 ure des voormiddags,

VASTGOED.

1. 13 Zeer kostbare Stukken bouwgrond gelegen langs den weg leidende naar de De Beers Ontploffings Werken, en grenzende aan het eigendom van de heeren Scholtz, Roos, en Strangman.

Deze Stukken verschillen in grootte van 50 x 100 tot 50 x 200 voeten, en zijn beplant met eene verscheidenheid van uitgezochte vruchtboomen, Amerikaansche wijnstokken en groenten.

Water is op het eigendom aangelegd. De weg leidende naar het eigendom is nieuw gegruisd. Op één dezer Stukken Grond, front makende op den weg, is een nieuw gebouwd woonhuis, bevattende 3 Slaapkamers, Zitkamer zaal, eetkamer, keuken, dispens, dienstbodes kamer, en badskamer.

Buitengebouwen, wagenhuis en Stal.

LOSGOED.

Levende Have

1 paar egale geimporteerde Vos Paarden (enkel en dubbel tuig.) 1 Oprechtgeteelde roodbruine Merrie. 1 Vos polo pony (goed geleerd in enkel tuig). 1 Zwarte Koloniale hengst (eerste klas buggy paard). 1 Zwarte Koloniale Merrie (geleerd in enkel en dubbel tuig). 6 Kar paarden (in goede conditie).

RIJTUIGEN, ENZ.

1 Buggy, 1 Kaapsche Kap Kar, 4 open Karren, 1 eerste klas veerwagen, 3 tweede hand veerwagens, 2 Stellen dubbel tuigen, 1 Stel Buggy tuigen, 2 zadels en tooms.

HUISRAAD EN PIANO.

1 Eerste klas piano (zoo goed als nieuw), Mahoniehouten kleederen kast, groote eettafel, 2 lade kasten, 2 sideboards, 3 dubbele ledikanten, 6 waschtafels en kleedtafels, 12 enkele ledikanten, sofa, 2½ doz. stoelen, groote stoof, 200 voet tuin pijp, Ijzeren bad, volle grootte, en een groote hoeveelheid andere kostbare artikelen.

De losse goederen zullen eerst verkocht worden, en het vastgoed zal om 11 uur v.m. opgevield worden.

Laat deze kans niet voorbij gaan, en let op den datum:

DONDERDAG, 30 OCTOBER, 1902.

Paul D. Cluver,
Afslager.

TULBAGH.

Publieke Verkooping

VAN

Levende Have en
Losse Goederen

TE

KNOL VALLEI,

Omtrent 2 mijlen van Ceres
Weg Statie,

Op DINSDAG, 4 NOVEMBER, 1902,

Om 10 uur v.m. precies.

De hr. T. P. Theron, zijn plaats KNOL VALLEI uit de hand verkocht hebbende, heeft den ondergeteekende gelast Publiek te verkoopen op gemelden datum:—

300 Jonge Hamels en Aanteel Schapen, 4 Ossen, 1 Half-legger Brandewijns Ketel zoo goed als nieuw, 1 Zes Legger Kuip, 1 Twee Legger Stuk Vat, 3 Leggers, 1 Span Jukken, 1 Lot Tuigen, 1 Snij-Machine.

Als mede het gewone Assortement Boerderijgereedschap zooals:—Graven, Schoffels, Manden, Seizen, Schoppen, Pikken, Forken, enz., enz.

Alles wat tot een Boerderij behoort zal worden verkocht.

Te veel om in het bijzonder alles te omschrijven.

Verder het Gewoon Assortement HUISRAAD.

P. J. P. Marais,
Afslager.

Tulbagh, 14 Oct., 1902.

300 KAPATER BOKKEN

TE MALMESBURY,

Op Donderdag, 23 Oct., 1902,

Om 10.30 's voormiddags.

ZAL bovengemeld getal Bokken, groot en spek vet, publiek worden verkocht uit ons Vendu-Kraal.

M. SMUTS.

IMMELMAN & Co.,
Vendu-Kantoor, Afslagers.
Malmesbury.

VERLOREN,

£5 BELOONING.

GESTOLEN of verdwaald, een licht bruine IERSCHE TERRIER HOND, punt van rechteroor af. Laatst gezien in Kaapstad, Informatie te worden gegeven aan VAN DER BIJL & Co., Kaapstad.

"WERKT ALS EEN TOOVER MIDDEL."

JONES'

RHEUMATICURO

De Groote Zuid Afrikaansche Middel

Mislukt nooit om Jicht, Rheumatiek Rheumatiek-Jicht, Lendenpijn, Heupjicht, en Zenuwpijn te genezen.

De volgende zijn eenige uittreksels uit ontvangen brieven, waarvan de origineële op aanzoek kunnen worden gezien:—

"De pijn verdween (na maanden lang lijden), binnen vier uren na het gebruiken van de eerste dosis, en ik genoot een goede nachtrust, zooals ik sedert weken niet gehad heb. Ik ben nu geheel gezond."

"Het heeft mij wezenlijk zeer wonderbaarlijk genezen. Gedurende de laatste zes maanden was ik lijdende aan een verschrikkelijke pijn in den rug, zoo erg dat ik, wanneer ik zat, bijna niet weder kon opstaan; bukken was mij geheel onmogelijk daar ik eenvoudig niet weder regt kon komen. Een bottel genas mij geheel en al."

Alleen vervaardigd door de eenige eigenaren:

We Rheumaticuro Maatschappij, KAAPSTAD.

PUBLIEKE WERKEN DEPARTEMENT.

AAN

Bouwers, Meubelmakers Schilders Loodgieters, enz.

TENDERS worden gevraagd voor verschillende diensten in de Kaapstad en omstreken, genoemd in Schedules, die ingezien mogen worden op aanzoek aan het Kantoor van den Ondergeteekende, Caledon Plein, gedurende kantoor uren op Maandag en Dinsdag in iedere week. Beambten van het Departement mogen gesproken worden in verband hiermede tusschen 11 uur v.m. en middag op elk der bovengenoemde dagen.

Verzegelde Tenders, gericht aan den Hoofd Inspecteur van Publieke Werken, en gemerkt in den linkerhoek van den omslag "Tenders voor diverse Diensten" zullen ontvangen worden tot den middag van den volgenden Woensdag van iedere week.

Geen Tender noodwendig aangenomen.

JOSEPH NEWEY,
Hoofd Inspecteur.

DE heer R. Müller van Kaapstad garandeert om betere PIANOS Kerk en Huisorgels, Harmoniums en alle andere soorten van muziekbenoodigheden te leveren dan eenige andere firma ter wereld, en tegen lagere prijzen.

De heer R. Müller heeft eerste klas deskundigen voor stemmen en voor het herstellen van alle soorten van muziek instrumenten.

De heer R. Müller voert ook anuwlettend alle orders uit voor gedrukte muziek, enz.

Alweer de Wet.

De Ondergeteekende maakt aan zijne vele vrienden en het geëerd publiek bekend, dat hij den heer JAN S. DE VILLIERS B.A., LL.B., vroeger van Somerset Oost, toegelaten heeft als vennoot in zijne bezigheid, en dat dezelve van af 1 October, 1902, gedreven zal worden onder den naam van

Michau en de Villiers,

Procureurs, Notarissen, Transport Bezorgers en Gezworene Translateurs.

J. J. MICHAU.

Hofmeyr Kamers,
Kaapstad.

GEBROEDERS OLIVIER,

Bus 371, Johannesburg

Markt Agenten.

Eenige Vruchten of Produkten aan ons toevertrouwd zullen onze beste attentie ontvangen.

DADELIJKE AFREKENING.

W. LINTOTT

Algemeen bekend als "OOM WILLEM.")

Rechtsgeleerde, Geadmitteerde Wets Agent, Boedelberedderaar, Vendu-Afslager, enz., KROONSTAD, O.R.K.

PROSPECTUS

VAN DE

WORCESTER Machinale Wagen en Rijtuig Fabriek,

BEPERKT,

Te worden ingelijfd onder de Wetten van de Kolonie de Kaap de Goed Hoop, Wet No. 25, 1892, met Beperkte verantwoordelijkheid.

Kapitaal - - - - - £40,000.

In 40,000 Aandeelen van de nominale waarde van £1 elk, waarvan 25,000 Aandeelen nu aan het Publiek voor inschrijving worden aangeboden, betaalbaar 2/6 bij applicatie, 2/6 bij toekenning en het saldo in drie gelijke paaiementen van 5/-, elk Drie, Zes en Negen maanden na toekenning.

De overige 15,000 aandeelen worden vooreerst in reserve gehouden:—

PROVISIONEELE DIRECTEUREN:—

J. J. Theron, (Burgermeester), J. P. Malan, (J. P. Malan & Co.), Dirk Rabie, M.L.A., P. W. Voigt, (gewezen Wagenmaker), F. Lindenberg, (Procureur), P. Kuhn, M.L.A., P. Rabie, (Messrs. P. & P. Rabie), J. J. de Villiers, (Koopman), J. A. du Preez, (Koopman), D. Bland, (Sec. pro tem.).

:o:

BANKIERS:—AFRICAN BANKING CORPORATION.

:o:

N.B.—APPLICATIES ZULLEN TOT 25 OCTOBER ONTVANGEN WORDEN.

:o:

DOEL VAN DE MAATSCHAPPIJ.

Deze Maatschappij wordt opgericht met het doel, om tot stand te brengen eene Machinale Wagen en Rijtuig Fabriek, en het vervaardigen van Wagens en Rijtuigen van alle soorten zooveel mogelijk door de introductie van de meest Arbeidsbesparende en Zelfbewegende Werktuigen en Machinerie, ten einde op de meest bespoedigende en goedkoopste wijze te werk te gaan om Wagens en Rijtuigen in groote getallen te kunnen produceeren, waardoor ongetwijfeld aan een zeer groote en veel gewenschte behoefde voorzien zal worden.

De oprichters van de Maatschappij hebben niet de minste twijfel, dat wanneer een zaak van dien aard, op solide basis opgericht, goed bestuurd en gedreven wordt, zij hoogste gewenschte resultaten zal opleveren en een stap in de rechte richting zal zijn, om trapsgewijze rekening te houden en zamen te loopen met den voorspelden vooruitgang welke Zuid Afrika in de naaste toekomst te gemoet ziet. De woeding van de oorlog in onze naburige Zuster Kolonien, was de oorzaak dat duizenden wagens vernield en verbrand zijn geworden, en volgens informatie door de oprichters ingewonnen, zijn zij overtuigd, dat door de herbouwing en herbevolking van de plaatsen in de Transvaal en O.R.K. groote aantallen wagens en andere Rijtuigen benoodigd zullen zijn om de boeren aldaar in staat te stellen weder met hunne boerderijen te kunnen voortgaan, behalve de Rijtuigen die benoodigd zullen zijn voor de Kolonie zelve; dus, om de Maatschappij dadelijk op te richten, zal niet alleen een stap in de rechte richting wezen maar ook een rechte stap op den rechten tijd, en met het oog op de vermindering van prijs, waarvoor de Maatschappij in staat zal zijn om zoodanige Rijtuigen Machinaal te vervaardigen en te kunnen leveren, zijn de oprichters dan ook van opinie dat de zaak eene goede belegging van Kapitaal zal zijn en goed betalen zal.

De oprichters wenschen het Publiek op het feit te wijzen dat de Maatschappij alleen uit en voor publiek belang opgericht wordt; buiten en behalve de werkelijke ontkosten voor het tot stand brengen en registratie van de zelve, zijn er geen andere uitgaven. Daar zijn geene belemmeringen, b.v. oude gebouwen of afgewerkte en verbruikte Werktuigen over te nemen of aan te koopen. Met een Bank saldo van £25,000 zal de Fabriek tot stand gebracht worden, en met goed bestier en verstandige behandeling van zaken kan en moet de Fabriek de beste resultaten opleveren en een winstgevende onderneming worden.

Met het oog om het bestuur van de werkwinkels in de Fabriek zoo Practisch mogelijk te krijgen, is het de bedoeling van de oprichters om vooreerst, indien noodig, practische mannen van elders te krijgen om de behandeling van de Machinerie in handen te nemen en te laten drijven door jongelieden uit ons midden!!

De oprichters zijn van opinie, dat wanneer de zaak op zulk een wijze gewerkt wordt, er geen twijfel bestaat wat betreft de uitwerking er van; met goede Machinerie gedreven onder toezicht van practische Machinisten met behulp van vernuftige werklieden, zal de zaak goed gedreven en bestuurd kunnen worden, en het zal ook niet lang duren alvorens wij zelf mannen hier zullen hebben die op de hoogte van Machinerie zullen zijn om onze zaken verder in eigen handen te nemen.

Het algemeen bestuur van de Maatschappij blijft natuurlijk altijd in handen van eenen raad van Directeuren, gekozen uit en door de Aandeel-houders. Zoodra de Maatschappij gesticht is, is het de bedoeling dat iemand naar Amerika gezonden wordt om de Machinerie, Werktuigen, enz., aan te koopen en practische mannen te employeeren en uit te brengen om de Machinerie op te richten en te laten drijven.

Om de gebouwen van de Fabriek zoo practisch mogelijk opgericht te krijgen, beschouwen de oprichters het hoogst noodzakelijk plannen daarvoor uit Amerika te krijgen, nadat de vertegenwoordiger van de Maatschappij eerst de verschillende Fabrieken aldaar bezocht en op de beste wijze van inrichting besloten zal hebben.

De aankoop van grond meenen de oprichters vooreerst te laten blijven, tot dat de Maatschappij in staat is en beter op de hoogte kan zijn met de benoodigheden van deFabriek.

Het is echter de bedoeling om de Fabriek zoo spoedig mogelijk opgericht te krijgen.

:o:

VORM VAN APPLICATIE.

:o:

Aan den Secretaris (pro. tem.) van de "WORCESTER MACHINALE WAGEN EN RIJTUIG FABRIEK, Beperkt," Worcester.

Mijnheer,—

Ik maak mits deze Applikatie voor .... Aandeelen in de "Worcester Machinale Wagen en Rijtuig Fabriek, Beperkt," te worden opgericht in termen van de Prospectus van de Maatschappij en sluit hiernevens in £.................... s............ d............... zijnde 2/6 per Aandeel te worden betaald bij Applikatie.

Ik neem verder aan, dat indien het volle getal aandeelen niet aan mij worden gegeven, om zoo veel minder te nemen als door de Directeuren aan mij zullen worden toegekend, en verbind mij ook verder alle de nog onbetaalde paaiementen op mijn aandeelen behoorlijk op te betalen, en de Statuten van de Maatschappij, op eene vergadering van en door de meerderheid van Aandeelhouders goedgekeurd en gepasseerd te teekenen, wanneer zulks van mij vereischt wordt.

....

..............................1902.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN VAST EIGENDOM.

In den boedel van wijlen Jan Hendrik Hofmeyr.

DE ondergeteekende, behoorlijk gelast door de Executrice Testamentair zal per publieke veiling verkoopen, voor het kantoor van de heeren Van Niekerk & Roos te Douglas, distrikt Herbert, op

ZATERDAG, DEN 15DEN NOVEMBER, 1902,

Te 11 ure voormiddag, het volgende:—

1. De Plaats 45 M, genaamd "Hofmeyr's Retreat" met Woonhuis Stal, en Kraal daarop gelegen in de afdeeling van Herbert, en grenzende aan de Campbell dorps-gronden. De plaats, groot 3,601 morgen, en 320 vierkante roeden, is boschrijk, geschikt voor klein vee en vogelstruizen, en een van de beste in dit distrikt voor paarden boerderij.

2. Gedeelte van de plaats annex Linksfontein, gelegen in de afdeeling van Hay, omtrent vier (4) mijlen van Campbell.

M. VAN NIEKERK, Vendu Afslager.

Douglas, 9 Oct., 1902.

Nu is het de tijd voor SPREI POMPEN

WIJ HEBBEN DE BESTE,

Alsook Insectdoodende Middelen van het beste soort.

VERGEET NIET! WIJ ZIJN AGENTEN VOOR

BAKKIES POMPEN en DECORAH WINDMOLENS,

Alsook

Marshall's Stoom - Engines.

Prijs Lijsten voor alle Gereedschap vrij op aanvraag.

George Findlay & Co.

PARLEMENTSTRAAT, KAAPSTAD.

PROSPECTUS

VAN

De Sterkstroom Handels Maatschappij

BEPERKT.

Te worden geregistreerd onder Acte 25 van 1892

KAPITAAL - - - £25,000.

Verdeeld in 25,000 aandeelen van £1 elk, waarvan 15,000 in reserve zullen gehouden worden Van bovengemelde Kapitaal zijn 4,000 Aandeelen reeds opgenomen, latende dus 6,000 Aandeelen die het publiek aangeboden worden voor inteekening, betaalbaar als volgt:—

2/6 bij aanvraag, 7/6 bij toekenning en de balans bij oproepingen van niet meer dan 5/- tegelijk, met een maand vooraf kennisgeving.

Directeuren:

W. J. PRETORIUS, H. C. VAN HEERDEN, J. P. BINGLE } Drie jaren

JURIE J. WESSELS, J. J. PRETORIUS, SR., L. J. BOTHA } Twee jaren

I. J. A. VAN HEERDEN, J. C. OOSTHUIZEN, P. J. DE WET } Een jaar

Procureur:

D. J. DE WET - - - - Sterkstroom

Bankieren:

DE STANDARD BANK VAN ZUID AFRIKA.

Secretaris:

P. W. A. DE KLERK - - - Sterkstroom.

Doel der Maatschappij:

Deze maatschappij werd opgericht met het doel eene algemeene handelsbezigheid in al hare takken te drijven te Sterkstroom en zulke andere plaatsen als de Directeuren mogen goedvinden. De werkzaamheden der maatschappij zullen insluiten het vervaardigen en verkoopen van alle handelswaren, het opkoopen van produkten van allerlei soort ten einde dezelve weer op de voordeeligste wijze van de hand te zetten; alsook alle daarmede direkt of indirekt in verband staande zaken en bezigheden, zooals de Directeuren van tijd tot tijd zullen beslissen. In het kort de maatschappij zal bezigheid drijven als Algemeene Handelaars in alle soorten van goederen, materialen en produkten. De voordeelen verbonden aan zulk een bezigheid zullen zeer aanzienlijk zijn, en alle gewinsten zullen ter beschikking van de Aandeelhouders zijn. Men is voornemens, zoo ver mogelijk, alle handelswaren direkt van de goedkoopste handelshuizen en fabrikanten in Europa en Amerika te ontbieden. Een deel van het Kapitaal, zooals later zal worden besloten, zal worden belegd in het aankoopen of optrekken van de noodige handelsgebouwen te Sterkstroom, en zulke andere plaatsen waar men besluiten zal tak-bezigheden op te richten.

AANDEELEN.

Aanzoeken voor aandeelen zullen worden ingewacht tot op den 1sten December aanstaande, en moeten op den vorm annex dit prospectus gemaakt worden, en met een cheque voor het bedrag betaalbaar op aanvraag gezonden worden aan den Secretaris, den heer P. W. A. de Klerk te Sterkstroom. De Directeuren behouden het recht Aandeelen te weigeren, of ten deele toe te kennen, of ten volle. Als het getal toegekend minder is dan het getal waarvoor aanvraag is gedaan zal de balans van het deposito gebruikt worden voor vereffening van het bedrag betaalbaar bij toekenning. Waar geene Aandeelen toegekend worden, wordt het geheel deposito terugbetaald. Verzuim in het betalen van eenig paaiement wanneer betaalbaar stelt de vorige paaiementen bloot aan verbeuring.

Vormen van aanvraag kunnen verkregen worden bij den Secretaris.

VORM VAN AANVRAAG.

Aan de Directeuren van

DE STERKSTROOM HANDELS MAATSCHAPPIJ, BEPERKT, STERKSTROOM.

Mijne Heeren,

Hiermede sluit ik in .... voor £.............., zijnde een deposito van 2/6 per andeel op .... aandeelen van £1 elk in bovengenoemde maatschappij. Ik verzoek u mij dat getal aandeelen toe te kennen volgens termen van het Prospectus, en ik stem hiermede toe dat getal of eenig kleiner getal te nemen, en ik machtig u mijn naam op de register van leden te plaatsen ten opzichte van de aandeelen alzoo mij toegestaan, en ik neem aan de verdere paaiementen te betalen zooals vereischt in termen van het Prospectus.

Gewone handteekening ....
Volle naam..............................
Vol Adres..............................
Datum..............................

VAN DER BYL & CO.

Nos. 4 6, 8 & 10, Riebeek Straat,

(UIT LAGER ST, GEORGE'S STRAAT).

De Ondergeteekenden bieden thans te koop aan tegen de laagste markt-prijzen, KOFFIE (Rio en Java), SUIKER (Mauritius), RIJST, WOL- EN GRAANZAKKEN, ZEEP, KAARZEN, enz. en SMEERWAREN van alle soorten.

VOORTS:

ALGEMEENE HANDELSWAAR, zooals Kleerage, Fancy Tabberts Goed, Linnen, Hemdstof, Wollen Stoffen, Stevels en Schoenen, Hoeden, enz.

STEEN-, HOUT-, en IJZERWAAR, Cement, P. P. Planken, Galvanisch IJzer en alle soorten Bouwmateriaal, zooals Deuren, Vensters, Olie, Verf, Vernis, enz.

TEVENS IJzeren Staven, Assen, Wagen- en Kar Spaken, Naven, Pompen, Graven, Oogjes Draad, Omheinings- en Doorndraad.

EEN GROOTE VERSCHEIDENHEID VAN LEDIKANTEN en Huisraad IJzerwaar.

Alle soorten producten tegen de hoogste marktprijzen gekocht.

VAN DER BYL & CO.

EZELS! EZELS!

DE Heer MARAIS, Afslager, zal op den 24sten dezer, voor rekening van de ondergeteekenden ten verkoop aan bieden, ten dorpe

CALVINIA,

Zeventig (70) uitmuntende Amerikaansche Ezels.

Van twee tot zes jaar oud en in zeer goede conditie.

Nu is er een schoone gelegenheid voor onze Boeren Vrienden om zich van trekvee, voor dadelijk gebruik geschikt, te voorzien.

ROBERT LAURIE.
L. J. TOERIEN.

Porterville, 13 Oct., 1902.

Onderwijzers Benoodigd.

HIERMEDE worden applicaties gevraagd voor de betrekking van Hoofd-onderwijzer en Assistent voor de Tweede Klas Publieke School te Prince Alfred Hamlet, Distrikt Ceres.

Salaris £180 per jaar met vrije woning en salaris van Assistent £80 per jaar.

Applicaties moeten den ondergeteekende bereiken voor den 26sten October, e.k., met certificaten en getuigschriften. De Hooofd-onderwijzer, wanneer vereischt, moet onderwijs geven tot Matriculatie. Werk te beginnen volgend kwartaal.

J. D. GOOSEN, Secretaris.
Prince Alfred Hamlet,
11 Oct., 1902.

Eenige Redenen waarom gij uwe

MEUBELEN

BIJ

BARNETTS

Meubelen Pakhuis

BEHOORT TE KOOPEN:

OMDAT Hij een Grooten Voorraad, en van Groote Verscheidenheid houdt.
OMDAT Hij van Fabrikant en Direkte In voerder is.
OMDAT Hij in staat is zijn Goederen tegen Lageren Prijs dan anderen te verkoopen.
OMDAT Hij bevrediging aan al zijn Klanten waarborgt.
OMDAT Hij uw Geld terug geeft indien hij u niet voldoet.
OMDAT Hij zijn Klanten persoonlijk bedient.
OMDAT Hij de behoeften zijner Klanten bestudeert.

Wij hebben ervaren werklieden en Pakken zorgvuldig.

Speciale aandacht gewijd aan Bestellingen uit de Buitendistrikten.

Barnett's Verkoopkamers, 101, Langestraat,

Pakhuis en Werkkamers, St. Janstraat,

KAAPSTAD

WAARSCHUWING.

ALLE personen overschrijdende op de plaats van den ondergeteekende, hetzij door jagen met of zonder Honden, of hout te kappen en vervoeren, of op eenige andere wijze overschrijdende worden gewaarschuwd dat, indien zij gevonden worden te overschrijden, zij op de strengste wijze volgens wet zullen vervolgd worden.

F. J. BESTBIER,

Weltevreden,
dist. Malmesbury,
11 October, 1902.

Vervoer van Goederen tusschen Kalabaskraal en Darling.

HET publiek wordt mits dezen bericht dat, gedurende de voltooiing van den Spoorweg naar Darling, zullen goederen, wanneer zulks doenlijk voor het Departement is, door "Construction" treinen, op eigenaars risico, tegen 1s. (één shilling) per 100lbs., tusschen Kalabaskraal en Darling vervoerd worden.

JOHN BROWN,
Hoofd Ingenieur.

Kaapstad, 11 Oct., 1902.

WEGGELOOPEN,

OP den 3den dezer van de plaats van den ondergeteekende 2 vaal merrie Ezels, beide kaal aan beide kanten, omtrent 6 jaren oud. Schutmeesters en anderen bij wie dezelve mogen aangekomen zijn of nog aankomen, worden verzocht er dadelijk kennis van te geven aan den ondergeteekende, door wien alle billijke onkosten zullen betaald worden.

T. J. BESTBIER.

Weltevreden,
dist. Malmesbury,
11 October, 1902.

Verzwakte Levenskrachten Arm Bloed.

Leest wat Ayer's Sarsaparilla volbracht heeft voor Domine Z. P. Wilds, een welbekende stads zendeling in New York, en zuster van de overleden vermaarde Rechter Wilds:

"Ik ben vele jaren lang een lijder geweest; aan puisten en andere uitslag van gelijken aard, veroorzaakt door de verarmde toestand van mijn bloed. Mijn etenslust was gering en mijn gestel nog al erg achteruit gegaan. Daar ik de waarde van Ayer's Sarsaparilla kende, door op te merken wat goed het bij anderen deed, begon ik het zelf in te nemen. [illegible]

Etenslust Verbeterde

zich reeds bijna bij de eerste dosis; toen en nu is dezelve uitstekend. Ik gevoel mij honderd per cent sterker, en ik schrijf dit resultaat toe aan Ayer's Sarsaparilla, die ik aan hen [illegible] volle vertrouwen als de beste bloed medicijn die ooit uitgevonden werd."

Voor alle kwalen veroorzaakt door arm of bedorven bloed en door algemeene verzwakking, gebruike men

Ayer's Sarsaparilla

Gereguleerd door Dr. J. C. Ayer & Co., Lowell, Mass., U.S.A.

Ayer's Pillen genezen indigestie.

Waarom zoudt gij Hoesten?
Waarom zoudt gij Hoesten?
Waarom zoudt gij Hoesten?

Er is gepaald geen geneesmiddel zoo spoedig en doeltreffend. Slechts een Lozenge geeft verlichting. Eenvoudig maar zeker in werking, kunnen zij door de zwakste personen gebruikt worden.

KEATING'S LOZENGES
KEATING'S LOZENGES
KEATING'S LOZENGES
KEATING'S LOZENGES

Zoo gij niet slapen kunt wegens het hoesten zal één KEATING'S LOZENGE u recht zetten. Zij stoppen dadelijk den hoest en verwijderen de oorzaak. Eenmaal verkoop over de geheele wereld gedurende de laatste 80 jaren bewijst hun geneeskracht.

Geven Onmiddellijk Verligting.
Geven Onmiddellijk Verligting.
Geven Onmiddellijk Verligting.

KEATING'S HOEST LOZENGE, het onfeilbaar geneesmiddel voor HOEST, HESCHHEID en KEELAANDOENINGEN, worden verkocht in blikjes [illegible]

BENOODIGD,

DADELIJK, een ongetrouwde man als knecht op een boerenplaats, Wilge Rivier, nabij Worcester.

Doe aanzoek, met getuigschriften en ouderdom bij den ondergeteekende.

D. DE JONGH.

Nuy, dit. Worcester,
11 Oct., 1902.

Onderwijzer Benoodigd.

Een Hoofd Onderwijzer wordt gevraagd voor de Derde Klas Ebeneser School "De Doorns," afdeeling Worcester. Salaris £100 per jaar. Werksaamheden te beginnen na de December vacantie. Getuigschriften van bekwaamheid en sedelijk gedrag moeten ingeleverd worden aan den ondergeteekende niet later dan 30sten November. Applicanten krijgt een asistent en moet ondervinding van onderwijs geven hebben. Tonic-solfa wordt vereischt.

A. P. BURGER,
Secretaris.

ROBERT CROOKS & Co.

HOEK VAN

Waterkant & Lang Straten.

KAAPSTAD,

Leggen zich voornamelijk toe op het ontvangen voor plaatselijke Verkoopingen of voor verscheping naar Europeesche Markten van

Wol, Vogelstruisveêren, Vellen, Angorahaar, en andere produkten.

Liberale Kontante Voorschotten gemaakt tegen lading-brieven.

Snelle verkoopingen en prompte afrekeningen.

Bankier: De Standaard Bank van Zuid Afrika

Telegraphish Adres: "CROOKS," Kaapstad
P.K. BOX 646.

Wasserfall & Hardick,

BEGRAFENISSEN BEZORGERS.

17, DORPSTRAAT, KAAPSTAD,

Centraal Kantoor: BUREAUSTRAAT.

Begrafenissen besorgd naar eenige Begraafplaats in de Stad of Buiten op de kortste kennisgeving en onder de billijkste voorwaarden.

Klare Doodkisten altijd voorhanden

£. PERSONEN die bloedverwanten gedurende den Oorlog verloren hebben, zend envelope met zegel er op aan Bus 1227, G.P.K., Kaapstad.

TE HUUR

AAN Somerset Strand. Twee Gemeubeleerde Villas.—Doe aanzoek bij

SAM MURRAY,
Somerset Strand.

ONDERWIJZERES BENOODIGD,

VOOR een private school op een boerenplaats. Onderwijs te geven aan 6 of 10 kinderen, in Hollandsch, Engelsch, Muziek (piano) en Handwerk.

Salaris £40 per jaar met vrij logies. Applicaties met getuigschriften sullen door den ondergeteekende ingewacht worden. Werksaamheden te beginnen na de Kersfeest Vacantie.

J. J. DU PLESSIS,
Donkerfontein,
P.K., Rietvlei,
Dist. Boshof, O.R.C.

Telegr. Adres.
"Meiring, Market."

F. C. MEIRING,

Produkten, Commissie, en Markt Agent No. 3, Nieuwe Markt Gebouwen, Vroeg Markt Siding, Kaapstad.

ALLE produkten, Vruchten enz. gekocht of verkocht op Commissie.

N.B. Stiptheid en persoonlijke toesicht gewaarborgd

H A

v/h. Js. Dusseau & Co.,

KAAPSTAD, Kerkstraat, 8.

P. B. 286.

DE WINKEL voor BIJBELS, PSALM- en GEZANGBOEKEN. DAGBOEKEN. PREEKBUNDELS. GEBEDENBOEKEN. STICHTELIJKE LECTUUR.

Speciale Termen voor Zondagscholen en School-bibliotheken.

Abonnementen op *alle* Kranten en Tijdschriften.

Boeken in Vier Talen.

U M

Gedrukt en Uitgegeven door de Drukkers-Maatschappij Van de Sandt de Villiers en Co., Beperkt, aan het kantoor, hoek van Burg en Waalstraten, Kaapstad.

LLOYDS & Company

P.K. BUS 96. 40, Burgstraat, KAAPSTAD.

Invoerders van Landbouwgereedschap en Machinerie.

Lloyds' "Aermotor" Windmolen IS DE Goedkoopste en meest Economische Kracht voor het Ophijschen van Groote of Kleine hoeveelheden

WATER

VOOR DE Huishouding of den Tuin, Het Drenken van Vee, Of Besproei-ingsdoeleinden, UIT RIVIEREN, PUTTEN of BOORGATEN.

Lloyds' zenden hun eigen ervaren Opzetters naar alle deelen der Kolonie om "Aermotor" Windmolens op te richten.

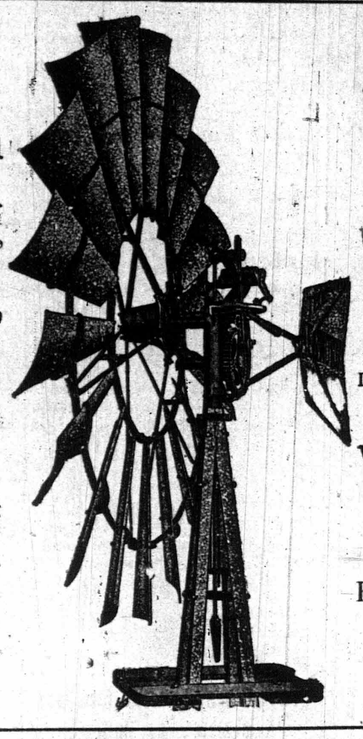

Lloyds' "Aermotor" Windmolens.

DE LICHTST LOOPENDE EN KRACHTIGSTE **WINDMOLEN** IN DE MARKT.

EENVOUDIG, STERK, VERTROUWBAAR.

De Deering "IDEALE" Oogst Machinerie

Loopt het lichtst—Loop op bals en roller.

De Deering IDEALE Binder,

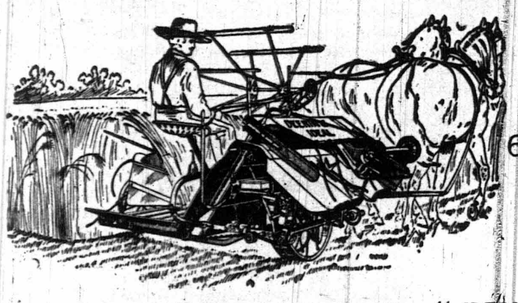

6vt Snede

The Deering "IDEAL" Lucerne Maaien 4½vt. Snit.

De Deering "IDEALE" Oogster 5vt. Snede.

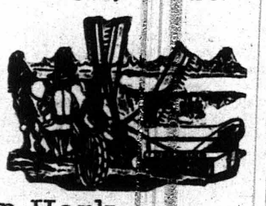

De Deering Paarden Hark 8½vt.

Schrijf om Ge-illustreerde en Beschrijvende Prijs Lijsten.

Deering Machine Olie, Zeisen, Sikkelen

"Oliver" Ploegen, "Planet JR" Cultivators. Eggen.

Lloyds' houden in voorraad alle soorten van Gereedschappen benoodigd voor de Boerderij.

LLOYDS & COMPAGNIE.

ZWAVEL. ZWAVEL.

Alexandra Room-Afscheiders,

Steekdraad - -

EN

- - Standaards!

TEGEN DE LAAGSTE PRIJZEN.

R. M. ROSS & Co.,

Strandstraat,

KAAPSTAD.

VERLOREN,

VERSCHEIDENE Zuid Amerikaansche Muilen in de nabijheid van Breede Rivier, ook eenige langs den weg tusschen Ceres en de andere zijde van Karoo Poort.

Eenige informatie zal met dank ontvangen en behoorlijk beloond worden.

Adres: M.D.
C/o A. LATEGAN,
Breede Rivier.

PAARL LANDBOUW TENTOONSTELLING.

EENE Vergadering van Inteekenaren zal gehouden worden op MAANDAG, den 3den November, te 10 ure 's morgens in de Paviljoen Hall ten einde Comité leden te kiezen en andere werkzaamheden te regelen in verband met de Tentoonstelling te worden gehouden tegen het einde van Januari, 1903.

CHAS. C. A. DE VILLIERS,
Secretaris.

Paarl, 18 Oct., 1902.

De heer FRED WERDMULLER is als Agent voor "Ons Land" te Malmesbury aangesteld.

C. P. SCHULTZ,
Secretaris.

UIT DE MAILBLADEN.

De laatste mailbladen loopen tot 26 Sept. Wat er hier uit wordt meegedeeld is uit een Britsche bron; van berichten uit het vaste land over de generals der vroegere republieken enz. hopen wij later iets mee te deelen.

ENGELAND EN HET BRITSCHE RIJK.

Het voornaamste nieuws uit Engeland betreft hetgeen met opzichte tot de onderwijs wet in het recès van het parlement geschiedt, zijnde op verschillende plekken, daaronder Leeds, Galsgow en Birmingham scherpe protesten, vooral door congregationalisten, er tegen ingediend. Te Glasgow werd onder anderen een besluit genomen de congregationalisten radende om, als de wet aan de natie werd opgedragen, de betaling van den omslag (rates) voor het onderwijs te weigeren. In Ierland zijn vervolgingen wegens allerlei onwettigheden aan de orde van den dag, even als reeds vroeger, en blijken proefnemingen met verzoenings plannen geen bijval te vinden. Wat den geest kenmerkte die er heerscht ziet men onder anderen uit hetgeen wordt medegedeeld uit de toespraak van miss Maud Gonne—een jonge dame van wie het onlangs heette dat lord Kitchener, door haar aanvalligheid geboeid, haar hand gezocht maar niet bekomen had daar hij de door haar gestelde voorwaarde, strijd voor de Iersche zaak, met zijn plicht onvereenigbaar achtte,—bij gelegenheid van het leggen van den hoeksteen van een gedenkteeken voor geneuvelde Ieren gehouden. Zoo dwaas, zeide zij, was niemand dat hij de Ieren thans raden zou om tegen Engeland de wapenen op te nemen zoo lang het in vrede was; maar het kon elken dag met een der groote mogendheden in oorlog komen, en was dit het geval, dan moeten de Ieren gereed zijn om van dien oorlog gebruik te maken. Intusschen moesten Ieren niet in Engelschen dienst treden en voor de Iersche taal ijveren, om als de tijd daar was voor den strijd om de vrijheid de wereld te toonen wat ware moed was. Met groote toejuiching werd dit alles vernomen.

Uit Indië is dit nieuws dat door de regens de staat van zaken zeer verbeterd en het getal der hulpbehoeveniden tot een groote 300,000 verminderd is. Vreemd is het dat toen het gemeentebestuur van Bombaai onlangs besloot aan den hertog van Connaught bij zijn komst in Indië een adres aan te bieden, slechts een minderheid van zeven gereed was om lord Kitchener dezelfde eer te bewijzen. Uit Australië loopen de berichten vooral over de federale begrooting, waarvan het meerendeel aan de verschillende staten naar gelang van haar bevolking werd gegeven, maar waarvan Victoria veel minder bekomt dan men verwacht had, zoodat er een te kort zal zijn dat, volgens den eersten minister, door een verhooging der inkomsten- of erfenisbelasting zou moeten verholpen worden. Intusschen bleef het ministerie populair. In Queensland is, volgens den man die aan het hoofd der ministerie is, de werking van federaal bestuur zoo zeer in strijd met den zin der bevolking, dat hij zeker is van een sterke beweging er tegen.

Uit Canada is weinig te melden. Slechts ziet men dat het Yukon gebied, waar anders de goudwinst die er menschen heen lokt minder geeft dan vroeger, door Canada's federale regeering als staat is opgenomen, en dat er weldra verkiezingen zullen plaats hebben.

EUROPA'S VASTELAND.

In Frankrijk schijn de woordvoerders der handelswereld zeer Britschgezind te zijn. Te Lyon vierde men onlangs het tweede eeuwfeest van de stichting der kamer van koophandel aldaar, en hield de voorzitter, wiens voorbeeld gevolgd werd door den president der Parijsche kamer, een lofrede op vrijen handel als het rechte voor land en volk; en die "Journal des Débats" zegt in een artikel over den handel tusschen Frankrijk en Engeland dat Groot Brittanje Frankrijk's beste klant is, maar hiervan ook zelf dit voordeel trekt dat het in de ingevoerde stoffen de verbeeldingskracht der kunstenaars, de aanvalligheid der vrouwen en den invloed van het klimaat van Frankrijk leert kennen en er zich iets van kan toeëigenen. De minister Pelletan heeft na die zijner toespraken die als oorlogszuchtig veroordeeld waren, een andere gehouden waarin hij tensdeels te kennen gaf dat hij geen recht had om over Frankrijk's buitenlandsche politiek te spreken, anderdeels de gedachte van zich wees als ware hij een land van Latijnsch ras als Italië vijandig gezind. Intusschen is men toch tegenover Engeland niet geheel op zijn gemak, en het blijkt dat naast het bericht over bezetten van Kelautan, op het Maleische schiereiland, door Engelschen ook dat van de benoeming van een Japannees tot een hoogen post aan het hof van Siam grooten schrik in Frankrijk gewekt had, want Japaneezen en Engelschen waren thans één. Wat Fransch Congo betreft, waar Liverpoolsche handelshuizen gevestigd zijn, heet het dat een van deze zwaar beboet is om het betalen van hooger prijzen voor naturellen produkten dan bij de Franschen gewoon waren, daar dit voor dezen de markt bedierf.

In Duitschland is een beweging onder de bankiers aan den gang tegen het belasten van beurs-speculaties en is er sprake van een bankvereeniging ten einde anti-kapitalistische strekkingen tegen te gaan. Ook de socialisten laten zich er zeer hooren, en wel vooral over de vleeschprijzen, die de landpartij niet te laag wil laten dalen, zoodat zij dan ook den invoer van buitenlandsch vleesch zooveel mogelijk wil beperken. Buitendien echter zoeken de socialisten de tariefwet te bestrijden en de Russische natie, die zij o! zoo lief hebben, tegen haar kapitalisten regeering in het harnas te jagen. Een ander punt van eenig belang is het plan van Duitschland om een conferentie der groote mogendheden te beleggen, ten einde te verhoeden dat Marconi's draadlooze telegrafie een monopolie worden zal, waar wegens een door Marconi gesloten overeenkomst gevaar van schijnt verwacht te worden. Marconi zelf heeft intusschen aan zijn vaderland Italië aangeboden om ook daar de noodige maatregelen tot 't bezigen van zijn uitvinding te laten nemen.

Rusland heet ook de nog overige vrijheden van Finland den kop te willen innijpen, en de Russische minister van financiën, de heer Witte, die vroeger tegen de trusts is opgetreden, wordt gezegd het handelsverdag tusschen Rusland en Duitschland te willen opheffen. Met den spoorweg die door de landen bezuiden Siberië Orenburg met Taschkend verbinden en dus het Russische macht aan de grens van het Chineesche rijk versterken zal, wordt goede voortgang gemaakt; en te St. Petersburg hield een internationeal congres van strafrechtskundigen zitting waar de verdiensten van het Engelsche tegen het Fransche stelsel van strafvordering werden afgewogen, en waar van Fransche kant een verdediging van "blanke slavernij" werd voorgesteld die bij 't congres bijval vond.

Het blijkt dat de kwestie omtrent de Joden in Roumanië haar oorsprong heeft in het gevoel, thans in Noord Amerika aan de orde, dat men de nieuwe wereld niet behoort te dwingen om datgene op zich te nemen wat men in de oude kwijt wil zijn. De Amerikaansche minister Hay, het vervelend vindende dat naast andere thans, vooral ook Roumanische Joden zijn land inkwamen, ging het verdrag van Berlijn van 1878 na, waar Amerika geen deel aan had, maar waar bepaald werd dat men in Roumanië niemand om zijn godsdienst eenig recht mocht ontzeggen; en toch zag men dat in Roumanië de Joden dit niet en dat niet mochten wezen. Daartegen wordt nu bij de mogendheden geprotesteerd die het verdrag in kwestie geteekend hebben; en om het even of Amerika hierin gelijk heeft, wordt er opgemerkt dat 't ook hier denzelfden weg inslaat als Engeland, dat altijd de Joden de handen boven 't hoofd heeft gehouden. Men twijfelde echter of Roumanië zich in deze zaak zou laten geleggen.

Van Turkije wordt slechts dit gemeld wat men uit telegrammen weet, dat er in Macedonië eenige onlusten dreigen door de sympathie die er tusschen de vrije Bulgaren en die onder het Turksche juk heerscht; en van de verdere Europeesche landen is er niets anders mee te deelen dan iets ter opheldering van zekere telegrammen omtrent het gebeurde bij het overlijden der Belgische koningin. Haar dochter, prinses Stéphanie, was gehuwd met den Oostenrijkschen kroonprins Rudolf, die reeds geruimen tijd geleden op voor haar dubbel treurige wijze—door zelfmoord uitgelokt door zijn liefde voor een andere vrouw,—geëindigd was. Zij was sedert aan het Weensche hof gebleven, en keizer Frans had zich niet verzet tegen haar wensch om met den Hongaarschen graaf Lonyay een tweede huwelijk aan te gaan; doch haar vader was tegen dat huwelijk zoo zeer ingenomen dat, toen hij haar bij het lijk van haar moeder knielende en biddende vond, hij haar beval zich terstond te verwijderen.

ANDERE WERELDDEELEN.

Ditmaal is uit China zoo min als uit eenig ander Aziatisch land dat niet reeds genoemd is, iets te vertellen, en ook hetgeen men uit Midden- en Zuid Amerika vernemt is van geen belang. Uit de Vereenigde Staten zijn nieuwe uitingen van president Roosevelt te melden, die eensdeels, zoo als een toespraak door hem aan een Canadisch regiment gehouden, van zijn vriendschappelijke gezindheid jegens Engeland, anderdeels van zijn beslist voornemen getuigen dat de trusts niet door veranderingen in invoer tarieven, die steeds nadeelen brengen, maar door bedwang van staatswege, met of zonder hulp van nieuwe wetten op het punt, in orde moeten gehouden worden. Wat het financieele betrof voorzag men veranderingen waar reeds in een telegram kennis van is genomen; maar buitendien blijkt het dat de secretaris der schatkist zich ten gunste van wederkeerigheid van tarieven heeft uitgelaten als geen toenadering tot vrijen handel, maar als de dienstmaagd van bescherming. Onder anderen wees hij er op hoe veel Amerika er bij winnen zou als Frankrijk er door de politiek van wederkeerigheid er toe gebracht kon worden zijn markt in ruimere mate voor Amerikaansche produkten te openen. Uit de Filippijnen zijn weder berichten waar men uit af kan leiden dat de Amerikanen er meer winnen dan verliezen.

Uit Birmingham, Alabama, is een bericht over iets wat in een kerk van doopsgezinde negers geschiedde, waar men een nationale conventie hield. Twee der afgevaardigden kregen een standje, gingen het achter in de kerk uitvechten, en dit gaf zoo 'n lawaai dat de menschen zich verbeelden dat er brand was en dus de kerk uitstroomden, met dit gevolg dat 115 personen werden doodgetrapt.

AFDEELINGSRAAD.

WORCESTER.

VRIJDAG, 10 OCTOBER, 1902.

Tegenwoordig: De civiele commissaris (de hr. G D Rainier) in den stoel, en de leden Burger, De Vos, Rabie, D E du Toit, A H du Toit, Hamman en Meiring.

De heer Meiring heette den voorzitter welkom naar de vergadering.

De voorzitter antwoordde en bedankte.

De notulen der vorige vergadering werden gelezen en goedgekeurd.

Gelezen brief gedateerd 8 dezer van den heer F D Hugo, in zake de voorgestelde toepassing van de omheiningswet tot de veldkornetschap Achter Hexrivier, meldende dat hij de voorstanders van de applicatie volgens belofte gesproken had, en dat zij, met een paar uitzonderingen die persoonlijke redens hadden, bereid waren hunne namen terug te trekken.

Voorgesteld door den heer Burger, gesecondeerd door den heer Meiring en aangenomen: Dat de zaak zal overstaan en dat de heer Hugo verzocht worde een contra memorie in te dienen bij de volgende vergadering geteekend ook door hen die oorspronkelijk ten gunste van de toepassing waren.

Brief van den CC ingediend in zake de petitie van zekere inwoners van Goudini vragende dat de omheiningswet op Goudini toegepast zou worden.

Voorstel-Meiring, sec. Du Toit: Dat kennis gegeven worde dat de raad voornemens is hiervoor aanzoek te doen.—Aangenomen.

Gelezen briefwisseling met de algemeene bestierder van den nieuwe centralen spoorweg over het voorgestelde vervoer van gruis per spoor om den Robertson weg te gruizen. De bestierder vraagt welke schikkingen voor den raad bevredigend zullen zijn.

Voorstel-Hamman—sec. Burger: Dat een commissie aangesteld worde om onderzoek te doen naar de beste wijze om geschikt materiaal te krijgen om den Robertson weg te gruizen.

De heer De Vos stelde voor als een amendement, gesecondeerd door den heer Meiring, dat de weginspekteur gelast worde den weg in orde te brengen en dat hij zelve beslissen zal welke de geschikte plaatsen zijn om gruis van te halen.

De heer Hamman trok zijn voorstel terug, en dat van den heer De Vos werd aangenomen.

De CC diende de bedanking van de volgende veldkornetten in, namelijk den heer M L M Dicey voor Achter Hexrivier, den heer T C Botha voor Wagenboomsrivier, en den heer R Brown als assist. veldkornet voor Achter Hexrivier. Met betrekking tot de veldkornetschap van Achter Hexrivier werd de heer P R Madeson genomineerd in de plaats van den heer Dicey.

Voorstel Burger-gesec. D. E. du Toit en aangenomen: Dat de heer J G Meiring aanbevolen worde als veldkornet voor Achter Hexrivier; dat de nominatie voor assistent oversta, alsook de nominatie voor veldkornet voor Wagenboomsrivier.

Gelezen memorie van de eigenaren van Brandwacht en Hartebeestrivier vragende om hulp voor het repareeren van den weg van hunne plaatsen naar het dorp.

Voorstel—Meiring—sec. De Vos en aangenomen: Dat de som van £15 zal gegeven worden om die paden in order te brengen.

De heer Hamman stelde voor als een amendement. dat £10 door de memorialisten aan den heer Paul Mader betaald worde bij de voltooiing.—Aangenomen.

Gelezen aanzoek van den raad te Rawsonville vragende dat een belasting van 1d in het £ op eigendommen daarsan onderhevig te Rawsonville opgelegd worde, voor de doeleinden van den raad.

Voorstel—Meiring—sec. D E du Toit: Dat een belasting als gevraagd opgelegd worde, te vervallen en betaalbaar te zijn op 20 November aanst.

Gelezen brief gedateerd 4 dezer van den sec. van openbare werken, in zake het in orde houden van de Worcester sectie van den Ladismith-Laingsburgweg, meldende dat het gouvernement zal aanbevolen worden dezen weg in een goeden staat van reparatie te brengen, daar de vernieling er aan te wijten is aan buitengewone omstandigheden, mits de raad onderneemt den weg in orde te houden.

Voorstel Meiring—sec. Burger en aangenomen: Dat de secretaris van openbare werken aangezegd worde dat hoe gaarne de raad ook hierin zoo willen inwilligen kan het zulks niet doen, daar de weg zeer ver af van Worcester gelegen was, en de lieden van Worcester er geen belang in hadden.

Gelezen brief ged. 8 dezer van den heer F Willmot, Laingsburg, meldende dat hij een nieuwe kontrakt aangegaan had met den heer Oosthuizen om het onderhoud van een Rooinek Kleinzwartbergweg voor 12 maanden van 1 Juli ll., maar dat de kontrakteur £5 extra gevraagd had om het gruizen dat noodig was wegens de zware regens te doen.

Besloten dat het kontrakt gemachtigd worde, en dat de heer Wilmot 't recht gegeven worde de verdere £5 te spandeeren.

De secretaris rapporteerde dat hij verzocht was door den heer D de Vos, van Stinkfontein, toen hij zijn belastingen betaalde, te melden dat hij zulks onder protest deed, daar de raad nog niet den weg van Triangle naar Zoutrivier gerepareerd had.

Gelezen brief ged. 25 Augustus van den heer F J van As en anderen vragende den raad om een som te stemmen voor het repareeren van den weg van Constable naar de grens van Ceres via Cubida.

Voorstel Burger—sec. De Vos en aangenomen: Dat £20 gegeven worde, en dat betaling zal geschieden bij completie, en een certificaat van den heer M A Sher.

Gelezen rapport van den weginspekteur:

Het lid Meiring rapporteerde dat hij drie muilen voor den raad gekocht had tegen £155.

Voorstel Meiring—sec. Rabie en aangenomen: Dat de weginspekteur gemachtigd worde om 3s 6d per man per dag voor werkslieden op den weg te betalen.

Rekening voor September ingediend.

Rekening C Fuse £3 17s 7d gepasseerd.

NOMINATIES, geteekend door niet minder dan vijf municipale kiezers, voor een kandidaat als raadslid, om een vakature, ontstaan in de municipaliteit van Caledon, aan te vullen, moeten ingeleverd zijn bij het municipale kantoor aldaar, op Donderdag, 23 October, om 4 n.m.

COLLECTE TEN BEHOEVE VAN DE O. R. K.—Het volgende wordt ons medegedeeld door generaal Nieuwoudt:—Voor het collecteeren in de Kaapkolonie worden gezonden door generaal Nieuwoudt als verantwoordelijk hoofd van de zuidelijke en zuid-westelijke afdeeling der O.R.K. de volgende heeren:—R. J. F. Britz, voor het distrikt Robertson; M. A. Oberholzer, voor Worcester; P. Roex, voor Calvinia; J. H. Oberholzer, voor Sutherland; H. Scholtz, voor Fraserburg; H. van der Haar, voor Victoria West; S. van der Merwe, voor Carnarvon; H. Straus, voor Britstown; C. Potgieter, voor Prieska; Roelf Weideman, voor Hopetown.

WORCESTER.

RONDGAAND HOF.

MAANDAG, 13 OCTOBER, 1902.

Het rondgaand hof hervatte zijne zitting te Worcester om negenuur. Rechter Searle presideerde, en advokaat Jan de Waal trad op voor de kroon.

MOORD.

Viland Wildschut, een gekleurde, stond beschuldigd van moord, om dat hij een koelie, Antonie Samuels genaamd, te Ceres, het hoofd met een klip had verbrijzeld.

Advokaat Russell verdedigde.

Het bleek uit het getuigenis, dat het lichaam van Antonie op een zekeren Zondag morgen door een "jong" gevonden werd in een gruisput, nabij het kerkhof der gekleurden. Toen de ongelukkige voor het eerst gezien word—het was omstreeks zes uur—kon men aan het akelige geluid uit zijn keel hooren, dat hij aan het stikken was in zijn bloed, en kort daarna stierf hij. Toen dit geschiedde, waren er reeds vier of vijf personen op het toneel, o.a. twee politiedienaars. Dezen volgden het twee paar sporen, die er tot op den rand van het gat gevonden werden. Beide paren werden nagespoord tot in de nabijheid van waar de gestorvene den vorigen nacht geslapen had. Eén dier paar sporen liep ook uit het gat in de richting van het dorp. Het was een bijzonder spoor, en het werd 75 treden gevolgd, toen het op de harde straten verloren ging. Kort daarna werd Viland Wildschut gevangen in het kamp van de "Colonial Light Horse," alwaar hij in dienst was. Zijn schoenen werden van zijn voeten genomen en vergeleken met de sporen die men gevolgd hadden, en men bevond een juiste overeenkomst, de schoenen pasten precies in het paar sporen, dat uit het gat leidde, zoowels als met één der twee paar sporen die naar het gat gingen.

Twee gekleurde meidjes getuigden, dat zij Antonie en Wildschut tezamen vroeg dien morgen naar het gat hadden zien loopen; en een ander kleine meid zwoer dat zij Wildschut alleen uit de richting van het gruisput omstreeks half zes had zien komen.

Dan was er ook getuigenis, dat Wildschut den vorigen avond aan twee personen gezegd had, dat iemand hem uit een hut gejaagd had, omdat hij (Wildschut) zich had misdragen met de vrouw van dien persoon, en hij (Wildschut) had gezworen dat hij dien wegjager zou doodmaken. Een zak goederen, behoorende aan Wildschut, werd in het huis van Antonie gevonden.

Na wat aarzelen, vond de jury den beschuldigde schuldig, en de rechter veroordeelde hem ter dood.

DIEVERIJEN OP DEN SPOORWEG.

Pieter Colijn, locomotief-man; Gibbon, een voorman aan de statie; en Cutler, vuurmaker op den trein, allen van De Doorns, stonden beschuldigd van diefstal, om dat zij vele goederen, zooals zakken suiker, zakken meel, emmers, enz., van voorbijgaande treinen gestolen hadden.

De kroonvervolger trok de beschuldigingen tegen Cutler terug.

Colijn pleitte schuldig aan vier zakken voer en twee rollen draad gestolen te hebben. Hij kreeg twee jaren.

Gibbon pleitte schuldig aan geholpen te hebben om de vier zakken voer te stelen, en hij erkende ook dat hij twee zakken zuiker gesnapt had.

Ook hij werd gevonnist tot twee jaren met harden arbeid.

GEMOORD.

Jonas Abrahamse, een gekleurde, werd beschuldigd van zijn kind, van vier maanden oud verzopen te hebben in een sloot.

Het eenige getuigenis tegen hem was die door zijn vrouw afgelegd, die beweerde dat hij het kind nooit had kunnen verdragen, omdat hij niet zeker was wie de vader was.

De jury gaf hem het voordeel van den twijfel, en hij werd losgelaten. Maar eerdat hij het dok verliet, moest hij een ernstige beknorring van den rechter ontvangen, wegens het getuigenis dat hij gewoon was zijn vrouw te slaan. Daarop verdaagde het hof.

DINSDAG, 14 OCT.

DIEFSTAL UIT SPOORTREINEN.

Het hof hervatte om 10 uur.

Twee spoorweg "guards," Airth en Hales genaamd, werden beschuldigd van een groot aantal juweelen en andere goederen uit de "guards van" gestolen te hebben, tusschen Beaufort West en Touwsrivier.

Advokaat Wilkinson verdedigde.

Het bleek uit het getuigenis, dat er vele goederen verdwenen waren van de treinen, die onder de zorg van Hales en Airth waren geplaatst. Een tal van de verloren artikelen werd in het bezit van twee dames gevonden, de eene wonende te Kaapstad en de andere te Woodstock; en deze vrouwen, die geen suspicie hadden, dat de presenten die zij gekregen hadden, gestolen waren, gaven gewillig alles op dat zij van Hales ontvangen hadden. De kamers der beschuldigden werden ook onderzocht, en ook daar werden vele artikelen gevonden, die suspicie verwekten. Deze werden alle genomen door twee spoorweg-speurders, en vele der artikelen werden herkend door de eigenaars, die ze gemist hadden. Maar het was zeer moeilijk om die eigenaars te krijgen.

Albert Cassils kwam uit Bechuanaland om een karos te komen identificeeren. Constabel Storer werd uit Kimberley geroepen om omtrent een zeepdoosje te getuigen. F. Peters werd uit Johannesburg gedagvaard om iets omtrent een "stud" te komen vertellen. Mevrouw Key moest uit Ladybrand gehaald worden om een ketting te komen herkennen.

De beschuldigden werden in het dok geplaatst, en zij verklaarden toen hoe zij aan al de artikelen gekomen waren; zij hadden ze gekregen of gekocht van menschen die dood waren, die weggeloopen waren, die te ziek waren om getuigenis af te leggen, die in Scotland waren, enz.

Deze verontschuldigingen waren echter niet bevredigend, en de jury vond beiden schuldig van verscheiden artikelen gestolen te hebben.

Hales werd veroordeeld tot 3 jaren en 6 maanden, en Airth tot 2 jaren en 6 maanden, tronkstraf met harden arbeid.

Het hof sloot om 9 uur in den avond.

STADSRAAD.

Gewone vergadering gehouden op Dinsdag, 7 October, 1902.

Tegenwoordig waren de heeren J. J. Theron (burgemeester), Voigt, Keyter, De Vos en Taylor.

HET HOUTEN HUISJE.

De heer Geo. Taylor verscheen ter vergadering en gaf een uitleg onder welke omstandigheden hij het houten gebouwtje aan zijne bezigheid naast den zij-weg opgetrokken had, en dat hij sedert verzocht werd weg te ruimen. Hij voegde er bij, dat een comité inspektie heeft gedaan en bevondt dat er geen overschrijding op den zij-weg was.

Besloten, dat den heer Taylor bericht worde, dat de raad niet anders kon doen dan zich bij zijn vroeger besluit te houden, en dat hij (de heer Taylor) het huisje bij den 15den dezer moest wegnemen.

STEEDS KLACHTEN.

Verscheidene klachten waren ingekomen tegen den gezondheids inspekteur wegens ongeregeld verwijdering van emmers.

De inspekteur, die tegenwoordig was, beloofde beterschap.

COMPENSATIE GEEISCHT.

De stadsklerk rapporteerde, dat hij een eisch ingediend had bij de oorlog verliezen compensatie commissie voor compensatie, aan den stadsraad te worden betaald, voor verlies wegens het bezigen van gronden omheind voor het doel van remonte depôt, enz., afkappen van boomen en andere overschrijdingen, voor de som van £710.

DOODE PAARDEN EN BEENDEREN.

In antwoord op een schrijven van den raadried de gezondheid officier aan de beenderen der paarden begraven dicht aan het kamp niet te storen gedurende nog twaalf maanden, wegens het vermoeden, dat een groot getal der dieren aan droes gevrekt zijn.

De heer C. C. Christiansen deed ook aanzoek de beenderen der doode paarden te mogen uitgraven. Hij had reeds in Augustus bij de militaire overheid aanzoek gedaan, waarop hem geantwoord werd, dat niets aan de zaak kon gedaan worden alvorens het vleesch der paarden geheel verteerd was.

De raad besloot aan den heer Christiansen zoowel als aan den heer Heyne te berichten, dat geen besluit voor de eerste twaalf maanden in deze zaak zou genomen worden.

De stadsklerk rapporteerde, dat een schrijven van den gezondheids meester, betreffende den schandelijken staat der paarden begraafplaats aan het remonte kamp naar majoor Morrison verwezen werd, waarop laatstgenoemde goedgunstiglijk ondernemen had de remonte overheden te verkrijgen hun aandacht aan de zaak te wijden.

GELD.

De stadsklerk maakte bekend, dat hij van 't gouvernement £25 heeft ontvangen jegens de uitgaven van den raad aan de feestelijkheden in verband met de kroning van zijn majesteit, den koning.

Rekening van den gezondheids inspekteur voor September, groot £118 9s., goedgekeurd.

FONDSEN ONTBREEKT.

Brief gelezen van prokureur P. J. Theron ten behoeve van den heer W. J. van der Vijver, voorstellende dat eene omheining van draad getrokken worde op de grens aan de noorden en oosten zijden van de plaats Papekuils Rivier en het weiveld, de uitgaven geschat zijnde op £180.

De raad besloot, dat hij niet er op tegen zou zijn de helft der uitgaven voor omheining te dragen, maar zoo als zaken thans stonden bezat de raad niet genoegzaam fondsen om dezen uitleg te gemoet te komen.

BEGRAAFPLAAS VOOR JODEN.

In antwoord op een schrijven van prokureur C. Home, ten behoeve van de Joodsche gemeente, werd besloten aan laatstgenoemde een begraafplaats op dezelfde voorwaarde als aan de Roomsche Katholieken toe te kennen.

GEBREK AAN WATER.

De heer F. G. Strangman schreef aan den raad, dat hij wegens gebrek aan water zijne molen voor eenige dagen niet werken kon, en dat hij vooraan den raad aansprekelijk zou houden voor werk-onkosten van de molen, tenzij billijke reden konden gegeven worden waarom er geen water was.

Besloten den heer Strangman te berichten, dat het welbekend was, dat het tengevolge van verspoelingen was dat er eene verhindering in den toevloed van water kwam; dat de raad niet verantwoordelijk was voor het gebrek in den toevoer en ook niet eenige verantwoordelijkheid onder zulke omstandigheden erkent.

ADVERTEEREN.

De raad besloot den heer L. C. Streeter op zijn schrijven te melden, dat de ruimte op den muur van het gebouw achter het stadhuis en de klok-boog op marktplein aan hem voor adverteeren zouden worden toegestaan tegen den prijs door hem aangeboden, maar dat de liggingen aan de hoofd watersloot later overwogen zouden worden.

Allerlei over Milnersche en Transvaalsche toestanden.

(Reuter-telegram).

Pretoria, 15 Oct. — De twee reizen onlangs door lord Milner ondernomen, hebben reeds goede resultaten gebracht. Wat de boeren vooral noodig hebben is om in persoonlijke aanraking met de regeering te komen, iets wat een der geheimen van president Kruger's invloed was. De komst van luitenant-generaal sir Arthur Lawley heeft zijne excellentie van heel wat kleinere maar lastige plichten ontheven, en vooral hem in staat gesteld om het land te doorreizen. Onlangs zijn berichten ontvangen uit westelijk Transvaal die toonen dat persoonlijke belangstelling door lord Milner aan den dag gelegd in de bezwaren door de boeren ondervonden met wie hij in aanraking komt, een gevoel heeft gewekt dat aan geestdrift grenst. Ook de deputatie van burgers aan sir Arthur Lawley is een gunstig teeken. De burgers wenschen zich rechtstreeks tot de regeering te wenden over hetgeen hun bezwaren aangaat; en dat zij erkennen hoeveel bezwaar er is in hun terugkeer, en hiertegen hulp willen bieden, daaruit blijkt het welk gevoel thans bij hen heerscht.

Onlangs had uw correspondent gelegenheid om een gesprek te voeren met een welbekend en invloedrijke burger die, als vele anderen, wederzijdsche welwillendheid tusschen de beide rassen wil tot stand brengen. Eenige zijner beweringen waren verrassend. Er heerschte, zeide hij, een algemeen gevoel van verstoordheid tegen hun generaals, en de meerderheid der boeren veroordeelde hunne handelwijze ten zeerste, daar zij alleen strekte om het voor de Engelsche regeering moeilijk te maken om de boeren edelmoedig te behandelen. Het was de verkeerdste politiek om het met vreemde volken aan te leggen, als hun eigen land bovenal praktische hulp behoefde. Hij was het geheel eens met de houding door generaal Ben Viljoen aangenomen. Wat de Kaapkolonie betrof stelden enkele boeren eenig belang in hetgeen aldaar in het parlement voorviel. Het algemeen gevoelen, vooral onder hen die ten einde toe hadden doorgevochten, was een van verachting voor den Bond. De poging van den Bond om takvereenigingen in Transvaal op te richten was geheel mislukt, wegens de onverschilligheid en zelfs vijandigheid der Holl. Afrikaander bevolking. Er heerschte een ontwijfelbare afkeer van die Afrikaanders die men in de Kaapkolonie vond, en vooral die tot het eind toe hadden meegevochten waren op hen verbitterd, en aarzelden niet hem voor lafaards en verraders uit te maken, want hadden de Holl. Afrikaanders in de Kolonie hun woord gehouden, dan zou de oorlog gelukkig zijn afgeloopen. Een der verbitterdste boeren zeide onlangs dat als de Britten ooit tegen de naturellen of de Kaapsche Afrikaanders te vechten hadden, de meerderheid der Transvalers en Vrijstaters aan den Britschen kant zouden vechten. Dit is blijkbaar overdreven, maar het wordt aangehaald als een bewijs hoe ongetwijfeld een haat thans tegen de Holl. Afrikaanders aan de Kaap bestaat.

De man die dit alles aan onzen correspondent mededeelde ging voort met te zeggen dat de groote worsteling die thans op handen was tusschen Brit en Boer die over de schoolkwestie zou zijn. De Ned. Geref. Kerk, geruggesteund door of onder den invloed van generaal Botha, was van plan om krachtige pogingen aan te wenden om eigen Hollandsche scholen op te richten, met Hollandsch als schooltaal; en door dit plan zouden al de oude overleveringen behouden worden, waar thans velen tegen waren. Thans, zoo eindigde hij, zijn er vele boeren van invloed die berusten in den tegenwoordigen toestand, en geheel tegen elke politiek zijn strekkende om rassenhaat te bevorderen.

Schoon de burgers thans het feit op prijs stellen dat alle pogingen worden aangewend om de bevolking naar hun land te doen terugkeeren, en erkennen dat er vele moeilijkheden, zijn, uiten zij toch vele klachten, een waarvan is de verkoop, door de militaire overheid, van dieren die voor de terugkeerenden in alle deele noodig zijn, aan particulieren. Zeer onlangs werden 12,000 paarden privaat verkocht voor £5 per stuk aan en syndikaat, dat ze thans in de steden en niet aan de boeren verkoopt, met een winst van 50 à 100 percent. De burgers klagen dat men dien verkoop het eerst hem zelven had moeten aanbieden, die ten ergste leden door gebrek aan trekvee, en vrijzen er op dat terwijl 't civiel bestuur alles doet om het werk van den terugkeer te bevorderen, en zoels tegen £9 of £10 invoert, de militaire overheid paarden privaat voor £5 verkoopt.

DE heer M. van Niekerk zal op 15 November te Douglas een publieke verkooping houden van twee plaatsen. Voor bijzonderheden moet men op de advertentie letten.

DE "Bulawayo Chronicle" van 11 dezer ergert zich niet zonder reden over het volgende, vooral in verband beschouwd met een geval van aanranding dat onlangs heel wat sensatie veroorzaakt heeft. Op een Zondag avond waren er een paar dames, die uit de kerk kwamen, bij een kennis aan huis gegaan, en twee heeren brachten haar daarna thuis. Een hunner zag een kaffer die zich achter een boom verschool, maar nam er geen kennis van. Een oogenblik later liep een jonge dame die vergeten had aan de bezoekers iets mee te deelen, hen achterna, toen zij zag dat de kaffer haar volgde, en terugkomende zag zij den den kaffer op haar pad, haar trachtende te vatten. Zij liep weg, en een der heeren, die de andere dames naar huis bracht liep toe en pakte den kaffer, die naar het politie station gebracht werd. Den volgenden dag vragen de personen die van de zaak wisten berichten het politie kantoor dat zij niet voor het politiehof behoefden te komen; men gegeloofde dat de kaffer onschuldig was en had hem dus losgelaten. Het is niet vreemd, zegt onze tijdgenoot, dat de kaffers dagelijks onbeschofter worden; maar wiens schuld is die onbeschoftheid? Voor Afrikaander boeren zijn zij, als deze baas zijn, haast net zoo bang als Javanen, die eerbiedig neerhurken als zij uit de verte een rijtuig met een blanke er in zien aankomen.